

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ליום 30 ביוני 2009

חלק א'

דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1	תיאור החברה	1
1.1	בעלי מניותיה של החברה	1
1.2	תחומי פעילותה של החברה	1
2	התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון	1
2.1	הון אנושי	1
2.2	דירקטוריון	1
2.3	הליכים משפטיים	1
2.4	מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד	1
2.5	התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית	9
3	המצב הכספי	11
3.1	נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים	11
4	תוצאות הפעילות	12
4.1	ריכוז תוצאות הפעילות (באלפי ש"ח)	12
4.2	מידע כספי לפי תחומי הפעילות	13
5	גילוי בדבר ירידת ערך של נכסים פיננסיים	17
6	תזרים מזומנים	18
7	מקורות מימון	19
8	גילוי בדבר התקדמות ההיערכות ליישום דירקטיבת Solvency II	19
9	הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX 302)	19
10	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה	20
11	אירועים לאחר תאריך המאזן	20

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון ליום 30 ביוני 2009

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009 (להלן: "תקופת הדוח").

דוח הדירקטוריון ליום 30 ביוני 2009 סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה בתקופת הדוח ונערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998 ומתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2008.

1. תיאור החברה

1.1. בעלי מניותיה של החברה

החברה הינה חברה פרטית. עיקר פעילותה ופעילות החברות הבנות שלה הוא בתחומי הביטוח והפנסיה. נכון למועד הדו"ח החברה הינה בבעלות מלאה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (100%) (להלן: "מנורה החזקות") שהינה חברה ציבורית שמניותיה נסחרות בבורסה לני"ע בתל-אביב, הנשלטת על ידי ניידן אסטבלישמנט ופלמס אסטבלישמנט (להלן: "תאגידים זרים") המחזיקים בכ- 61.86% ממניותיה. תאגידים אלו מוחזקים בנאמנות עבור מר מנחם גורביץ כנהנה יחיד.

1.2. תחומי פעילותה של החברה

לתיאור תחומי הפעילות ראה פרק תיאור עסקי התאגיד בדו"ח התקופתי לשנת 2008.

2. התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון

2.1. הון אנושי

בחודש מאי 2009 ובהמשך להודעת מר ירון דוויק, משנה למנכ"ל החברה ומנהל אגף ביטוח חיים ובריאות על רצונו לפרוש מתפקידו מונה מר יהודה בן-אסאייג כמשנה למנכ"ל ומנהל האגף האמור. המינוי הנ"ל משתלב בתהליך הארגוני של הקבוצה ליצירת מערך חסכון ארוך טווח.

2.2. דירקטוריון

ביום 31.03.09 אישר דירקטוריון החברה את צירופה של הגב' אורלי ירקוני כדירקטורית.

2.3. הליכים משפטיים

לעניין התפתחויות בדבר חשיפה לאישור תובענות שהוגשו כנגד החברה והחברה הבת שומרה חברה לביטוח בע"מ כייצוגיות, ראה ביאור 5(א) לדוחות הכספיים.

2.4. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

2.4.1. כללי

- בחודש אוגוסט 2009 פרסם המפקח חוזר שעניינו מערך התפעול והבקרה בתחום ההשקעות של גוף מוסדי. מטרת החוזר הינה להבטיח את קיומה של תשתית ארגונית לתפעול נכסי ההשקעה של גופים מוסדיים ובקרה על ניהולם, המאופיינת בהגדרת פעילויות חובה ותחומי אחריות ובהפרדה מבנית שעניינה ניגוד עניינים. תחילתן של ההוראות מיום 1-1 לינואר 2010.

- בחודש אוגוסט 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה עבודה באמצעות חשבון מפצל ומניעת הטרמה. הטיוטה קובעת נהלים לעניין אופן פעילות גופים מוסדיים באמצעות חשבון

מפצל אשר מאפשר מתן מענה תפעולי לניהול ההשקעות בחשבונות ההשקעה השונים במקביל לשמירה על אי אפליה בין החשבונות ומניעת מצב של הטרמה (Front Running). על גוף מוסדי לקבוע את נהלי העבודה כאמור עד לחודש אוקטובר 2009.

• ביום 1 ביולי, 2009 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ועל מוסדות כספיים) (הוראת שעה) התשס"ט-2009 אשר העלה את שיעור מס השכר ומס הרווח החל על מוסדות כספיים ל- 16.5%.

• בנוסף, ביום 23 ביולי, פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009-2010), התשס"ט-2009, אשר קבע בין היתר, הפחתה הדרגתית של המס על הכנסתו החייבת של חבר בני אדם עד ל- 18% בשנת 2016 ואילך. ראה גם ביאור 6 לדוחות הכספיים.

• בחודש יוני 2009 פורסמה טיוטת תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח) (תיקון), התשס"ט-2009 (להלן- הטיטה). במסגרת הטיטה מוצע להוסיף לדרישות ההון הקיימות דרישות הון בגין הקטגוריות הבאות: תוכניות מבטחות תשואה בביטוח חיים שאין כנגדן או כנגד חלקן אגרות חוב מיועדות; סיכונים תפעוליים; סיכונים אשראי לפי מידת הסיכון המאפיינת את הנכסים השונים; סיכונים קטסטרופה בביטוח כללי; דרישות הון בגין החזקות בחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה. ראה גם ביאור 4 לדוחות הכספיים.

• בחודש יוני 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה ניהול טכנולוגיות מידע בגופים מוסדיים. על פי הטיטה, הליבה העסקית והתפעולית של גופים מוסדיים העוסקים בתחומי הביטוח והפיננסים נתמכת בצורה מהותית על ידי מערכות טכנולוגיות שונות. לפיכך, על גופים מוסדיים חלה חובה לנהל את תחום טכנולוגיות המידע על פי תקנים מקצועיים מקובלים ועל בסיס עקרונות ממשל תאגידי נאותים הכוללים התייחסות לשיטות לתהליכים ולבקורות הנדרשים בניהול תחום טכנולוגיות המידע, וזאת במטרה להבטיח את ניהולן התקין ואת תמיכתן בפעילות העסקית והוראות הדין, תוך הקפדה על שמירת זכויות המבוטחים. הטיטה קובעת, בין היתר, הוראות ממשל תאגידי לעניין טכנולוגיות מידע, אחריותם של הדיקטוריון והנהלת החברה לפיקוח אקטיבי ובקרה על יישום ההוראות, לרבות הקמת וועדת דירקטוריון ייעודית לנושא והבטחת ציות וניהול סיכונים בתחום טכנולוגיות המידע. הטיטה צפויה להיכנס לתוקף באופן הדרגתי עד סוף שנת 2010.

• בחודש יוני 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה מדיניות תגמול בגופים מוסדיים. על פי הטיטה, על מבנה התגמול בגופים המוסדיים להיות מושתת על איזון ראוי בין הרצון לתגמל נושאי משרה ועובדים על הצלחותיהם לבין הצורך להבטיח שמבנה התגמול עולה בקנה אחד עם טובת החוסכים ועם האסטרטגיה הכלל ארגונית של הגוף המוסדי לאורך זמן. הטיטה קובעת קווים מנחים לעניין גיבוש מדיניות תגמול של נושאי משרה בגופים המוסדיים וכן של נושאי משרה ועובדים המועסקים במערך ההשקעות של הגוף המוסדי. תחילתן של הוראות הטיטה מיום 1 בינואר 2010.

• בחודש יוני 2009 פרסם המפקח חוזר שעניינו הסדרת אופן התנהלותם של הגופים המפוקחים במסגרת בירור תלונות ציבור. מטרתו של החוזר הינה להגדיר את אופן ההתנהלות של הגופים המפוקחים במהלך טיפול בתלונות אשר הוגשו בעניינם למפקח. החוזר מנחה את הגופים המפוקחים כיצד לפעול עם קבלת הודעה מהמפקח על הגשת תלונה לרבות לעניין המצאת מסמכים רלוונטיים ולוח זמנים לביצוע פעולות בנושא התלונה. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 בספטמבר 2009.

• בחודש יוני 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר שנייה שעניינה דרישות הון מחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה. במסגרת הטיטה השנייה נוספו מספר שינויים, בין היתר, אפשרות להחזקת ההון העצמי המזערי הנדרש באמצעות נאמן. מטרת הטיטה הינה לעדכן את דרישות ההון מחברות מנהלות באופן שיעניק מענה מספק לסיכונים להם הן חשופות. הטיטה קובעת את אופן חישוב דרישות ההון העצמי המינימאלי ואת החלופות השונות להחזקת ההון העצמי הנדרש. ראה גם ביאור 4 לדוחות הכספיים.

• בחודש יוני 2009 פרסם המפקח חוזר שעניינו אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי. חוזר זה בא בהמשך לחוזרים קודמים בנושא ובו מפורטות הוראות שמטרתן דחיית

מועדי יישום דרישות סעיף 404 של ה- Sox Act, באשר לאחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחווות דעת רואה החשבון המבקר לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על דיווח כספי. החוזר קובע לוח זמנים לשלבי ביניים בביצוע ההוראות וכן קובע כי הצהרות ההנהלה על הבקרה הפנימית וחווות הדעת של רואה החשבון המבקר יצורפו לדוחות הכספיים של הגופים המוסדיים החל מתקופת הדיווח המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2010.

- בחודש מאי 2009 פרסם המפקח חוזר שעניינו פרסום תרומת מרכיבי ההשקעה של תיק הנוסטרו של חברות הביטוח. החוזר קובע כי חברות הביטוח יפרסמו אחת לרבעון את מרכיבי התשואה של תיק הנוסטרו שלהן, בציון תרומתו של כל אפיק השקעה לתשואה של כספי הנוסטרו שבניהולן, בחלוקה לפי סוגי התחייבות וידווחו על כך למפקח באמצעות אתר האינטרנט שלהן. בחוזר נקבע כי הדיווח הראשון בגין מרכיבי התשואה ימסר במועד פרסום הדוחות הכספיים לרבעון השלישי לשנת 2009.

- בחודש מאי 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה התקשרות גוף מוסדי עם בעל רישיון. מטרת הטיוטה להחיל את הוראות חוזר ביטוח 2004/14 בעניין התקשרות מבטח עם סוכן ביטוח, בשינויים המחויבים, על כל התקשרות בין יועץ פנסיוני וסוכן ביטוח עם גוף מוסדי, ובין היתר – חובת קיום הסכם בכתב בהתקשרות בין גוף מוסדי לבעל רישיון, שבין תנאיו חייב הסוכן להחזיק כספים שגבה ממבוטחים בחשבון נפרד שינוהל על ידו כנאמן של המבטח, כפי שיוורה המפקח.

- בחודש אפריל 2009 פרסם המפקח חוזר שעניינו טיפול בחובות בעייתיים ופעולות גופים מוסדיים לגביית חוב. מטרת החוזר הינה להבטיח כי גופים מוסדיים יפעלו לגביית חובות, באופן עצמאי או במשותף עם מלווים אחרים, וכן להגדיר מסגרת להיערכות גוף מוסדי לצורך מעקב ובקרה שוטפים אחר חוב שבניהולו וטיפול בחוב בעייתי, לרבות גיבוש החלטה בדבר אמצעים לגביית החוב. החוזר קובע כי דירקטוריון גוף מוסדי יאשר מסגרת קווים מנחים באשר לקיומה של בקרה שוטפת אחר מצב חוב ולקיומו של תהליך עבודה מובנה, שיתקיים בגוף המוסדי לזיהוי מוקדם של ירידה באיכות האשראי, זיהוי מוקדם של כשלים במשך חיי חוב, זיהוי איתור וסיווג חוב בעייתי וכן לפעולות שיינקטו לטיפול בחוב כאמור. כמו כן, על הנהלת הגוף המוסדי למנות צוות בעלי תפקידים רלבנטיים ("פורום חוב"), בעלי מומחיות וניסיון מוכחים בתחום האשראי או ההשקעות, אשר יהיה אחראי על ביצוע תהליך הערכת מצב חוב, לרבות הבחנה בין חוב בעייתי לחובות אחרים, וכן הבחנה בין סוגים שונים של חובות בעייתיים – חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בפיגור וחוב מסופק. פורום החוב יגיש דיווחים שונים לוועדת האשראי וועדות ההשקעה. ועדת האשראי תדון בדרכים ובאמצעים לגביית חוב אשר זוהה כחוב בעייתי ואשר נמצא בתחום טיפולה, על פי החוזר ותמליץ לוועדת ההשקעות. החוזר קובע כללים נוספים לעניין פעילות גוף מוסדי לגביית חוב בעייתי, מימון הסדר חוב ונקיטת אמצעים לגבייתו, קבלת החלטות בדבר אמצעים שיינקטו על ידי גוף מוסדי ובדבר השתתפותו בנציגות בעלי חוב, אישור תנאי הסדר חוב, רכישה חוזרת של אג"ח קונצרניות שהנפיק הלווה, תיעוד וחובת פרסום.

- בחודש אפריל 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר שנייה שעניינה איסוף מידע סטטיסטי אגב יישוב תביעות. הטיוטה קובעת את אופן איסוף ושימור נתוני התביעות, שסכומן עולה על 1,000 ש"ח, לכל שנה, בחלוקה לפי הענפים השונים. על פי הטיוטה, הגופים המוסדיים יידרשו להציג, בין היתר, את מספר התביעות ומשך הזמן הממוצע לטיפול בתביעות לגבי תביעות אשר נסגרו בפשרה (לרבות גישור), תביעות שנסגרו בבוררות ותביעות שהוגשו לבית המשפט, על פי הפירוט המופיע בנספחים לטיוטה. עוד קובעת הטיוטה, כי גוף מוסדי יציג באתר האינטרנט שלו את נתוני התביעות בכל שנה קלנדארית עד ליום 31 במרס ביחס לשנה שחלפה. הוראות החוזר יחולו על נתוני התביעות לשנת 2009 ואילך. באתר האינטרנט יוצגו נתונים מארבע השנים האחרונות.

- בחודש אפריל 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה עמלות סוכני ביטוח מנותני שירותים. הטיוטה מרחיבה את האיסור החל על סוכן ביטוח לקבל תשלום עמלה או כל טובת הנאה אחרת בקשר לבחירת נותני שירותים שונים, כגון – מוסך, עו"ד, שמאי ורופא, אך למעט גוף מוסדי, וזאת על מנת למנוע ניגוד עניינים.

- בחודש אפריל 2009 פורסמה הוראה שעניינה איסור השקעה של גופים מוסדיים באגרת חוב אם לא התקבל לגביה מידע רלוונטי חמישה ימי עסקים לפני מועד ההזמנה על ידי הגוף המוסדי. מטרת ההוראה להבטיח כי הגופים המוסדיים יבחנו בצורה מהימנה ומעמיקה את

פרטי ההנפקה ולמנוע השקעה באגרת חוב, סחירה או בלתי סחירה, אלא אם קיבל הגוף המוסדי את נוסח התעודה, שטר נאמנות וכל מסמך נלווה אליהם, לפחות חמישה ימי עסקים לפני מועד ההזמנה.

● בחודש מרס 2009 שלח המפקח מכתב המורה למנהלי חברות הביטוח, מנהלי החברות המנהלות של קרנות פנסיה ומנהלי החברות המנהלות של קופות הגמל, כי החל מהדוחות הכספיים לשנת 2008, ועד ליום 30 בדצמבר 2010, חברת ביטוח וחברה מנהלת לא תחלק דיבידנד אלא באישור המוקדם של המפקח. כן ציין המפקח, כי ככלל, לא תאושר חלוקת דיבידנד בשיעור העולה על 25% מהרווח המותר לחלוקה.

● בחודש מרס 2009 פרסם המפקח נייר עמדה, אשר הנחיותיו צפויות להיות מוסדרות במסגרת חוזרים עתידיים, בדבר צעדים בשוק החיסכון הפנסיוני בעקבות אירועי המשבר הכלכלי העולמי. במסגרת נייר העמדה פירט המפקח בעיקרי דברים את הצעדים שבכוונתו לנקוט, ובין היתר – התאמת סיכון ההשקעות למאפייני הלקוח, צמצום מספר מסלולי ההשקעה, מעבר לפרסום תשואה שנתית של מוצרי החיסכון הפנסיוני, חיוב בדיווח על דמי הניהול בדוח הרבעוני לחוסך, קביעת סטנדרטיים למערכי שירות הלקוחות, פרסום מדיניות השקעה צפויה, הפעלת קופות גמל אישיות, התאמה בין תגמול מנהלי ההשקעות לבין ביצועי הגופים בטווח הארוך, השקעות הגופים המוסדיים באג"ח הקונצרני, גיבוש שטר נאמנות לדוגמא שישימש בהנפקת אג"ח, הטלת חובת מעקב שוטפת על יכולת ההחזר של אג"ח סחירות, מתן כלים להגברת מעורבות הגופים המוסדיים בהסדרי חוב, חיזוק מנגנוני הבקרה והפיקוח בתחומי השקעות וניהול הסיכונים, הגדלת דרישות ההון העצמי לחברות ביטוח לרבות בחינת מדיניות חלוקת דיבידנדים, הגדלת דרישות הון עצמי מחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה, איחוד והחמרת תקנות ההשקעה של הגופים המוסדיים והחמרת כללי ההשקעה לכספי הנוסטרו של חברות הביטוח.

2.4.2. ביטוח כללי

● בחודש אוגוסט 2009 פרסמה חברת ISO, המפעילה את מאגר המידע בביטוח רכב חובה, המלצה לחברות הביטוח להעלות את תעריפי ביטוח החובה בשיעור של 7.8% על התעריפים החדשים שייכנסו לתוקף בדצמבר 2009. לפרסום ההמלצה כאמור תיתכן השפעה על הערכת התביעות התלויות בענף ביטוח רכב חובה במנורה ביטוח ובשומרה.

● בחודש אוגוסט 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר בעניין תעריפי הביטוח השיורי החל מיום 1.11.09. החל מתאריך זה, תגדל הדיפרנציאציה בתעריפי ביטוח חובה לאופנועים, כך שנהגים מבוגרים בעלי וותק נהיגה רב וללא היסטוריית תאונות והרשעות ישלמו פרמיות נמוכות יותר מנהגים צעירים בעלי וותק נהיגה נמוך עם היסטוריית תאונות והרשעות. השינוי הממוצע של התעריפים צפוי לעמוד על כ- 12%, אולם מבטחים זהירים צפויים לשלם כ- 50% פחות ממבוטחים מסוכנים.

● במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009-2010), התשס"ט-2009 (בפסקה זו- "החוק") הוחלט על העברת האחריות הכלכלית לטיפול רפואי בנפגעי תאונות דרכים לקופות החולים. על פי החוק, מאחר וחברות הביטוח אחראיות למימון הטיפול בנפגעי תאונות דרכים ואילו קופות החולים הן ספקיות השירותים העיקריות לנפגעים אלו, תוך שהן גובות בדיעבד את הוצאות הטיפול מחברות הביטוח, תוך הפעלת מערך מינהלי כבד, הוחלט להעביר את האחריות לטיפול בשירותי בריאות, הנכללים בתוספת השנייה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד – 1994 ("חוק ביטוח בריאות") ורשימת התרופות הכלולות בצו לפי סעיף 8(ז) לחוק האמור, לטיפול קופות החולים, ככל שמדובר בנפגע תאונת דרכים. לשם כך, נקבע בחוק מנגנון להעברת סכומים, שיקבעו על ידי משרד האוצר, מחברות הביטוח לקופות החולים (דרך הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים והמל"ל). שירותים שאינם כלולים בסל שלפי חוק ביטוח בריאות והשתתפויות עצמיות ששילמו הנפגעים עבור השירותים בסל יישארו באחריות חברות הביטוח. לצורך כך בוצעו במסגרת החוק תיקונים בפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל – 1970, בחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התש"ה – 1975 ובחוק ביטוח בריאות. התיקונים ייכנסו לתוקף החל מיום 1.1.2010, למעט לעניין פרסום עלות אספקת השירותים לנפגעי תאונות הדרכים, שיפורסמו ברשומות עד ליום 1.10.2009.

- בחודש יוני 2009 פרסם המפקח טיוטת תיקון שנייה של תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 (להלן – הפוליסה התקנית). התקנות המקוריות מפרטות תנאים מינימאליים לפוליסה התקנית לביטוח נזקי רכוש לרכב פרטי. לאחר שניתנו פסקי דין רבים לגבי התנאים שנקבעו בפוליסה התקנית ולאחר שנצבר ניסיון רב בנוגע אליה, מציע המפקח לערוך שינויים בפוליסה התקנית ולהסדיר בה נושאים שונים לרבות ובכלל זה לעניין רכב באובדן, ביטוח כפל, הרחבות, אופן חישוב הפיצוי.
- בחודש מאי 2009 הגישו איגוד שמאי ביטוח בישראל, המועצה הישראלית לצרכנות ואיגוד המוסכים בישראל, לבית המשפט העליון, בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, עתירה למתן צו על תנאי כנגד המפקח על הביטוח ושוק ההון ואיגוד חברות הביטוח בישראל. במסגרת העתירה, מתבקש בית המשפט העליון ליתן צו על תנאי המורה למפקח על הביטוח ליתן טעם מדוע לא יעשה שימוש בסמכותו ויורה על תיקון ההסדר הקבוע בחוזר ביטוח 8-1-2007 בעניין שמאות ביטוח רכב (רכוש וצד ג'), יעדיף את עמדת הוועדה המייעצת לשמאי הרכב שמונתה על ידי שר התחבורה, אגף הרכב במשרד התחבורה והעוטרם, ויורה על ביטולה של רשימת שמאי החוץ הקבועה בסעיף 4 לחוזר הנ"ל – אשר לשיטת העותרים מעמידה כל אחד מן הרשומים בה במצב של ניגוד עניינים מובנה - ועל החלפתה ברשימה הכוללת את כלל השמאים הרשומים בפנקס השמאים כמשמעותו בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שמאי רכב), התש"ס – 1980. יצוין, כי החוזר הנ"ל פורסם בהמשך לעתירה קודמת שהוגשה בסוגיה זו בבג"צ 7721/96 איגוד שמאי הביטוח בישראל ואח' נ' המפקח על הביטוח ואח', פ"ד (נה) 3, 625, אשר במסגרתה, תחת להחליף את שיקול דעתו של המפקח, הורה בית המשפט העליון על העברת התיק לדיון בפני שלושה שופטים.

2.4.3. ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (כולל בריאות)

- בחודש אוגוסט 2009 פרסם המפקח חוזר המחייב את חברות הביטוח במסירת מידע לבעל פוליסה בביטוח קבוצתי מסוג ביטוח בריאות, ביטוח חיים וביטוח אובדן כושר עבודה. מעתה, בעלי הפוליסות יקבלו נתונים שונים אודות הפוליסות, כגון: סך הפרמיות בחלוקה לפי שנים; מידע בגין תביעות משולמות (כתשלום חד-פעמי או עיתי; עמד מספר התביעות במועד הדיווח על 20 או פחת מ-20, על המבטחים להציג את סך התביעות ששולמו לפי סוג תביעה ואת סך הפרמיות, בחלוקה לפי שנים. כמו כן, במקרה של ביצוע התאמת פרמיה, על המבטחים למסור לבעל הפוליסה את הסכום של כל אחד מהמשתנים שנעשה בהם שימוש לצורך קביעת התאמת הפרמיה, 60 יום לפני המועד לביצוע התאמת הפרמיה כאמור.
- בחודש אוגוסט 2009 פרסם המפקח חוזר שעניינו מבנה אחיד מצומצם להעברת מידע מגוף מוסדי לבעל רישיון והקובע "שפה אחידה" ומבנה נתונים אחיד בעת העברת מידע בין הגורמים המעורבים בתחום החיסכון הפנסיוני. החוזר מסדיר את תהליכי העברת המידע בין גוף מוסדי לבעל רישיון, לצורך ביצוע ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני, ולצורך ייעוץ פנסיוני מתמשך וקובע הוראות לעניין אופן הטיפול בבקשה להעברת מידע, לרבות קביעת לוחות זמנים ושימוש בקבצים ונספחים קבועים ואחידים.
- בחודש אוגוסט 2009 פרסם המפקח חוזר שעניינו מערך ניהול ובקרת סיכונים בחברות מנהלות של קופות גמל. מטרת החוזר הינה מיסוד תשתית בחברה מנהלת להבטחת, בין היתר, ייעוץ אובייקטיבי, מקיף ורציף לאורגנים השונים של החברה לגבי כל סיכון מהותי לחסכונות המנוהלים בכל קופת גמל שבניהול החברה המנהלת, הגלום בנכסי ההשקעה המוחזקים כנגד חסכונות העמיתים; קיומם של כלים, משאבים ובקורות ראויים לזיהוי סיכונים שוק ואשראי הגלומים בנכסי ההשקעה המוחזקים כנגד חסכונות העמיתים בקופות גמל, למדידתם, למעקב אחריהם ולשליטה בהם. החוזר קובע כי חברה מנהלת תקים יחידת ניהול ובקרת סיכונים נפרדת מיחידת ניהול ההשקעות ומיחידת ייזום האשראי הלא סחיר ותמנה לה מנהל סיכונים אשר יהיה בדרג של חבר הנהלה וכפוף במישור למנהל הכללי של החברה המנהלת. במקרה של גופים מוסדיים הנשלטים בידי אותו בעל שליטה ניתן להקים יחידת ניהול ובקרת סיכונים משותפת לכל אותם גופים מוסדיים, ובכלל זה להתחייבויות שאינן תלויות תשואה של חברת ביטוח, ולמנות מנהל סיכונים אחד לקבוצה. החוזר מפרט את תפקידי מנהל הסיכונים וחובות הדיווח שלו לאורגנים השונים בחברה המנהלת. הוראות החוזר יחולו באופן הדרגתי החל מיום 1 בינואר 2010.
- בחודש אוגוסט 2009 פרסם המפקח חוזר שעניינו הוראות בדבר חישוב שווי נכסים לא סחירים של גוף מוסדי. מטרת החוזר הינה קביעת עקרונות לאופן הערכת נכסים בגופים מוסדיים

ולתהליכי הבקרה עליהם. נקבע, כי נכסים אלו יוצגו בשוויים ההוגן (Fair Value), תוך השתלבות במגמת החשבונאות הבינלאומית הרווחת כיום, לפיה יש להעדיף את שווי ההוגן של הנכס על פני שווי ההיסטורי לצורכי מדידה וגילוי. כמו כן, במסגרת החוזר נדרש גוף מוסדי לוודא בטרם קבלת החלטת השקעה בנכס סחיר או לא סחיר כי הוא מודע לסיכונים הגלומים בנכס וכי יש לו את היכולת והאמצעים לעקוב באופן שוטף ומקצועי אחר החשיפות השונות הנוצרות עקב השקעה בנכס. במידה שאין ביכולתו של הגוף המוסדי לאמור את שווי, החל מכניסת הוראות אלו לתוקף, עליו להימנע מלהשקיע בנכס כאמור.

● בחודש אוגוסט 2009 פרסם המפקח מזכר הבנות לשיתוף פעולה לקידום מערכת מרכזית למיתוג מסרי מידע ולסליקה כספים בתחום החיסכון הפנסיוני (להלן - "המסלוקה"). במסגרת המזכר, הודיע המפקח כי בכוונתו לקדם את הקמת המסלוקה לצורך ייעול הליכי העבודה הקשורים בהעברת מידע וכספים בשוק החיסכון הפנסיוני וזאת על רקע ההתפתחויות של השנים האחרונות. תפקידיה העיקריים של המסלוקה יהיו העברת מידע דו צדדי בין הגופים המוסדיים, היועצים הפנסיוניים והסוכנים הפנסיוניים, העברת מידע בין המעסיקים והמפציצים לבין הגופים המוסדיים וסליקת כספי החיסכון הפנסיוני. על פיה המזכר, יעילותה של המסלוקה מחייבת התקשרות עם כל הגורמים בשוק החיסכון הפנסיוני ולפיכך בדעתו לפרסם הוראות שיחייבו אותם להעביר מידע באמצעות המסלוקה. המפקח קבע את המבנה המומלץ של מסגרת ההתאגדות לצורך הקמת המסלוקה והקים לצורך זה צוות היגוי שחבריו נקבעו ובראשו תעמוד נציגת המפקח. לגופים המוסדיים הוצע לקחת חלק בהקמת המסלוקה כבעלי המסלוקה. בין המפקח והגופים המוסדיים מתנהלים דיונים בנושא.

● בחודש אוגוסט 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה כללים לאישור מסלולי השקעה במוצרי חיסכון פנסיוני. מטרת הטיוטה הינה להגביר את השקיפות תוך קביעת כללים לאישור מסלולי השקעה במוצרי חיסכון פנסיוני וכללים לקביעת שמותיהם. בטיוטה נקבעו כללים לאישור שמות מסלולי השקעה מתמחים ומסלולים תלויי גיל, שהגופים המוסדיים יחויבו להקים עד סוף שנת 2010 במקום המסלולים "הכלליים". לדוגמא, נקבע כי גוף מוסדי לא ינהל מסלולי השקעה מתמחים, אלא אם כן הם בעלי מובהקות השקעה שונה זה מזה וכן לא יכנה מסלול השקעה בשם שעלול להטעות את ציבור העמיתים, כגון שם שלכאורה עולה ממנו הבטחה כלשהי להשיג או לעמוד בקריטריון איכותי או כמותי. כמו כן, נקבע כי במסלול השקעה המתמחה באפיק השקעה מסוים יושקעו לפחות 75% מנכסי המסלול באותו אפיק השקעה.

● בחודש יולי 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה הסדרת כללי פרסום תשואה לגופים מוסדיים, אשר נועדה לאפשר לצרכן לבצע השוואה בין גופים מוסדיים ולסייע לו להגיע להחלטה מושכלת בדבר השקעתו. הטיוטה אוסרת על גופים מוסדיים וסוכן ביטוח פנסיוני לפרסם מידע ביחס לתשואה אשר יש בו תיאור מטעה, או בהסתמך על נתונים או מידע אשר נמסרו על ידי גורם אחר, בטרם נבדקה מהימנותם ולפני שנמסר לאוצר דוח חודשי בעניין זה. הטיוטה קובעת הנחיות מפורטות בעניין פרסום תשואה של מסלולי השקעה, מבטלת את האפשרות להציג תשואה של החודש האחרון, וקובעת, בין היתר, כי התשואה שתוצג תהיה תשואה נומינאלית ברוטו ממוצעת שנתיית בעבור תקופת הפרסום שנבחרה, בכפוף לתנאים נוספים המפורטים בטיוטה. עוד קובעת הטיוטה הוראות לעניין פרסום השוואת תשואות ומחייבת קבלת אישור משפטי על עמידה בהוראות החוזר לפני פרסום התשואות.

● בחודש יולי 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה התאמת מסלול החיסכון למאפייני העמית וטיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), (הקמת מסלולי ברירת מחדל), התשס"ט-2009. על פי הטיוטות גוף מוסדי יקים מסלולי השקעה לניהול כספי העמיתים אשר יהוו ברירת המחדל של העמיתים בעת ההצטרפות לקופת הגמל שבניהולו, לקבוצות גיל של העמיתים כפי שנקבעו בטיוטת התקנות עד קבלת הקצבה על בסיס מודל של סיווג עמיתים. כמו כן, גוף מוסדי המנהל קופת גמל משלמת לקצבה או קרן ותיקה ינהל חשבון נפרד אחד למקבלי קצבאות שבו ינוהלו הנכסים העומדים כנגד התחייבות כלפי מקבל הקצבאות ויקים מסלול השקעה אחד לניהול אותם נכסים. מטרת טיוטת החוזר היא לקבוע את אופן הצטרפות עמיתים למוצרי החיסכון השונים בהתבסס על המאפיינים הייחודיים להם, ואת האופן שבו על הגופים המוסדיים לנהוג על מנת להתאים את החיסכון לצרכי העמיתים. בין היתר, קובעות הוראות טיוטת החוזר, כי דירקטוריון גוף מוסדי יקבע מודל לסיווג העמיתים בהתאם למאפיינים רלבנטיים ובהם הגיל. לפי מאפיינים אלו ישוך עמית לאחד ממסלולי ברירת המחדל בקופה. פירוט המודל והמאפיינים הרלבנטיים ידווחו לעמית ויפורסמו באתר

האינטרנט של הגוף המוסדי. המודל ייבחן אחת לשנתיים. הקמת מסלולי ברירת המחדל וניוד העמית ביניהם תעוגן בתקנון הקופה או הפוליסה. החל מהיום הקובע שיקבע בתקנות – הצירוף למסלול ברירת המחדל בגילאים השונים יבוצע אוטומטית אלא אם העמית יבקש אחרת. כמו כן, טיטות החוזר קובעת הוראות לעניין העברת הנכסים בין המסלולים, העברת זכויות העמיתים והתאמת תמהיל ההשקעה במסלולי ברירת המחדל, לרבות הוראות לעניין ההתאמה המתמשכת של מסלול ברירת המחדל לעמית. בשלב זה, טרם ידועות כל ההשלכות שינבעו מהחלת הוראות טיטות התקנות וטיטות החוזר. החברה בוחנת את ההשלכות על הקבוצה ובכללן ההשלכות התפעוליות.

- בחודש יולי 2009 פרסם המפקח עדכון לחוזר הוראות לעניין מסמך הנמקה ומסירתו ללקוח, אשר דוחה את תחילתו של החוזר ליום 1 בינואר 2010.

- בחודש יולי 2009 פרסם המפקח חוזר שעניינו הצהרה מראש של גוף מוסדי על מדיניות השקעה שלו. על פי החוזר, כל גוף מוסדי יחויב להצהיר, עד לתום חודש ינואר בכל שנה קלאנדית, על מדיניות ההשקעה הצפויה לשנה הקרובה וזאת על מנת לקבוע מדיניות מוגדרת שתיבחן ביחד מול מדי ייחוס רלבנטיים ותאפשר לפקח ולבקר את ביצועי הגוף המוסדי. במדיניות, שתפורסם באתר האינטרנט של הגוף המוסדי ובאמצעות הדוחות התקופתיים הנשלחים לציבור, יצוינו אפיקי ההשקעה המרכזיים במסלול והשוואתם למדדי ייחוס מרכזיים שהוגדרו. כמו כן, נקבעו הוראות פרטניות למסלולי השקעה מתמחים (המשקיעים 50% או יותר באפיק השקעה מסוים) ומסלולי השקעה לא מתמחים והוראות לדיווח בדבר שינוי במדיניות ההשקעות. החוזר יחול על מדיניות ההשקעות החל משנת 2010 ואילך.

- בחודש יולי 2009 פרסם המפקח תיקון לחוזר גמל מס' 5-2-2005 לעניין חתימת מעסיק על מסמך ההצטרפות לקופת גמל. במסגרת התיקון הורה המפקח על ביטול הדרישה שהופיעה בסעיף 3.8 לחוזר המקורי לפיה נדרשת חתימת מעסיק כתנאי להצטרפות עמית לקופת גמל. תיקון זה נעשה על מנת להתאים את החוזר המקורי להוראות סעיף 20(א) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

- בחודש יולי 2009 פורסמה טיוטה שלישית של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (גמל) (קופת גמל בניהול אישי), התשס"ט-2009. במסגרת הטיוטה מוצע לאפשר לנהל סוגי כספי חיסכון של עמית עצמאי שהוגדרו בטיטה וכספי קרן השתלמות, באמצעות קופת גמל בניהול אישי, אשר תנוהל על ידי העמית או מנהל תיקים מטעמו, תחת מגבלות השקעה שיבוקרו על ידי החברה המנהלת אצלה ינוהלו כספי החיסכון.

- בחודש יולי 2009 פורסמה תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית), התשס"ט-2009. התקנות קובעות, בין היתר, חובת השתתפות בהצבעה של משקיע מוסדי לגבי כספי העמיתים, באסיפה כללית של תאגיד שהוא בעל זכות הצבעה בו בנושאים המנויים בתקנות, תוך הגדרת מקרים בהם יידרש אישור של נציגים חיצוניים להצבעה והוראות ביחס להתקשרות עם גורם מקצועי לצורך גיבוש המלצות הצבעה באסיפות. בנוסף לתקנות פרסם המפקח חוזר בדבר הגברת מעורבות הגופים המוסדיים בשוק ההון. בחוזר נקבע, בין היתר, חובתו של משקיע מוסדי לקבוע ולפרסם באתר האינטרנט שלו את הנושאים הבאים: מדיניות ההצבעה; אופן הצבעה בפועל לרבות ציון העובדה כי ההצבעה הייתה בהתאם למדיניות ההצבעה שלו או של גורם מקצועי שעומו התקשר; אמות מידה ביחס לאיכות הממשל התאגידי בתאגידים בהם הינו שוקל להשקיע. הוראות החוזר יחולו על גופים מוסדיים לגבי הכספים שבניהולם.

- בחודש יולי 2009 פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009-2010), התשס"ט-2009, אשר במסגרתו בוצע תיקון לחוק הגמל לעניין מגבלות על ניהול קופות גמל על ידי קופת גמל. על פי התיקון, על חברה מנהלת נאסר לנהל יותר מקופת גמל אחת מכל סוג מסוגי קופות הגמל שפורטו בתיקון, למעט במקרים מסוימים שפורטו. החוק מסמך את שר האוצר, לקבוע תנאים לעניין אי תחולת האיסור על חברה מנהלת שמתקיימים לגביה תנאים מסוימים שיקבעו על ידו. עוד במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית, תוקן סעיף 23 לחוק הגמל העוסק במשיכה והעברה של כספים מקופת גמל ושם נקבע כי משיכה של כספים מקופת גמל מרכזית לקצבה, שאינה במישרין בידי עמית-מעביד או עובדו, תיעשה רק באמצעות העברתם לקופת גמל מרכזית לקצבה או למדינה.

- בחודש יוני 2009 העביר המפקח להתייחסות המבטחים טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (ביטוח בריאות קבוצתי). במסגרת הטיוטה נקבעו קווים כלליים ביחס לאופן בו ינהל מבטח פוליסות ביטוח בריאות קבוצתיות הנמכרות על ידו, ובכלל זה: מגבלות על זהות בעל הפוליסה, הנחיות ביחס לחובות בעל הפוליסה כלפי המבוטחים, מספר מינימאלי של מבוטחים, מגבלות על סכום הביטוח שיגבה, מסמכים שיש להמציא למבוטחים עם ההצטרפות לביטוח, חידושו וכן חובת הודעה על שינוי בדמי ביטוח, מתן אפשרות למבוטח להמשיך את הביטוח הקבוצתי כביטוח פרט במקרים מסוימים שיורה המפקח, אופן גביית דמי הביטוח ואופן ניהול המידע ביחס לפוליסה הקבוצתית.
- בחודש יוני 2009 פרסם המפקח חוזר שעניינו דיווח שנתי למבוטחים בביטוח בריאות. החוזר מחליף חוזר קודם שהסדיר דיווח זה. על פי החוזר, מחויב מבטח להמציא לכל המבוטחים בביטוח בריאות שתקופת הביטוח בפוליסות שרכשו עולה על שנה, למעט פוליסות נסיעות לחו"ל וביטוח רפואי לעובדים זרים, דוח שנתי שיכלול פרטים בקשר עם פוליסות הבריאות שרכש המבוטח אצל המבטח. בדוח יפורט, בין היתר, פרטים בסיסיים ונתונים אישיים של המבוטח, פירוט הפוליסות של המבוטח, פירוט הכיסויים בפוליסות, פירוט הפרמיות ששולמו במהלך שנת הדיווח, פירוט הנחות/החזר פרמיות בגין היעדר תביעות, פירוט תגמולי הביטוח ששולמו בשנה החולפת, פירוט ההחזרות בגין היעדר תביעות, פירוט תגמולי הביטוח ששולמו בשנה החולפת, פירוט ההחזרות בגין מצב רפואי קודם ושינויים שחלו, ככל שחלו, בתכנית הביטוח של המבוטח ומילון מושגים. החוזר ייכנס לתוקף באופן מדורג, החל מהדיווח השנתי בגין שנת 2009 עד לתחולתו המלאה במסגרת הדיווח בגין שנת 2010.
- בחודש מאי 2009 פרסם המפקח חוזר שעניינו העברת זכויות עמיתים שלא במזומן. מטרת החוזר להסדיר לראשונה את התנאים להעברת זכויות עמיתים שלא במזומן בין מסלולי השקעה באותה קופת גמל ובין גופים מוסדיים שונים. על פי החוזר, העברת זכויות כאמור יכול שתתבצע שלא במזומן רק אם סך הסכומים המועברים באותו יום עסקים עולה על 5 מיליון ש"ח או עולה על 1% מסך נכסי הצד המעביר, לפי הנמוך מביניהם, ובהתאם לנוהל עבודה מפורט שייקבע על ידי ועדת ההשקעות של הגוף המוסדי.
- בחודש מאי 2009 פרסם המפקח טיוטות חוזרים בעניין דמי ניהול – טיוטת חוזר "תיקונים בדיווח השנתי ובדיווח הרבעוני לעמיתים ולמבוטחים", המרחיבה את הפירוט הניתן לחוסכים במסגרת הדיווח השנתי, הדיווח הרבעוני ושירות אחזור המידע באינטרנט, וכן טיוטת חוזר "מנגנון גביית דמי הניהול", שמטרתה למנוע מנגנוני גביית דמי ניהול המבוססים על החזר דמי ניהול בתום תקופה מסוימת אשר אינם משקפים נכונה את דמי הניהול שסוכמו עם העמית או המבוטח.
- בחודש אפריל 2009 פרסם המפקח חוזר עקרונות לטיפול בעמיתים שהצטרפו לקרנות הפנסיה בחודשים ינואר-מארס 1995 ("תקופת הביניים"), בהמשך לחוזר פנסיה בעניין עקרונות לטיפול בעמיתי תקופת הביניים, משנת 1999. החוזר קובע הוראות לטיפול בעמיתי תקופת הביניים שהוראות חוזר הפנסיה משנת 1999 לא יושמו לגביהם, כך שבמקרה של עמית ביניים אשר בחודש ינואר 2009 נצברו לזכותו סכומים בקרן פנסיה חדשה, מבלי שהעמית בחר במפורש להיות עמית בקרן, תינתן לו אפשרות בחירה חד-פעמית להיות מבוטח בקרן פנסיה ותיקה אליה הצטרף בשנת 1995 או להיות מבוטח בקרן הפנסיה החדשה בה מנוהלת יתרתו הצבורה. אם לא תתקבל בחירה מפורשת במשרדי החברה, עד ליום 30 ביוני 2009, יראו את העמית כמי שביקש להיות מבוטח בקרן הפנסיה הוותיקה. על פי החוזר, על החברה המנהלת של קרן הפנסיה החדשה לפנות לעמיתי תקופת הביניים עד ליום 31 במאי 2009 במכתב בנוסח המצורף כנספח לחוזר, בו יפורטו החלופות העומדות בפני העמית. עוד קובע החוזר, בין היתר, את אופן העברת כספי העמיתים, אופן העברת נתונים, דיווח לעמית ואופן ניהול זכויות העמיתים.
- בחודש מרס 2009 פרסם המפקח חוזר פירוט תגמולי ביטוח בתכניות לביטוח בריאות. מטרת החוזר הינה להבטיח כי בטרם כריתתו של חוזה הביטוח, יהיה בידי המבוטחים מידע בנוגע לסכום תגמולי הביטוח לפי תנאי התכנית. הטיוטה מפרטת את המידע אשר על מבטח למסור למבוטח בנוגע לסכום תגמולי הביטוח לפי תנאי התכנית עובר לכריתתו של חוזה הביטוח, לרבות תגמולי ביטוח מרביים שלא בערך כספי נקוב. החוזר קובע רשימת מקרים בהם ניתן לשנות את פירוט תגמולי הביטוח אשר פורסמו. ההוראות יחולו על תכניות לביטוח בריאות, למעט על כיסויים ביטוחיים לפרוצדורות רפואיות המבוצעות בחו"ל.

2.5. התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

2.5.1. התפתחות המשק, שוקי ההון והכספים

נתונים מקרו כלכליים מעודדים כמו גם אינדיקציות חיוביות מסקרים על הפעילות הכלכלית שהתקבלו במהלך החודשים האחרונים, מגבירים את ההערכות האופטימיות בדבר סיום המיתון העולמי לקראת סוף השנה. לכך ניתן להוסיף את השיפור המהיר בשווקים הפיננסיים אשר תומך בהתאוששות בפעילות הכלכלית. אולם, עדיין מוקדם לקבוע אם מדובר בתפנית או בתיקון לירידות השערים החדות שחוונו בשלהי 2008, בעיקר נוכח אי הוודאות לגבי ההתפתחויות הכלכליות במשק העולמי.

המדיניות המרחיבה של בנקים מרכזיים וממשלות בעולם הפכו זהירות יותר: קצב הורדות הריבית הואט/הופסק, ונשמעו רמיזות להפסקת השימוש בצעדים הלא-שגרתיים. עם זאת, בהודעת הסיכום של ועידת ה-G8 הכריזו המשתתפים כי מצבה של הכלכלה העולמית עדיין אינו מצדיק צמצום של התוכניות הקיימות. התייצבות מחירי הסחורות והאנרגיה וההערכה שהם לא יוסיפו לעלות בשיעורים חדים מצד אחד, והתמתנות החששות להמשך מיתון עמוק מהצד האחר, התבטאו ברוב המשקים המובילים בציפיות לאינפלציה מתונה.

כאמור, האינדיקטורים והנתונים המאקרו כלכליים שפורסמו במהלך החודשים האחרונים מחזקים את ההערכה בדבר האטה ואף בלימה של הירידה בפעילות ברבע השני של שנת 2009. חלק מהאינדיקטורים מלמדים על ציפיות לעלייה בביקושים ובפעילות.

על פי אומדנים מוקדמים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בחציון הראשון של שנת 2009 ירד התוצר המקומי הגולמי בשיעור שנתי של כ- 1.7%, המשקף ירידה בתוצר לנפש בשיעור של כ- 3.3%. במחצית הראשונה של שנת 2009 נרשמה ירידה בשיעור שנתי של כ- 22.9% ביצוא הסחורות והשירותים, של כ- 9.1% בהשקעה בנכסים קבועים ושל כ- 1.6% בהוצאה לצריכה פרטית. סקר המעסיקים לרביע השני מצביע על המשך הירידה בביקוש לעובדים, אמנם תוך התמתנותה ביחס לרביע הקודם. שיעור האבטלה, על פי נתוני המגמה של הלמ"ס, המשיך לעלות גם בחודש מאי, והגיע ל-8.4% לעומת כ-6.8% בחודש דצמבר 2008, ובחמשת החודשים הראשונים של 2009 שיעור האבטלה הסתכם בשיעור ממוצע של כ-7.8% לעומת שיעור ממוצע של כ-6.1% בכל שנת 2008.

במקביל לעליה בשיעור האבטלה, נרשמה ירידה בשכר הריאלי הממוצע בחמשת החודשים הראשונים של 2009 של כ- 2.1% (במונחים מנוכחי עונתיות) לעומת הממוצע לשנת 2008 וירידה של כ- 3.1% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. גביית מס הבריאות בחודשים מאי ויוני הייתה נמוכה ב-1.7% מאשר בחודשים המקבילים אשתקד ונמוכה ב-2.2% מאשר בפברואר ומרס השנה (במונחים שנתיים מנוכחי עונתיות) - נתון שיש בו כדי להצביע על המשך הירידה בשכר ו/או בתעסוקה.

הגירעון הכולל (ללא אשראי) הסתכם במחצית הראשונה של השנה ב-17.7 מיליארדי ש"ח, לאחר עודפים גדולים במחציות הראשונות של השנים 2006 עד 2008. גירעון זה נובע בעיקר כתוצאה מירידה תלולה של ההכנסות ממסים, שהחלה באמצע 2008. בניכוי תיקוני חקיקה והכנסות חד פעמיות, ההכנסות ממסים במחצית הראשונה של השנה נמוכות ריאלית ב-11.7% מאשר בתקופה המקבילה אשתקד.

ב-12 החודשים האחרונים עלו אמצעי התשלום - M1 (המזומן שבידי הציבור + פיקדונות העו"ש) ב-56%, והמצרף המוניטרי M1+M2 (הפיקדונות הלא-צמודים עד שנה) עלה ב-18%. העלייה הגבוהה של M1 נבעה בעיקר מהסטה של פיקדונות לזמן קצוב לפיקדונות עו"ש, בהשפעת הריבית הנמוכה המשולמת על הפיקדונות הנכללים במצרף M2. קצב העלייה השנתית של המצרף M1 התמתן בחודשיים האחרונים.

מתחילת 2009 עלה המדד ב-2.1%, וזאת בעיקר עקב העליות של מחירי הדירור והאנרגיה, אלה עלו מתחילת השנה ב-2.8% וב-8.1%, בהתאמה. המדד ללא דירור ואנרגיה עלה מתחילת השנה ב-1.3%. שיעור האינפלציה ב-12 החודשים האחרונים הוא 3.6%.

2.5.2. שוקי האג"ח והמניות

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2009 חלה עליה חדה במחירי המניות ועליה במחירי האג"ח הקונצרני. המומנטום החיובי הושפע מהריבית הנמוכה, מפרסום אינדיקטורים כלכליים חיוביים לעומת הצפי, מכיסוי שורטים ומהוצאת התמחור של תרחיש הקטסטרופה מהשוק.

הגאות בשוק ההון השפיעה לחיוב על השוק הראשוני. בשוק הראשוני התגבר משמעותית קצב גיוסי החוב בשוק. חלק הארי של הגיוסים עדיין מתרכז סביב חברות ממשלתיות, בנקים, חברות תזרימיות (כגון סלקום, פז, מכתשים אגן וכו') וחברות בעלות דירוג מקבוצת ה-(AA), אולם בחודש האחרון נראה שגם חברות בדירוגים נמוכים יותר מתחילות לבחון מחדש אפשרויות גיוס.

במהלך המחצית הראשונה של 2009 נחלש השקל לעומת הדולר בכ-3.1%, כאשר מול האירו נחלש השקל בכ-4.8%. היחלשותו של השקל נבעה בעיקר ממדיניות מוצהרת של בנק ישראל אודות רכישה יומית של כ-100 מיליון דולר במהלך התקופה.

במהלך המחצית הראשונה של 2009 עלו מדדי המניות ת"א 25 ות"א 100 בכ-31.7% ובכ-42.0% בהתאמה, והגיעו לרמה של ערב החרפת המשבר, בספטמבר 2008. מגמת העליות נרשמה גם במדד הנאסד"ק אשר עלה בכ-16.4%, בעוד שהדאו-ג'ונס ירד בכ-3.8%. מדד הפוטסי ירד בכ-4.2%, מדד הקאק הצרפתי ירד בכ-2.4% ומדד הדאקס הגרמני נותר ברמתו מתחילת השנה.

בתקופה זו נרשמו גם בשוק האג"ח הקונצרניות עליות מחירים חדות וירידה של התשואות הגלומות. במדדי התל-בונד 20 והתל-בונד 40 נרשמו עליות של 13.6% ו-33.4%, בהתאמה. מדד האג"ח הממשלתי הצמוד עלה בכ-6.5% ואילו מדד האג"ח הממשלתי השקלי עלה במהלך הרבעון השני בכ-0.9%.

3. המצב הכספי

3.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים

3.1.1 נתונים מתוך המאזנים המאוחדים (באלפי ש"ח)

30 ביוני 2009	30 ביוני 2008	31 בדצמבר 2008	
9,233,391	9,270,735	7,704,355	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
7,600,549	7,250,506	6,755,317	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
4,161,017	3,776,789	3,710,937	נכסים אחרים
20,994,957	20,298,030	18,170,609	סך כל הנכסים
1,651,440	1,543,616	1,277,170	הון עצמי
			התחייבויות:
8,466,916	7,867,394	8,043,604	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
8,894,642	8,645,335	7,080,313	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
836,555	1,203,919	835,188	התחייבויות פיננסיות
1,145,404	1,037,766	934,334	התחייבויות אחרות
20,994,957	20,298,030	18,170,609	סך כל ההון וההתחייבויות

3.1.2 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים (באלפי ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	% שינוי	2008	2009	
3,335,545	(0.7%)	1,678,103	1,666,500	פרמיות שהורווחו בשייר
(1,825,475)	100428.0%	2,104	2,115,109	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
290,036	5.2%	141,214	148,552	הכנסות מדמי ניהול
131,615	38.5%	60,532	83,814	הכנסות מעמלות
957,727	153.1%	1,194,205	3,022,868	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
811,764	1.4%	415,597	421,258	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
363,574	10.0%	180,605	198,666	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
101,441	(37.3%)	54,277	34,054	הוצאות מימון
(302,785)	804.6%	37,269	337,129	רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה
(85,493)	820.1%	13,507	124,272	מיסים על הכנסה (הטבת מס)
(217,292)	795.8%	23,762	212,857	רווח (הפסד) לתקופה

3.1.3. נתונים על פרמיות שהורווחו ברוטו (באלפי ש"ח)

פרמיות ביטוח לפי תחומים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	% שינוי	2008	2009	
806,223	6.7%	402,869	429,739	רכב רכוש
545,400	8.4%	270,083	292,800	רכב חובה
522,079	(0.9%)	264,915	262,500	ענפי רכוש ואחרים
240,314	2.0%	121,316	123,733	ענפי חבויות אחרים
2,114,016	4.7%	1,059,183	1,108,772	סך תחום ביטוח כללי
1,826,315	(0.6%)	908,015	902,926	תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
(1,234)	---	(707)	(188)	התאמות וקיצוזים
3,939,097	2.3%	1,966,491	2,011,510	סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו

3.1.4. ההון

הון החברה נכון ליום 30 ביוני 2009 עומד על סך של 1,651 מיליוני ש"ח לעומת סך של 1,277 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2008. הגידול בהון נובע בעיקר מרווח בסך של כ- 213 מיליוני ש"ח ומעליה בקרן ההון הנובעת מנכסים פיננסיים זמינים למכירה בסך של כ- 156 מיליוני ש"ח ומגידול הנובע מתשלום מבוסס מניות בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח

לחברה חברות בנות אשר חלות עליהן הוראות בדבר שמירה על הון עצמי מינימאלי. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, כל החברות בקבוצה עומדות בדרישות ההון שנקבעו להן, לפי העניין.

4. תוצאות הפעילות

4.1. ריכוז תוצאות הפעילות (באלפי ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	% השינוי	2008	2009	
				רווח (הפסד) מתחומי הפעילות לפני מס:
51,054	348.4%	47,905	214,799	רווח מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
(47,456)	164.7%	54,312	143,775	רווח (הפסד) מביטוח כללי
3,598	250.8%	102,217	358,574	סך רווח לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח
(306,383)	(67.0%)	(64,948)	(21,445)	רווח (הפסד) לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)
(302,785)	804.6%	37,269	337,129	סה"כ רווח (הפסד) לפני מס
(85,493)	820.1%	13,507	124,272	מיסים על הכנסה (הטבת מס)
(217,292)	795.8%	23,762	212,857	רווח (הפסד) נקי
(217,322)	795.7%	23,750	212,732	בעלי מניות בחברה
30	941.7%	12	125	זכויות מיעוט
(217,292)	795.8%	23,762	212,857	רווח (הפסד) נקי

תוצאות הפעילות בתקופת הדו"ח:

בתקופת הדוח נרשם רווח נקי בסך של כ- 213 מיליוני ש"ח לעומת רווח נקי בסך של כ- 24 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה. השינוי האמור נובע מעלייה ברווח בסך של כ- 89 מיליוני ש"ח בביטוח כללי, מעלייה ברווח בסך של כ- 167 מיליוני ש"ח בתחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח, וכן מקיטון בהפסדים מהשקעות והוצאות מימון בסך של כ- 44 מיליוני ש"ח (שקוזז בחלקו בשל הפרשה נוספת לחובות מסופקים בסך של כ- 16 מיליון ש"ח בגין הלוואות שניתנו על ידי מנורה ביטוח ללא בטחונות במועד מתן ההלוואה). על כל ההשפעות האמורות יש לקחת בחשבון את השפעת המס אשר הקטינה את הרווח בסך של כ- 111 מיליון ש"ח. להסברים על השינוי ברווח במגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח ומגזר ביטוח כללי (ראה בסעיפים 4.2.1 עד 4.2.3, להלן).

4.2. מידע כספי לפי תחומי הפעילות

4.2.1. תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

עיקרי ביאור תוצאות תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	% שינוי	2008	2009	
1,826,315	(0.6%)	908,015	902,926	פרמיות שהורווחו ברוטו
(1,739,541)		(103,238)	1,942,495	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
290,036	5.2%	141,214	148,552	הכנסות מדמי ניהול
62,613	(15.9%)	26,167	21,994	הכנסות מעמלות
(240,672)	338.8%	557,599	2,446,995	תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
344,088	(3.1%)	184,923	179,195	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
270,909	12.0%	137,226	153,700	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
51,054	348.4%	47,905	214,799	רווח לפני מס

בתקופת הדוח, נרשם רווח בתחום חיסכון ארוך טווח בסך של כ- 215 מיליון ש"ח לעומת רווח של כ- 48 מיליון ש"ח, בתקופה המקבילה. העלייה ברווח נובעת בעיקר מגידול בהכנסות מהשקעות על נכסי הנוסטרו בסך של כ- 16 מיליון ש"ח ומנכסים המוחזקים בתיק משותף ברווחים אשר עומדים כנגד התחייבויות צמודות מדד בסך של כ- 140 מיליון ש"ח ומגידול ברווח מפעילות הפנסיה בסך של כ- 12 מיליון ש"ח.

סכום הפרמיות שהורווחו הסתכם לסך של כ- 903 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 908 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה. אשתקד, קיטון של כ- 0.6%.

שיעור הפדיונות של החברה גדל מכ- 4.1% מהעתודה הממוצעת בחישוב שנתי לכ- 4.4%. הגידול בשיעור הפדיונות נובע בעיקרו מירידת העתודה הממוצעת כתוצאה מהפסדי ההשקעות בשנת 2008.

חל גידול בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בסך של כ- 1,889 מיליון ש"ח לעומת התקופה המקבילה. אשתקד, גידול זה נובע בעיקרו מגידול בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 2,046 מיליון ש"ח.

עמלות והוצאות רכישה בתקופת הדוח עמדו על כ- 179 מיליון ש"ח לעומת כ- 185 מיליון ש"ח. אשתקד, ירידה של כ- 6 מיליון ש"ח, המהווה קיטון של כ- 3.1%. הקיטון נובע בעיקר מצמצום בהוצאות השיווק בביטוח חיים.

הוצאות הנהלה וכלליות בתקופת הדוח עמדו על סך של כ- 154 מיליון ש"ח לעומת כ- 137 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה. אשתקד, גידול של כ- 12%, הנובע בעיקרו מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות של פעילות הפנסיה בסך של כ- 11 מיליון ש"ח וכן מגידול של כ- 6 מיליון ש"ח בפעילות ביטוח חיים.

פוליסות משתתפות ברווחים:

כספי עתודות הביטוח הנצברים בפוליסות משתתפות ברווחים מושקעים לפי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) ותקנותיו. רווחי השקעות אלו נזקפים לזכות המבוטחים בניכוי דמי ניהול.

התחייבויות הנובעות מפוליסות משתתפות ברווחים ליום 30 ביוני 2009 הסתכמו בסך של כ- 8,895 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך 7,080 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2008, גידול של כ- 25.6%. הגידול כאמור, נובע בעיקרו מהעלייה בהכנסות מהשקעות בתקופת הדוח.

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות משתתפות ברווחים**פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003**

(ק"ן י')

1-12/2008	1-6/2008	1-6/2009	
(26.44%)	(6.30%)	23.17%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
(26.88%)	(6.59%)	22.79%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
(23.12%)	(3.63%)	24.58%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
(23.58%)	(3.93%)	24.20%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004

(ק"ן י' החדשה)

1-12/2008	1-6/2008	1-6/2009	
(26.44%)	(6.30%)	23.17%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
(27.67%)	(6.85%)	22.47%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
(23.12%)	(3.63%)	24.58%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
(24.4%)	(4.20%)	23.87%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות**משתתפות ברווחים ודמי הניהול (במיליוני ש"ח):**

1-12/2008	1-6/2008	1-6/2009	
(1,908.8)	(314.3)	1,561.7	רווחי (הפסדי) ההשקעה הנומינליים שנזקפו למבוטחים לאחר דמי הניהול
63.5	32.2	32.7	דמי ניהול

ההכנסות מדמי ניהול בביטוח חיים משתתף ברווחים בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 32.7 מיליוני ש"ח לעומת כ- 32.2 מיליוני ש"ח אשתקד, גידול של כ- 1.6%. גידול זה נובע מהגידול בהיקף הנכסים כתוצאה מהכנסות השקעות שהושגו בתקופת הדוח. בפוליסות משתתפות ברווחים שהונפקו בשנים 1992 עד 2003 רשאי מבטח לגבות דמי ניהול קבועים ודמי ניהול משתנים בשיעורים הקבועים בתקנות והנגזרים מהתשואה הריאלית של תיק ההשקעות. דמי הניהול המשתנים נגבים רק בגין תשואה ריאלית חיובית. במידה והושגה תשואה ריאלית שלילית המבטח מנוע מגביית דמי הניהול המשתנים עד אשר התשואה שתושג תכסה את ההפסד הריאלי המצטבר. כתוצאה מהירידות בשוק ההון במהלך שנת 2008, הושגה תשואה ריאלית שלילית בשיעור של כ- 26.88%. כפועל יוצא, הקבוצה מנועה מגביית דמי ניהול משתנים עד להשלמת התשואה השלילית הנ"ל. אובדן ההכנסות הפוטנציאליות מדמי ניהול כאמור מוערך בסך של כ- 118.8 מיליוני ש"ח נכון ליום 30.06.09. יצוין, כי בכל הנוגע לפוליסות משתתפות ברווחים שהונפקו החל משנת 2004, דמי הניהול הנגבים הינם דמי ניהול קבועים בלבד, ואשר על כן להפסדים בהשקעות אין השלכה כאמור על הזכות לגבות דמי ניהול אלה.

4.2.2. תוצאות פעילות ענף הפנסיה

עיקרי ביאור תוצאות הפעילות בענף הפנסיה (באלפי ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2008	2009	
% שינוי				
4,285	212.1%	8,516	26,576	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
226,562	6.2%	109,039	115,848	הכנסות מדמי ניהול
1,040	39.1%	530	737	הכנסות מעמלות
39,184	9.1%	19,724	21,511	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
111,615	20.6%	53,460	64,468	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
81,088	27.4%	44,901	57,182	רווח לפני מס

הרווחים מהשקעות נטו והכנסות מימון גדלו בכ- 18 מיליון ש"ח, גידול של כ- 212% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות מדמי ניהול גדלו בכ- 7 מיליון ש"ח, גידול של כ- 6.2% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. גידול זה נובע בעיקר מגידול בהכנסות מדמי ניהול הנובעים מדמי גמולים שנגבו.

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות גדלו בסך של כ- 2 מיליון ש"ח, גידול של כ- 9.1% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בנוסף, חל גידול בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 11 מיליון ש"ח הנובע בעיקרו מגידול בכוח אדם.

4.2.3. תחום ביטוח כללי

עיקרי ביאור תוצאות תחום ביטוח כללי (באלפי ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2008	2009	
% שינוי				
2,157,323	8.2%	1,150,326	1,244,206	פרמיות ברוטו
118,011	39.0%	118,315	164,452	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
59,170	107.0%	28,149	58,282	הכנסות מעמלות
1,644,623	(3.9%)	843,788	810,515	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
474,309	6.3%	228,374	242,654	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
66,495	11.0%	36,611	40,648	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
(47,456)	164.7%	54,312	143,775	רווח (הפסד) לפני מס

עיקרי ביאור תוצאות הפעילות בענף רכב חובה (באלפי ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			
	% שינוי	2008	2009	
557,301	15.2%	285,986	329,557	פרמיות ברוטו
62,661	50.5%	65,117	98,024	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
566,335	6.7%	275,518	294,113	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
61,273	10.7%	26,714	29,582	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
22,656	(1.6%)	14,019	13,800	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
(47,506)	287.0%	12,466	48,249	רווח (הפסד) לפני מס

עיקרי ביאור תוצאות הפעילות בענף רכב רכוש (באלפי ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			
	% שינוי	2008	2009	
836,971	7.7%	451,467	486,413	פרמיות ברוטו
18,682	28.2%	18,117	23,232	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
2,823		(588)	9,875	הכנסות מעמלות
605,606	(1.7%)	307,938	302,591	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
203,236	12.1%	97,240	108,960	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
19,237	7.0%	13,339	14,274	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
(286)	251.3%	9,223	32,397	רווח (הפסד) לפני מס

עיקרי ביאור תוצאות הפעילות בביטוח כללי אחר (באלפי ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			
	% שינוי	2008	2009	
763,051	3.7%	412,873	428,236	פרמיות ברוטו
36,668	23.1%	35,081	43,196	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
56,347	68.4%	28,737	48,407	הכנסות מעמלות
472,682	(17.9%)	260,332	213,811	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
209,800	(0.3%)	104,420	104,112	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
24,602	35.9%	9,253	12,574	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
336	93.5%	32,623	63,129	רווח לפני מס

תוצאות תחומי פעילות במגזר ביטוח כללי

עסקי הביטוח הכללי מחולקים לשלושה תחומי פעילות: רכב רכוש, רכב חובה ויתרת עסקי ביטוח כללי.

הרווח מעסקי ביטוח כללי בתקופת הדוח הסתכם בכ- 144 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 54 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ- 164.7%. העלייה ברווח נובעת מתחום

פעילות רכב חובה בסך של כ- 36 מיליון ש"ח (ראה הסבר להלן), מתחום ביטוח רכב רכוש בסך של כ- 23 מיליון ש"ח והיתר בסך של כ- 31 מיליון ש"ח מענפי ביטוח אחרים.

הכנסות מפרמיה ודמים שהורווחו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 1,109 מיליוני ש"ח בהשוואה לכ- 1,059 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 4.7%.

הכנסות מהשקעות נטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 164 מיליוני ש"ח לעומת כ- 118 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 39%.

הכנסות מעמלות עמדו על כ- 58 מיליוני ש"ח לעומת כ- 28 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 107%. גורם משמעותי לשינוי נובע מהסכם ביטוח משנה חדש שנחתם עם ה"סוויס-רה".

תחום פעילות ביטוח רכב חובה

הרווח לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 48 מיליון ש"ח לעומת רווח של כ- 12 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד גידול של כ- 287%. הגידול ברווח נובע בעיקר מהגורמים הבאים: מגידול בפרמיות שהורווחו בשייר בסך של כ- 22 מיליון ש"ח, גידול בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 33 מיליון ש"ח ומנגד גידול בהתחייבויות ביטוחיות בסך של כ- 15 מיליון ש"ח וגידול בהוצאות בסך של כ- 4 מיליון ש"ח.

תחום פעילות ביטוח רכב רכוש

הרווח לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 32 מיליון ש"ח לעומת כ- 9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד המהווה גידול של כ- 251.3%. הגידול ברווח נובע בעיקר משיפור בתוצאות החיתומיות ומגידול בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 5 מיליון ש"ח.

תחום פעילות ביטוח כללי אחר

הרווח לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 63 מיליון ש"ח לעומת כ- 33 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד המהווה עלייה של כ- 93.5%. הגידול ברווח נובע בעיקר משיפור בתוצאות החיתומיות בענפי הרכוש בסך של כ- 22 מיליון ש"ח ומשיפור בתוצאות בענפי החבויות בסך של כ- 8 מיליון ש"ח.

5. גילוי בדבר ירידת ערך של נכסים פיננסיים

הקבוצה סיווגה את הנכסים הסחירים (נכסי חוב ומניות סחירות) והמניות שאינן סחירות השייכים לחברות הביטוח שבקבוצה (למעט נכסים כאמור הכלולים בתיק השקעות כנגד פוליסות משתתפות ברווחים), כנכסים פיננסיים זמינים למכירה.

להלן פירוט הסכומים שנזקפו להון עצמי (קרן הון) בשל ירידת ערך נכסים פיננסיים זמינים למכירה, לפי שיעור ירידת הערך ממועד רכישתם ועד לתאריך הד"ח ובהתאם לתקופת ההחזקה בהם.

השיקולים שעמדו בבסיס הקביעה כי ירידות ערך בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה נזקפו ישירות להון העצמי (ולא לרווח והפסד) הינם כדלקמן:

מכשירי חוב (באלפי ש"ח)

עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ
20% (392)	(1,085)	(329)	(11,626)	(13,432)
40% - 20% (569)	---	---	(8,985)	(9,554)
40% מעל (---	---	(2,405)	(2,509)	(4,914)
עלייה 10,689	6,898	2,296	40,508	60,391
9,728	5,813	(438)	17,388	32,491

בכדי לבחון ירידת ערך של מכשירי חוב, החברה בחנה, בין היתר, את הגורמים הבאים:

- קשיים פיננסיים משמעותיים של המנפיק או של החייב;

- הפרת חוזה כגון אי עמידה בתנאים או פיגור בתשלומי ריבית או קרן;
- הענקת הקלה ללווה הנובעת בעיקרה מקשיים פיננסיים אשר לא הייתה נשקלת על ידי המלווה בנסיבות אחרות;
- צפי כי הלווה יכנס להליך פשיטת רגל או לארגון מחדש פיננסי אחר;
- היעלמות שוק פעיל לאותו נכס פיננסי כתוצאה מקשיים פיננסיים;
- קיומה של ירידה הניתנת למדידה באומדן תזרימי המזומנים העתידיים מקבוצה של נכסים פיננסיים מאז ההכרה לראשונה בנכסים אלה, למרות שלא ניתן עדיין לשייך את הירידה לנכסים פיננסיים בודדים בתוך הקבוצה האמורה;
- הפנייה להערת עסק חי, אם קיימת, בחוות דעת המבקרים של הלווה;
- בחינת יחסים פיננסיים שונים של הלווה ובכלל זה, הון חוזר; שיעור תשואה על אג"ח; שיעור הון עצמי למאזן; שווי מזומנים; פירעונות צפויים של הלווה בשנתיים קרובות;
- שווי ביטחונות/ערבויות, אם קיימים;
- דירוג חיצוני של הלווה, אם קיים ובחינת עדכונים לעניין זה;
- זהות בעלי השליטה של הלווה (תאגידים בבעלות ממשלתית סווגו ברמת סיכון נמוכה).
- הפחתות ערך מכשירי חוב בוצעו לאחר הליך בדיקה והתייעצות עם אגף השקעות של הקבוצה אשר מכיר ועוקב אחר הלווים באופן שוטף תוך שקלול הגורמים לעיל על פי מיטב שיקול הדעת.

מכשירים הוניים (באלפי ש"ח)

עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ
20% (168)	(167)	(87)	(63)	(485)
2,597	1,741	5,616	23,269	33,223
2,429	1,574	5,529	23,206	32,738

ככלל, כל שינוי בשווי הוגן נזקף לקרן הון. העברת שינוי בשל ירידת ערך מקרן הון לרווח והפסד מתבצעת במקרים הבאים:

- ירידת ערך מעל 20%;
- ירידת ערך בין 10% ל- 20% של ני"ע המוחזק מעל שנה;

סה"כ מכשירי חוב ומכשירים הוניים (באלפי ש"ח)

עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ
20% (560)	(1,252)	(416)	(11,689)	(13,917)
40% - 20% (569)	---	---	(8,985)	(9,554)
מעל 40% ---	---	(2,405)	(2,509)	(4,914)
עליית ערך 13,287	8,638	7,912	63,777	93,614
12,158	7,386	5,091	40,594	65,229

6. תזרים מזומנים

תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 42 מיליוני ש"ח.

תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 32 מיליוני ש"ח ותזרימי מזומנים ששימשו לפעילות מימון הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 9 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים קטנו בסך של כ- 4 מיליון ש"ח עקב השפעת תנודות שע"ח על יתרות המזומנים.

סך הכל קיימים, נכון למועד הדוח, מזומנים ושווי מזומנים בסך של כ- 718 מיליוני ש"ח.

7. מקורות מימון

יתרת ההתחייבויות הפיננסיות לתאריך הדוח הינה 837 מיליוני ש"ח לעומת 835 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2008.

8. גילוי בדבר התקדמות ההיערכות ליישום דירקטיבת Solvency II

בהתאם לחוזר המפקח מחודש יולי 2008 בנושא "היערכות ל- Solvency II", החברה החלה להיערך ליישום התקן האירופאי Solvency II, אשר חל על חברות ביטוח ונועד להסדרת תחום ניהול הסיכונים בחברה וחישוב דרישת הון המבטאת, על פי התקן, את מכלול הסיכונים שנוטלת על עצמה חברת ביטוח.

במהלך מחצית שנת 2009 חלה התקדמות ביישום התקן בעיקר בתחומים הבאים:

חישוב דרישת הון לפי גיליון QIS4:

- בוצע תחשיב ראשוני של מאזן כלכלי.
- בוצע תחשיב ראשוני של דרישות ההון לפי מודל סטנדרטי.
- חודדו ונוסחו סוגיות המחייבות מענה מטעם המפקח על הביטוח.
- תוצאות החישובים הנ"ל הוצגו בפני ועדת המאזן האמונה גם על ליווי יישום הדירקטיבה שבנדון.
- נבחר יועץ לבניית התכנית המיכונית שתתמוך ביישום הדירקטיבה.

בחודש יולי 2009 פרסם המפקח שתי הנחיות למילוי גיליון ה-QIS4: הראשונה עוסקת בדבר אופן מילוי קבצי QIS4 ובה הבהרות והתאמות שיש לבצע לצורך מילוי קובץ החישוב. ההנחיה השנייה דנה באופן הטיפול בסיכון קטסטרופה ועוסקת בתרחיש שעל בסיסו יש לבצע את החישוב, כאמור.

9. הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX 302)

בעקבות הנחיות שהוציאה הרשות לניירות ערך בארה"ב, במסגרת חוק ה-"סרבנס אוקסלי" (SOX), הטיל המפקח על חברות ביטוח, על חברות המנהלות קרנות פנסיה וקופות גמל ועל קרנות פנסיה וקופות גמל (להלן – "הגופים המוסדיים") חובה לצרף לדוחות כספיים שנתיים ורבעוניים הצהרות, שתחתמנה על ידי המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, בדבר נאותות הנתונים הכספיים המוצגים בדוחות הכספיים של הגוף המוסדי, ובדבר קיומן ויעילותן של בקורות פנימיות, שנועדו להבטיח שמידע מהותי המתייחס לגוף המוסדי מובא לידיעתם. תחילת החוזרים החל מהדוח הכספי לשנת 2006, למעט קרנות פנסיה, אשר לגביהן תחילת החוזרים החל מהדוח הכספי לשנת 2007.

בהתאם לאמור, קיימו הגופים המוסדיים שבשליטת החברה, בסיוע יועצים חיצוניים, את ההליך הנדרש על פי סעיף 302 לחוק "סרבנס אוקסלי", אשר כלל בחינה של תהליכי העבודה והבקורות הפנימיים. הנהלות הגופים המוסדיים בקבוצה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה, את יעילות הבקורות ונהלים לגבי הגילוי שלהם. על בסיס הערכה זו, הסיקו המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של כל גוף מוסדי, כי לתום תקופה זו, הבקורות ונהלים לגבי הגילוי הנן יעילות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע הנדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח של הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון ומועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 30 ביוני 2009, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגופים המוסדיים הנ"ל על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של אותם גופים על דיווח כספי.

בחודש מאי 2007, פרסם המפקח חוזר (אשר הוחלף בחוזר מחודש יוני 2009) בדבר הרחבת תהליכי הבקרה הפנימית לכלל הדיווח הכספי בגופים מוסדיים, וזאת בהתאם להוראות סעיף 404 לחוק ה-"סרבנס אוקסלי" (SOX). תהליך זה מחייב בחינה רחבה של המערכות התפעוליות המרכזיות ונהלי העבודה והבקרה הקשורים בהן. בחוזר נקבע כי על הנהלת הגופים המוסדיים לצרף הצהרה של המנכ"ל ומנהל הכספים באשר לאחריותם על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, וזאת החל מהדו"ח הכספי של שנת 2010. במסגרת החוזר העדכני נוספו מספר דרישות שעיקרן דיווח שוטף על התקדמות תהליך היישום של הוראות החוזרים הנ"ל, וזאת החל מהדוח התקופתי לשנת 2009.

הקבוצה החלה בהיערכות ליישום הנחיות החוזר האמור ולשם כך התקשרה עם משרד יעוץ שילווה את הקבוצה בתהליך. בנוסף, הוקמה ועדת היגוי בראשות סמנכ"ל הכספים שחברים בה ראשי האגפים הרלבנטיים. כמו-כן, הקבוצה רכשה תוכנה אשר תשמש לתיעוד, ניהול ומעקב אחר בדיקות וממצאים של הבקורות השונות לצורך הערכת האפקטיביות שלהם.

10. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

במסגרת בחינת התוצאות הכספיות וכחלק מתהליך הכנת הדוחות הכספיים, מתקיימים דיונים בהשתתפות המנכ"ל, מנהל אגף חשבות וכספים ומנהלי האגפים השונים בחברה ובהשתתפות גורמים מקצועיים רלוונטיים נוספים, בהם נבחנות סוגיות מרכזיות אשר להן השלכה על הדיווח הכספי תוך בדיקת סבירות הנתונים ובחינת סוגיות שעניינן מדיניות חשבונאית.

דירקטוריון החברה מינה ועדת מאזן שהינה האורגן המופקד על בקרת העל בחברה, ואשר תפקידה לדון ולהמליץ בפני דירקטוריון החברה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של החברה ובכלל זה חוות דעתו של הרואה חשבון המבקר, נאותות הדוחות הכספיים, המדיניות החשבונאית, שלמות הגילוי וסקירת הבקורות הפנימיות.

בועדת המאזן חברים בר-כוכבא בן-גרא (דח"צ), יעקב סגל (דח"צ) וגדליה דורון. כל החברים בוועדה הינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. יצוין, כי חברי הדירקטוריון הנ"ל מונו גם כחברי ועדת מאזן של מנורה החזקות, בה הם מכהנים כדירקטורים.

בישיבות ועדת המאזן נוכחים גם רואי החשבון המבקרים של החברה. ועדת המאזן מתכנסת מספר ימים לפני מועד אישור הדוחות הכספיים על ידי דירקטוריון החברה, ובישיבתה מוצגים הדוחות הכספיים, נדונים עיקרי המדיניות החשבונאית שיושמה ושינויים שחלו בה, אשר עשויים להיות בעלי השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

11. אירועים לאחר תאריך המאזן

מדד חודש יולי שפורסם עלה ב- 1.1%, מעל ממוצע התחזיות שהיה כ-0.8%. בחודש אוגוסט 2009 צפוי עדיין מדד גבוה יחסית של כ-0.5%. האינפלציה בהסתכלות על 12 החודשים הבאים צפויה להישאר באזור הגבול העליון של היעד. במקביל לעלייה בתחזיות החזאים ושוק ההון לאינפלציה, עלו גם תחזיותיהם לריבית בנק ישראל. בעקבות מדד יולי הגבוה העלה הנגיד את הריבית בשיעור של 0.25%. ציפיות החזאים לריבית בנק ישראל לסוף 2009 ולעוד שנה הן כ-1% וכ-2%, בהתאמה.

בנוסף יצוין, כי נגיד בנק ישראל הודיע על כוונתו להפסיק לרכוש אג"ח ממשלתיות בשוק המשני בסוף חודש ספטמבר 2009 ושאינן בכוונתו למכור את ני"ע שרכש. כמו כן הודיע בנק ישראל ביום 10 באוגוסט 2009 על הפסקת רכישת המט"ח היומית בסך של 100 מיליון דולר שעליה התחייב בעבר. שער החליפין של הדולר ירד בתקופה שממועד הדוח ועד ליום 25.08.09 בשיעור של 3.1%.

הדירקטוריון מביע תודתו להנהלת החברה ועובדיה על עבודתם ותרומתם להישגי החברה.

ארי קלמן
מנהל כללי וחבר דירקטוריון

מנחם גורביץ'
י"ר הדירקטוריון

תל אביב, 30 באוגוסט 2009

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

30 באוגוסט, 2009

הנדון: הצהרה לגבי הדיווחים לדוח הכספי לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני, 2009

אני, ארי קלמן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני, 2009 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של חברת הביטוח; וכן -
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. הערכנו את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן -
 - ג. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן -
 5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברה הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן -
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

ארי קלמן
מנהל כללי וחבר דירקטוריון

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

30 באוגוסט, 2009

הנדון: הצהרה לגבי הדיווחים לדוח הכספי לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני, 2009

אני, שי קומפל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני, 2009 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של חברת הביטוח; וכן -
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. הערכנו את היעילות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן -
 - ג. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן -
 5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברה הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן -
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

שי קומפל,
משנה למנהל הכללי
ומנהל אגף חשבות וכספים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 ביוני, 2009

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 ביוני, 2009

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	
2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3 - 4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות רווח והפסד מאוחדים
6	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
7 - 9	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
10 - 13	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
14 - 47	באורים לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
48 - 62	נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הנפרדים של החברה ("סולו")
63 - 67	נספח ב' - פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי התמציתי המצורף של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ וחברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח המאוחד על המצב הכספי ליום 30 ביוני, 2009 ואת הדוחות המאוחדים על הרווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של ששה ושלשה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 5(א) לדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות כייצוגיות.

נכסים

ליום 31 בדצמבר 2008 מבוקר	ליום 30 ביוני 2008 (*) בלתי מבוקר אלפי ש"ח	2009	
769,418	759,329	767,363	נכסים בלתי מוחשיים
52,337	5,342	4,976	נכסי מסים נדחים, נטו
801,823	782,565	822,093	הוצאות רכישה נדחות
185,192	180,544	180,107	רכוש קבוע, נטו
38,910	37,249	38,910	נדל"ן להשקעה
826,753	852,056	1,001,107	נכסי ביטוח משנה
142,953	134,831	77,132	נכסי מסים שוטפים
117,286	116,363	122,847	חייבים ויתרות חובה
540,187	609,926	626,885	פרמיות לגבייה
7,136,009	8,738,344	9,035,008	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
1,780,139	2,232,588	2,466,414	נכסי חוב סחירים
4,624,934	4,674,844	4,666,746	נכסי חוב שאינם סחירים
120,979	197,008	175,532	מניות
229,265	146,066	291,857	אחרות
6,755,317	7,250,506	7,600,549	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
425,016	380,614	52,741	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
379,408	445,518	665,239	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
-	4,843	-	נכסים המיועדים למימוש
18,170,609	20,298,030	20,994,957	סך כל הנכסים
7,704,355	9,270,735	9,233,391	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

(*) סווג מחדש - ראה באור 2(ב).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום 31 בדצמבר 2008 מבוקר	ליום 30 ביוני 2008 (*) בלתי מבוקר אלפי ש"ח	ליום 30 ביוני 2009 בלתי מבוקר אלפי ש"ח	
			הון:
291,331	258,870	291,331	הון מגיות
324,687	141,148	324,687	פרמיה על מגיות
-	136,000	-	שטר הון צמית
(53,669)	47,038	107,744	קרנות הון
714,795	960,552	927,527	עודפים
1,277,144	1,543,608	1,651,289	סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
26	8	151	זכויות מיעוט
1,277,170	1,543,616	1,651,440	סך כל ההון
			התחייבויות:
8,043,604	7,867,394	8,466,916	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
7,080,313	8,645,335	8,894,642	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
-	133,034	100,579	התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו
86,139	70,537	84,672	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
5,888	9,200	11,328	התחייבויות בגין מסים שוטפים
842,307	824,995	948,825	זכאים ויתרות זכות
835,188	1,203,919	836,555	התחייבויות פיננסיות
16,893,439	18,754,414	19,343,517	סך כל ההתחייבויות
18,170,609	20,298,030	20,994,957	סך כל ההון וההתחייבויות

(*) סווג מחדש - ראה באור 2(ב).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

שי קומפל משנה למנהל כללי ומנהל אגף חשבות וכספים	ארי קלמן מנהל כללי וחבר הדירקטוריון	מנחם גורביץ יו"ר הדירקטוריון	30 באוגוסט, 2009 תאריך אישור הדוחות הכספיים
---	---	---------------------------------	--

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009	ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009	ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2008 (*)	ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009	
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח נקי (הפסד) למניה]					
3,939,097	984,993	1,002,333	1,966,491	2,011,510	פרמיות שהורווחו ברוטו
603,552	140,977	184,095	288,388	345,010	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
3,335,545	844,016	818,238	1,678,103	1,666,500	פרמיות שהורווחו בשייר
(1,825,475)	392,588	1,200,317	2,104	2,115,109	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
290,036	71,443	75,910	141,214	148,552	הכנסות מדמי ניהול
131,615	33,673	43,455	60,532	83,814	הכנסות מעמלות
1,931,721	1,341,720	2,137,920	1,881,953	4,013,975	סך כל ההכנסות
1,403,951	962,320	1,809,629	1,401,387	3,257,510	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(446,224)	(44,777)	(146,961)	(207,182)	(234,642)	וחוזי השקעה ברוטו
					חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
					בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
957,727	917,543	1,662,668	1,194,205	3,022,868	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
811,764	221,991	206,724	415,597	421,258	וחוזי השקעה בשייר
347,675	89,531	102,370	172,159	190,762	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
15,899	4,223	3,952	8,446	7,904	הוצאות הנהלה וכלליות
101,441	37,650	28,286	54,277	34,054	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
					הוצאות מימון
2,234,506	1,270,938	2,004,000	1,844,684	3,676,846	סך כל ההוצאות
(302,785)	70,782	133,920	37,269	337,129	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(85,493)	24,505	47,906	13,507	124,272	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
(217,292)	46,277	86,014	23,762	212,857	רווח נקי (הפסד)
(217,322)	46,270	85,954	23,750	212,732	מיוחס ל:
30	7	60	12	125	בעלי המניות של החברה
					זכויות מיעוט
(217,292)	46,277	86,014	23,762	212,857	רווח נקי (הפסד)
(1.06)	0.23	0.37	0.12	0.92	רווח נקי (הפסד) למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)

(*) סווג מחדש - ראה באור 2(ב).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2008	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009	ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2008	ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009	
מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(217,292)	46,277	86,014	23,762	212,857	רווח (הפסד) לתקופה
					רווח (הפסד) כולל אחר:
(476,683)	(6,663)	109,963	(40,192)	259,354	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
158,940	(8,069)	(24,246)	(8,397)	(27,199)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
142,887	18,862	6,283	25,332	9,023	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
61,785	(1,171)	(32,334)	8,793	(84,524)	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
(113,071)	2,959	59,666	(14,464)	156,654	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
(330,363)	49,236	145,680	9,298	369,511	סך-הכל רווח (הפסד) כולל
(330,393)	49,229	145,620	9,286	369,386	מיוחס ל:
30	7	60	12	125	בעלי המניות של החברה
(330,363)	49,236	145,680	9,298	369,511	זכויות מיעוט

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה								
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות מיעוט	סה"כ הון
בלתי מבוקר								
אלפי ש"ח								
291,331	324,687	30,723	(91,426)	7,034	714,795	1,277,144	26	1,277,170
-	-	-	156,654	-	212,732	369,386	125	369,511
-	-	4,759	-	-	-	4,759	-	4,759
291,331	324,687	35,482	65,228	7,034	927,527	1,651,289	151	1,651,440
יתרה ליום 1 בינואר, 2009 (מבוקר)								
סך-הכל רווח כולל								
עלות תשלום מבוסס מניות								
יתרה ליום 30 ביוני, 2009								
מיוחס לבעלי מניות החברה								
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות מיעוט	סה"כ הון
בלתי מבוקר								
אלפי ש"ח								
291,331	324,687	33,025	5,562	7,034	841,573	1,503,212	91	1,503,303
-	-	-	59,666	-	85,954	145,620	60	145,680
-	-	2,457	-	-	-	2,457	-	2,457
291,331	324,687	35,482	65,228	7,034	927,527	1,651,289	151	1,651,440
יתרה ליום 1 באפריל, 2009								
סך-הכל רווח כולל								
עלות תשלום מבוסס מניות								
יתרה ליום 30 ביוני, 2009								

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	שטר הון צמית	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות מיעוט	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
258,870	141,148	136,000	30,087	21,645	7,034	936,802	1,531,586	(4)	1,531,582
-	-	-	-	(14,464)	-	23,750	9,286	12	9,298
-	-	-	2,736	-	-	-	2,736	-	2,736
258,870	141,148	136,000	32,823	7,181	7,034	960,552	1,543,608	8	1,543,616
מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	שטר הון צמית	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות מיעוט	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
258,870	141,148	136,000	28,393	4,222	7,034	914,282	1,489,949	1	1,489,950
-	-	-	-	2,959	-	46,270	49,229	7	49,236
-	-	-	4,430	-	-	-	4,430	-	4,430
258,870	141,148	136,000	32,823	7,181	7,034	960,552	1,543,608	8	1,543,616

יתרה ליום 1 בינואר, 2008 (מבוקר)

סך-הכל רווח (הפסד) כולל

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 30 ביוני, 2008

יתרה ליום 1 באפריל, 2008

סך-הכל רווח כולל

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 30 ביוני, 2008

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	שטר הון צמית	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות מיעוט	סה"כ הון
מבוקר									
אלפי ש"ח									
258,870	141,148	136,000	30,087	21,645	7,034	936,802	1,531,586	(4)	1,531,582
-	-	-	-	(113,071)	-	(217,322)	(330,393)	30	(330,363)
18,908	117,092	(136,000)	-	-	-	-	-	-	-
13,553	66,447	-	-	-	-	-	80,000	-	80,000
-	-	-	636	-	-	-	636	-	636
-	-	-	-	-	-	(4,685)	(4,685)	-	(4,685)
291,331	324,687	-	30,723	(91,426)	7,034	714,795	1,277,144	26	1,277,170

יתרה ליום 1 בינואר, 2008

סך-הכל רווח (הפסד) כולל

המרת שטר הון צמית למניות הנפקת מניות

עלות תשלום מבוסס מניות פעילות עם בעל שליטה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2008

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009	ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009	ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2008 (*)	ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009	נסיגה	
מבוקר	אלפי ש"ח	בלתי מבוקר				
301,542	126,958	(63,541)	171,540	(42,046)	(א)	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
(34,868)	(6,126)	(5,758)	(15,485)	(8,951)		תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(62,745)	(11,473)	(13,308)	(28,437)	(24,107)		רכישת רכוש קבוע
1,855	548	563	1,049	942		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
4,773	-	-	-	-		תמורה ממימוש רכוש קבוע
						תמורה ממימוש נכסים בלתי מוחשיים
(90,985)	(17,051)	(18,503)	(42,873)	(32,116)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
202,938	202,795	-	202,795	-		תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(205,154)	(70,180)	(10)	(106,310)	(8,682)		קבלת התחייבויות פיננסיות
						פרעון התחייבויות פיננסיות
(2,216)	132,615	(10)	96,485	(8,682)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
7,327	7,150	2,752	12,224	(3,600)		השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
215,668	249,672	(79,302)	237,376	(86,444)		עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
588,756	576,460	797,282	588,756	804,424	(ב)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
804,424	826,132	717,980	826,132	717,980	(ג)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

(*) סווג מחדש - ראה באור 2(ב).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009	ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009	ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2008	ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009
מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (**)

(217,292)	46,277	86,014	23,762	212,857	רווח נקי (הפסד) לתקופה
-----------	--------	--------	--------	---------	------------------------

התאמות לסעיפי רווח והפסד:

2,196,221	(113,546)	(963,176)	412,237	(1,777,793)	הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
-----------	-----------	-----------	---------	-------------	---

365,890	(144,559)	(129,680)	(154,164)	(140,543)	הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:
(437,006)	(249,364)	(98,208)	(347,178)	(155,095)	נכסי חוב סחירים
91,707	8,081	(10,387)	12,832	(3,651)	נכסי חוב שאינם סחירים
(26,038)	30,253	1,930	59,781	(31,855)	מניות
(5,447)	(355,589)	(236,345)	(428,729)	(331,144)	השקעות אחרות

117,365	47,464	33,891	56,904	30,321	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות
---------	--------	--------	--------	--------	---------------------------------------

(32)	(53)	(85)	(107)	(155)	הפסד (רווח) ממימוש:
79	-	-	-	-	רכוש קבוע
					נכסים בלתי מוחשיים

(1,721)	-	-	-	-	שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה
---------	---	---	---	---	-----------------------------------

26,354	6,264	6,624	12,500	13,249	פחת והפחתות:
48,997	12,827	13,171	24,787	26,162	רכוש קבוע
					נכסים בלתי מוחשיים

(*) סווג מחדש - ראה באור 2(ב).

(**) תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות הנובעים מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2008	(* 2008)	2009	(* 2008)	2009
מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
		אלפי ש"ח		

(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (**) (המשך)

שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה	1,814,329	39,555	973,129	283,290	(1,525,467)
שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה	423,312	292,127	256,766	92,156	468,337
שינוי בעסקאות תשלום מבוסס מניות	1,315	1,737	657	1,283	3,473
שינוי בנכסי ביטוח משנה	(174,354)	(82,391)	(71,650)	41,222	(57,088)
שינוי בהוצאות רכישה נדחות	(20,270)	(2,232)	1,519	22,952	(21,490)
מסים על ההכנסה (הטבת מס)	124,272	13,507	47,906	24,505	(85,493)
שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:					
השקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:					
רכישות, נטו של השקעות פיננסיות	(351,076)	(449,060)	(214,561)	(92,041)	(821,676)
השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:					
רכישת נדל"ן להשקעה	-	(160)	-	(130)	(100)
תמורה ממימוש (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות	(442,033)	9,684	(270,781)	(127,521)	(451,554)
פרמיות לגבייה	(86,698)	(90,824)	74,405	36,237	(21,085)
חייבים ויתרות חובה	(5,559)	3,110	(15,036)	2,206	2,187
זכאים ויתרות זכות	111,878	40,229	(31,742)	22,198	63,588
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו	(1,467)	(2,045)	455	(690)	13,557
סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת	(432,854)	(125,409)	(308,839)	(50,689)	(268,287)
מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:					
ריבית ששולמה	(28,782)	(28,461)	(22,294)	(21,940)	(78,298)
ריבית שהתקבלה	367,770	361,488	209,617	201,055	674,050
מסים שהתקבלו (ששולמו), נטו	9,879	(100,651)	32,259	(46,346)	(141,774)
דיבידנד שהתקבל	41,941	64,573	25,716	44,878	115,851
	390,808	296,949	245,298	177,647	569,829
סך הכל תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת	(42,046)	171,540	(63,541)	126,958	301,542

(*) סווג מחדש - ראה באור 2(ב).

(**) תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות הנובעים מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009	ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009	ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2008 (*)	ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
	אלפי ש"ח			

(ב) מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

321,259	173,913	373,855	321,259	425,016
267,497	402,547	423,427	267,497	379,408
588,756	576,460	797,282	588,756	804,424

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי
תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת
התקופה

(ג) מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

425,016	380,614	52,741	380,614	52,741
379,408	445,518	665,239	445,518	665,239
804,424	826,132	717,980	826,132	717,980

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי
תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

(ד) פעילות מהותית שלא במזומן

4,685	-	-	-	-
214,057	-	-	-	-
80,000	-	-	-	-

סערך הלוואה מבעל שליטה כנגד יתרת רווח
פרעון הלוואה שהתקבלה מהחברה האם
באמצעות העברת נכסים פיננסיים
פרעון הלוואה שהתקבלה מהחברה האם כנגד
הנפקת הון

(*) סווג מחדש - ראה באור 2(ב).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 1: - כללי

א. תאור החברה

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - החברה) נשלטת על-ידי מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה האם), שהינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל-אביב יפו, המחזיקה ב-100% מהון המניות של החברה. החברה פועלת בכל ענפי הביטוח העיקריים ובכללם ביטוח כללי וביטוח חיים ובריאות. הפעילות בתחום הביטוח הכללי נעשית גם באמצעות שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן - שומרה ביטוח), חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של החברה. בנוסף עוסקת החברה באמצעות מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (להלן - מבטחים פנסיה), חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של החברה, בניהול קרן הפנסיה מבטחים.

החברה הינה תושבת ישראל, אשר נתאגדה בישראל וכתובתה הרשמית הינה אלנבי 115, תל-אביב-יפו.

ב. דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 ביוני, 2009 ולתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2008 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאיתא. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לכללים חשבונאיים מקובלים לעריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים כפי שנקבעו בתקן חשבונאות בינלאומי 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים, למעט האמור להלן:

IAS 1 (מתוקן) - הצגת דוחות כספיים

בהתאם לתיקון ל-1 IAS, המיושם החל מיום 1 בינואר, 2009 תוך יישומו למפרע במספרי ההשוואה, מציגה החברה דוח נוסף, נפרד "דוח על הרווח הכולל" ובו מוצגים, מלבד סכום הרווח הנקי או ההפסד הנלקח מדוח רווח והפסד, כל הפריטים אשר נזקפו בתקופת הדיווח ישירות להון העצמי ושאינם נובעים מעסקאות עם בעלי המניות כבעלי מניות (רווח או הפסד כולל אחר), כגון התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ, התאמות שווי הוגן לנכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה, התאמות לקרן הערכה מחדש של רכוש קבוע וכן השפעת המס של פריטים אלו שנזקפה אף היא ישירות להון העצמי, תוך ייחוס מתאים בין בעלי המניות של החברה לבין זכויות המיעוט. פריטים שנזקפו להון העצמי אשר נובעים מעסקאות עם בעלי המניות כבעלי מניות (כגון הנפקות הון, חלוקת דיבידנד וכדומה) מוצגים בדוח על השינויים בהון העצמי, כמו גם שורת הסיכום שעוברת מהדוח על הרווח הכולל, תוך ייחוס מתאים בין החברה לבין זכויות המיעוט.

כמו כן, קובע התיקון שבמקרים של שינוי מספרי השוואה כתוצאה משינוי במדיניות חשבונאית המיושם למפרע, הצגה מחדש או סיווג מחדש, יש להציג בדוחות כספיים שנתיים מאזן גם לתחילת התקופה של מספרי ההשוואה לגביהם בוצע השינוי.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. סיווגים מחדש

הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני, 2008 ולתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך, סווגו מחדש בהתאם להוראות חוזר המפקח על הביטוח מיום 16 בפברואר, 2009 בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות ביטוח בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים. הסיווגים העיקריים על פי חוזר הפיקוח מתייחסים להגדרת התחייבויות תלויות תשואה על פי חשיפה ביטוחית ובדבר סיווג הוצאות הנהלה וכלליות בדוח רווח והפסד להוצאות עקיפות לשוב תביעות הנכללות בסעיף תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות והוצאות הנהלה וכלליות. לסיווגים שנערכו אין השפעה על ההון והרווח לתקופות.

ג. תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו

1. IAS 36 - ירידת ערך נכסים - התיקון ל- IAS 36 (להלן - התיקון) מבהיר מהי היחידה החשבונאית הנדרשת אליה יוקצה מוניטין, לצורך בחינה לירידת ערך מוניטין. בהתאם לתיקון, היחידה הגדולה ביותר האפשרית להקצאת מוניטין שנרכש בצירוף עסקים הינה מגזר פעילות כהגדרתו ב- IFRS 8 - מגזרי פעילות. התיקון ייושם באופן של מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר, 2010. יישום מוקדם אפשרי.

להערכת החברה לתיקון לא צפויה להיות השפעה מהותית על המצב הכספי, תוצאות פעולותיה ותזרימי המזומנים שלה.

2. IFRS 3 (Revised 2008) - צירופי עסקים ותיקון ל- IAS 27 משנת 2008, דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים (להלן - "התקנים"). השינויים העיקריים הרלבנטיים בתקנים הם:

- א. הגדרת עסק הורחבה, דבר שיגרום לכך שיותר רכישות יטופלו כצירוף עסקים.
- ב. טיפול לפי שווי הוגן מלא בעסקאות המביאות להפסקת איחוד, כך שהאחזקה הנותרת לאחר הפסקת האיחוד משוערכת במועד הפסקת האיחוד, לפי שווי הוגן, לדוח רווח והפסד.
- ג. טיפול לפי שווי הוגן מלא בעסקאות המביאות לאיחוד דוחות כספיים (שלא אוחדו קודם לכן), כך שההשקעה המקורית לפני האיחוד תשווערך במועד האיחוד לראשונה, לפי שווי הוגן, לדוח רווח והפסד.
- ד. זכויות המיעוט תימדדנה בשווי הוגן או לפי חלקן היחסי בנכסים וההתחייבויות המזוהים של הנרכשת, על בסיס כל עסקה בנפרד.
- ה. טיפול ברכישות של מניות נוספות או במכירות של חלק מהמניות הקיימות, מבלי שהחברה חדלה לאחד את הדוחות של החברות בהן נעשו העסקאות, ייעשה באופן שכל ההפרשים הנובעים מהעסקאות יזקפו ישירות להון (לרבות ההפרשים שבעבר היו נזקפים לרווח והפסד או למוניטין).
- ו. זקיפה מיידית לרווח והפסד של עלויות עסקה.
- ז. מדידת תמורות מותנות בצירופי עסקים לפי שווי הוגן וזקיפת שינויים באומדנים המתייחסים לתמורה מותנית שהינה התחייבות פיננסית לרווח והפסד.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו (המשך)

ח. אי עדכון המוניטין בגין ניצול הפסדים מועברים לצרכי מס שהיו קיימים ביום רכישת עסקים.

ט. הקצאת הרווח הכולל בין בעלי המניות, גם במקרה שבו יש גרעון בהון של החברה בת.

תקנים אלה יחולו על תקופות דיווח כספי שנתיות המתחילות ביום 1 ביולי, 2009 או לאחר מכן. ניתן ליישם תקנים אלה ביישום מוקדם (רק את שניהם ביחד). השינויים העיקריים בתקנים אלה יחולו מכאן ואילך, הינו לגבי עסקאות ממועד היישום הראשונה.

3. תיקון ל- IFRS 5 - נכסים שאינם שוטפים המוחזקים למכירה ופעילות שהופסקו, (להלן – "התיקון"), שתוקן במסגרת פרויקט השיפורים לתקני דיווח כספים בינלאומיים (Improvements to IFRSs) לשנת 2008. בהתאם לתיקון, כאשר החברה האם מחליטה לממש חלק מהחזקתה בחברה הבת כך שלאחר המימוש תישאר לחברה האם החזקה שאינה מקנה שליטה, לדוגמה זכויות המקנות השפעה מהותית, כל הנכסים וההתחייבויות המיוחסים לחברה הבת יסווגו כמוחזקים למכירה ויחולו הוראות IFRS 5 הרלבנטיות, לרבות הצגה כפעילות שהופסקה. התיקון לתקן יישום מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 ביולי, 2009. יישום מוקדם אפשרי, רק אם ישות מאמצת במקביל גם את IAS 27 כפי שתוקן בשנת 2008, תוך מתן גילוי.

4. במסגרת פרויקט השיפורים לתקינה הבינלאומית, משנת 2009 (Improvements to IFRSs), פרסם ואישר IASB, באפריל 2009, 15 תיקונים לתקני דיווח כספי בינלאומיים במגוון רחב של סוגיות חשבונאיות. התיקונים יחולו לתקופות שמתחילות ביום 1 בינואר 2010 ולאחריו, עם אפשרות לאימוץ מוקדם, בכפוף לתנאים המפורטים עבור כל תיקון.

להלן פירוט התיקונים אשר עשויים להיות רלבנטיים לקבוצה ואשר עשויה להיות להם השפעה על הדוחות הכספיים:

א. תיקון ל- IAS 17, חכירות, סיווג חכירה של קרקע ומבנים (להלן – "התיקון") – בהתאם לתיקון לא קיימת עוד הדרישה לסווג חכירת קרקע כחכירה תפעולית בכל מקרה בו הבעלות אינה צפויה לעבור לחוכר בתום תקופת החכירה. בהתאם לתקן המתוקן, הדרישה היא לבחון את חכירת הקרקע בהתאם לקריטריונים הרגילים לסיווג חכירות כמימוניות או כתפעוליות. כמו כן נקבע כי מרכיבי הקרקע ומבנים בחכירה של קרקע ומבנים נבחנים בנפרד לצרכי סיווג החכירות, בהתבסס על הקריטריונים לתקן כאשר שיקול משמעותי בסיווג מרכיב הקרקע הינו העובדה כי קרקע בדרך כלל בעלת אורך חיים בלתי מוגדר. התיקון חל על דוחות כספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2010 או לאחריו. יישום מוקדם של התיקון אפשרי תוך מתן גילוי לכך. התיקון יישום למפרע, כלומר יש לבחון את אופן הסיווג של חכירות קרקע על בסיס המידע שהיה קיים בעת ההתקשרות בחכירות ואם חל שינוי בסיווג החכירה יש ליישם למפרע את הוראות התקן חשבונאות הבינלאומית 17 ממועד ההתקשרות בחכירה. אולם, אם לישות אין את המידע הדרוש ליישום למפרע של התיקון, עליה להשתמש במידע הקיים במועד אימוץ התיקון ולהכיר בנכס ובהתחייבות המתחייבים לחכירה קרקע שסווגה בעקבות התיקון כחכירה מימונית לפי שוויה ההוגן באותו מועד. הפרש כלשהוא בין השווי ההוגן של הנכס לבין השווי ההוגן של ההתחייבות ייזקף לעודפים.

ב. תיקון ל- IAS 39, מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה, הוצאה מתכולה של חוזים לצירוף עסקים (להלן – "התיקון") – התיקון מבהיר כי רק חוזה אקדמה (forward) בין הרוכש למוכר לגבי מכירה או רכישה של גוף נשלט, במסגרת צירוף עסקים במועד רכישה עתידית, אינם בתכולת IAS 39 וזאת כאשר תקופת חוזה האקדמה לא עולה על תקופה סבירה הנדרשת להשגת אישורים הדרושים לעסקה. התיקון יחול בדרך של מכאן ולהבא על כל החוזים שטרם פג תוקפם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2010. יישום מוקדם אפשרי, תוך מתן גילוי.

ד. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
%	%	%

לששה חודשים שהסתיימו ביום:

3.1	1.2	2.1	30 ביוני, 2009
(12.8)	2.8	2.3	30 ביוני, 2008

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

(6.4)	1.9	2.3	30 ביוני, 2009
(5.7)	2.4	2.2	30 ביוני, 2008

(1.1)	4.5	3.8	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2008
-------	-----	-----	------------------------------------

באור 3: - מגזרי פעילות

החברה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים והפנסיה והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן וקרנות פנסיה) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד. בהתאם להוראות המפקח על הביטוח מפורט מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח לביטוח חיים ופנסיה.

2. מגזר ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר ביטוח כללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים וענפי חבויות אחרים.

● ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו היא חובה על-פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

● ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

● ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים וענפי בריאות המספקים כיסוי לזמן קצר (תאונות אישיות, נסיעות לחו"ל ועובדים זרים).

● ענפי חבויות

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית, אחריות המוצר וערביות.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2009					
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח					
902,926	1,108,772	-	(188)	2,011,510	פרמיות שהורווחו ברוטו
109,308	235,702	-	-	345,010	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
793,618	873,070	-	(188)	1,666,500	פרמיות שהורווחו בשייר
1,942,495	164,452	13,327	(5,165)	2,115,109	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
148,552	-	-	-	148,552	הכנסות מדמי ניהול
21,994	58,282	10,714	(7,176)	83,814	הכנסות מעמלות
2,906,659	1,095,804	24,041	(12,529)	4,013,975	סך כל ההכנסות
2,446,995	810,515	-	-	3,257,510	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(90,074)	(144,568)	-	-	(234,642)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,356,921	665,947	-	-	3,022,868	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
179,195	242,654	6,585	(7,176)	421,258	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
148,800	38,374	8,935	(5,347)	190,762	הוצאות הנהלה וכלליות
4,900	2,274	730	-	7,904	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
2,044	2,780	29,236	(6)	34,054	הוצאות מימון
2,691,860	952,029	45,486	(12,529)	3,676,846	סך כל ההוצאות
214,799	143,775	(21,445)	-	337,129	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

ליום 30 ביוני, 2009					
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח					
4,573,017	3,893,931	-	(32)	8,466,916	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
8,896,650	-	-	(2,008)	8,894,642	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2008					
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח					
908,015	1,059,183	-	(707)	1,966,491	פרמיות שהורווחו ברוטו
95,348	193,040	-	-	288,388	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
812,667	866,143	-	(707)	1,678,103	פרמיות שהורווחו בשייר
(103,238)	118,315	(10,483)	(2,490)	2,104	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
141,214	-	-	-	141,214	הכנסות מדמי ניהול
26,167	28,149	11,122	(4,906)	60,532	הכנסות מעמלות
876,810	1,012,607	639	(8,103)	1,881,953	סך כל ההכנסות
557,599	843,788	-	-	1,401,387	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(55,140)	(152,042)	-	-	(207,182)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
502,459	691,746	-	-	1,194,205	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
184,923	228,374	7,206	(4,906)	415,597	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
132,326	33,973	8,977	(3,117)	172,159	הוצאות הנהלה וכלליות
4,900	2,638	908	-	8,446	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
4,297	1,564	48,496	(80)	54,277	הוצאות מימון
828,905	958,295	65,587	(8,103)	1,844,684	סך כל ההוצאות
47,905	54,312	(64,948)	-	37,269	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

ליום 30 ביוני, 2008					
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח					
4,262,721	3,604,673	-	-	7,867,394	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
8,647,390	-	-	(2,055)	8,645,335	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2009					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות בלתי מבוקר אלפי ש"ח	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
1,002,333	25	-	559,209	443,099	פרמיות שהורווחו ברוטו
184,095	-	-	132,101	51,994	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
818,238	25	-	427,108	391,105	פרמיות שהורווחו בשייר
1,200,317	(2,741)	16,696	94,057	1,092,305	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
75,910	-	-	-	75,910	הכנסות מדמי ניהול
43,455	(3,666)	5,785	34,957	6,379	הכנסות מעמלות
2,137,920	(6,382)	22,481	556,122	1,565,699	סך כל ההכנסות
1,809,629	-	-	449,797	1,359,832	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(146,961)	-	-	(81,936)	(65,025)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,662,668	-	-	367,861	1,294,807	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
206,724	(3,604)	3,703	120,877	85,748	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
102,370	(2,776)	4,332	25,055	75,759	הוצאות הנהלה וכלליות
3,952	-	365	1,137	2,450	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
28,286	(2)	25,146	1,079	2,063	הוצאות מימון
2,004,000	(6,382)	33,546	516,009	1,460,827	סך כל ההוצאות
133,920	-	(11,065)	40,113	104,872	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2008					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות בלתי מבוקר אלפי ש"ח	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	
984,993	(431)	-	531,043	454,381	פרמיות שהורווחו ברוטו
140,977	-	-	94,349	46,628	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
844,016	(431)	-	436,694	407,753	פרמיות שהורווחו בשייר
392,588	(1,233)	5,815	67,355	320,651	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
71,443	-	-	-	71,443	הכנסות מדמי ניהול
33,673	(2,130)	5,463	14,692	15,648	הכנסות מעמלות
1,341,720	(3,794)	11,278	518,741	815,495	סך כל ההכנסות
962,320	-	-	372,442	589,878	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(44,777)	-	-	(16,040)	(28,737)	
917,543	-	-	356,402	561,141	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
221,991	(2,066)	3,536	116,673	103,848	הוצאות הנהלה וכלליות
89,531	(1,669)	5,173	17,903	68,124	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
4,223	-	454	1,319	2,450	הוצאות מימון
37,650	(59)	34,407	125	3,177	
1,270,938	(3,794)	43,570	492,422	738,740	סך כל ההוצאות
70,782	-	(32,292)	26,319	76,755	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2008					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות מבוקר אלפי ש"ח	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
3,939,097	(1,234)	-	2,114,016	1,826,315	פרמיות שהורווחו ברוטו
603,552	-	-	404,267	199,285	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
3,335,545	(1,234)	-	1,709,749	1,627,030	פרמיות שהורווחו בשייר
(1,825,475)	(5,213)	(198,732)	118,011	(1,739,541)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו
290,036	-	-	-	290,036	והכנסות מימון
131,615	(11,907)	21,739	59,170	62,613	הכנסות מדמי ניהול
					הכנסות מעמלות
1,931,721	(18,354)	(176,993)	1,886,930	240,138	סך כל ההכנסות
1,403,951	-	-	1,644,623	(240,672)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(446,224)	-	-	(253,785)	(192,439)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
957,727	-	-	1,390,838	(433,111)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
811,764	(11,907)	5,274	474,309	344,088	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
347,675	(6,276)	30,960	61,882	261,109	הוצאות הנהלה וכלליות
15,899	-	1,486	4,613	9,800	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
101,441	(171)	91,670	2,744	7,198	הוצאות מימון
2,234,506	(18,354)	129,390	1,934,386	189,084	סך כל ההוצאות
(302,785)	-	(306,383)	(47,456)	51,054	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

ליום 31 בדצמבר, 2008					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות מבוקר אלפי ש"ח	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
8,043,604	(178)	-	3,609,719	4,434,063	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
7,080,313	(1,696)	-	-	7,082,009	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

ל-6 החודשים הסתיימו ביום 30 ביוני, 2009					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	ענפי חבויות	סה"כ	
		(ואחרים *)	(אחרים *)		
		בלתי מבוקר			
		אלפי ש"ח			
329,557	486,413	296,540	131,696	1,244,206	פרמיות ברוטו
9,627	119,900	167,576	48,107	345,210	פרמיות ביטוח משנה
319,930	366,513	128,964	83,589	898,996	פרמיות בשייר
(36,757)	8,291	738	1,802	(25,926)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
283,173	374,804	129,702	85,391	873,070	פרמיות שהורווחו בשייר
98,024	23,232	8,756	34,440	164,452	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	9,875	41,452	6,955	58,282	הכנסות מעמלות
381,197	407,911	179,910	126,786	1,095,804	סך כל ההכנסות
294,113	302,591	140,135	73,676	810,515	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(5,364)	(50,995)	(75,200)	(13,009)	(144,568)	
288,749	251,596	64,935	60,667	665,947	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
29,582	108,960	75,355	28,757	242,654	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
12,664	13,136	8,350	4,224	38,374	הוצאות הנהלה וכלליות
1,136	1,138	-	-	2,274	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
817	684	1,176	103	2,780	הוצאות מימון
332,948	375,514	149,816	93,751	952,029	סך כל ההוצאות
48,249	32,397	30,094	33,035	143,775	רווח לפני מסים על ההכנסה
2,063,858	589,339	393,690	847,044	3,893,931	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני, 2009 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 83% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-6 החודשים הסתיימו ביום 30 ביוני, 2008					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (*)	סה"כ	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח					
285,986	451,467	281,993	130,880	1,150,326	פרמיות ברוטו
8,189	40,324	132,647	42,830	223,990	פרמיות ביטוח משנה
277,797	411,143	149,346	88,050	926,336	פרמיות בשייר
(15,903)	(32,030)	(2,614)	(9,646)	(60,193)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
261,894	379,113	146,732	78,404	866,143	פרמיות שהורווחו בשייר
65,117	18,117	8,215	26,866	118,315	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	(588)	29,378	(641)	28,149	הכנסות מעמלות
327,011	396,642	184,325	104,629	1,012,607	סך כל ההכנסות
275,518	307,938	162,632	97,700	843,788	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(2,112)	(31,540)	(69,126)	(49,264)	(152,042)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
273,406	276,398	93,506	48,436	691,746	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
26,714	97,240	77,096	27,324	228,374	הוצאות הנהלה וכלליות
11,381	13,339	6,473	2,780	33,973	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
2,638	-	-	-	2,638	הוצאות מימון
406	442	692	24	1,564	סך כל ההוצאות
314,545	387,419	177,767	78,564	958,295	רווח לפני מסים על ההכנסה
12,466	9,223	6,558	26,065	54,312	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני, 2008 (בלתי מבוקר)
1,831,281	541,318	374,153	857,921	3,604,673	

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים הסתיימו ביום 30 ביוני, 2009					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	ענפי חבויות	סה"כ	
		(ואחרים *)	(אחרים *)		
		בלתי מבוקר			
		אלפי ש"ח			
149,883	204,965	121,043	52,260	528,151	פרמיות ברוטו
4,724	47,604	66,819	20,490	139,637	פרמיות ביטוח משנה
145,159	157,361	54,224	31,770	388,514	פרמיות בשייר
(783)	21,415	7,891	10,071	38,594	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
144,376	178,776	62,115	41,841	427,108	פרמיות שהורווחו בשייר
55,853	13,503	5,221	19,480	94,057	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	8,666	23,092	3,199	34,957	הכנסות מעמלות
200,229	200,945	90,428	64,520	556,122	סך כל ההכנסות
188,302	144,532	69,522	47,441	449,797	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(3,152)	(27,377)	(43,025)	(8,382)	(81,936)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
185,150	117,155	26,497	39,059	367,861	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
14,362	54,116	37,712	14,687	120,877	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
8,382	8,682	5,389	2,602	25,055	הוצאות הנהלה וכלליות
568	569	-	-	1,137	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
124	351	536	68	1,079	הוצאות מימון
208,586	180,873	70,134	56,416	516,009	סך כל ההוצאות
(8,357)	20,072	20,294	8,104	40,113	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים הסתיימו ביום 30 ביוני, 2008					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (*)	סה"כ	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח					
132,945	192,562	112,164	53,055	490,726	פרמיות ברוטו
4,370	11,303	54,256	15,557	85,486	פרמיות ביטוח משנה
128,575	181,259	57,908	37,498	405,240	פרמיות בשייר
3,039	4,105	15,505	8,805	31,454	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
131,614	185,364	73,413	46,303	436,694	פרמיות שהורווחו בשייר
37,690	10,183	4,756	14,726	67,355	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	2,885	14,143	(2,336)	14,692	הכנסות מעמלות
169,304	198,432	92,312	58,693	518,741	סך כל ההכנסות
141,929	159,036	66,277	5,200	372,442	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(1,871)	(15,580)	(28,555)	29,966	(16,040)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
140,058	143,456	37,722	35,166	356,402	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
14,421	48,385	39,274	14,593	116,673	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
6,486	7,455	3,729	233	17,903	הוצאות הנהלה וכלליות
1,319	-	-	-	1,319	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
196	(49)	(35)	13	125	הוצאות מימון
162,480	199,247	80,690	50,005	492,422	סך כל ההוצאות
6,824	(815)	11,622	8,688	26,319	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 82% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2008					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (*)	סה"כ	
		מבוקר	אלפי ש"ח		
557,301	836,971	519,217	243,834	2,157,323	פרמיות ברוטו
17,789	62,187	244,801	79,122	403,899	פרמיות ביטוח משנה
539,512	774,784	274,416	164,712	1,753,424	פרמיות בשייר
(11,901)	(27,203)	3,190	(7,761)	(43,675)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
527,611	747,581	277,606	156,951	1,709,749	פרמיות שהורווחו בשייר
62,661	18,682	8,572	28,096	118,011	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	2,823	53,888	2,459	59,170	הכנסות מעמלות
590,272	769,086	340,066	187,506	1,886,930	סך כל ההכנסות
566,335	605,606	301,126	171,556	1,644,623	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(12,695)	(59,501)	(130,026)	(51,563)	(253,785)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
553,640	546,105	171,100	119,993	1,390,838	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
61,273	203,236	153,854	55,946	474,309	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
20,349	16,931	10,580	14,022	61,882	הוצאות הנהלה וכלליות
2,307	2,306	-	-	4,613	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
209	794	1,732	9	2,744	הוצאות מימון
637,778	769,372	337,266	189,970	1,934,386	סך כל ההוצאות
(47,506)	(286)	2,800	(2,464)	(47,456)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
1,927,671	526,999	346,055	808,994	3,609,719	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2008 (מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2009					
פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ			
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
-	902,926	902,926	פרמיות שהורווחו ברוטו		
-	109,308	109,308	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה		
-	793,618	793,618	פרמיות שהורווחו בשייר		
26,576	1,915,919	1,942,495	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון		
115,848	32,704	148,552	הכנסות מדמי ניהול		
737	21,257	21,994	הכנסות מעמלות		
143,161	2,763,498	2,906,659	סך כל ההכנסות		
-	2,446,995	2,446,995	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו		
-	(90,074)	(90,074)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח		
-	2,356,921	2,356,921	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר		
21,511	157,684	179,195	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות		
59,568	89,232	148,800	הוצאות הנהלה וכלליות		
4,900	-	4,900	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים		
-	2,044	2,044	הוצאות מימון		
85,979	2,605,881	2,691,860	סך כל ההוצאות		
57,182	157,617	214,799	רווח לפני מסים על ההכנסה		

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2008				
פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ		
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	908,015	908,015	פרמיות שהורווחו ברוטו	
-	95,348	95,348	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה	
-	812,667	812,667	פרמיות שהורווחו בשייר	
8,516	(111,754)	(103,238)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון	
109,039	32,175	141,214	הכנסות מדמי ניהול	
530	25,637	26,167	הכנסות מעמלות	
118,085	758,725	876,810	סך כל ההכנסות	
-	557,599	557,599	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו	
-	(55,140)	(55,140)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	
-	502,459	502,459	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר	
19,724	165,199	184,923	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	
48,560	83,766	132,326	הוצאות הנהלה וכלליות	
4,900	-	4,900	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים	
-	4,297	4,297	הוצאות מימון	
73,184	755,721	828,905	סך כל ההוצאות	
44,901	3,004	47,905	רווח לפני מסים על ההכנסה	

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2009					
פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ			
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
-	443,099	443,099	פרמיות שהורווחו ברוטו		
-	51,994	51,994	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה		
-	391,105	391,105	פרמיות שהורווחו בשייר		
9,544	1,082,761	1,092,305	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון		
58,610	17,300	75,910	הכנסות מדמי ניהול		
392	5,987	6,379	הכנסות מעמלות		
68,546	1,497,153	1,565,699	סך כל ההכנסות		
-	1,359,832	1,359,832	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו		
-	(65,025)	(65,025)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח		
-	1,294,807	1,294,807	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר		
10,431	75,317	85,748	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות		
29,668	46,091	75,759	הוצאות הנהלה וכלליות		
2,450	-	2,450	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים		
-	2,063	2,063	הוצאות מימון		
42,549	1,418,278	1,460,827	סך כל ההוצאות		
25,997	78,875	104,872	רווח לפני מסים על ההכנסה		

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2008					
פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ			
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
-	454,381	454,381	פרמיות שהורווחו ברוטו		
-	46,628	46,628	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה		
-	407,753	407,753	פרמיות שהורווחו בשייר		
6,172	314,479	320,651	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון		
55,017	16,426	71,443	הכנסות מדמי ניהול		
259	15,389	15,648	הכנסות מעמלות		
61,448	754,047	815,495	סך כל ההכנסות		
-	589,878	589,878	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו		
-	(28,737)	(28,737)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח		
-	561,141	561,141	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר		
10,186	93,662	103,848	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות		
24,570	43,554	68,124	הוצאות הנהלה וכלליות		
2,450	-	2,450	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים		
-	3,177	3,177	הוצאות מימון		
37,206	701,534	738,740	סך כל ההוצאות		
24,242	52,513	76,755	רווח לפני מסים על ההכנסה		

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2008		
פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ
מבוקר		
אלפי ש"ח		
-	1,826,315	1,826,315
-	199,285	199,285
-	1,627,030	1,627,030
4,285	(1,743,826)	(1,739,541)
226,562	63,474	290,036
1,040	61,573	62,613
231,887	8,251	240,138
-	(240,672)	(240,672)
-	(192,439)	(192,439)
-	(433,111)	(433,111)
39,184	304,904	344,088
101,815	159,294	261,109
9,800	-	9,800
-	7,198	7,198
150,799	38,285	189,084
81,088	(30,034)	51,054

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

באור 4: - הון עצמי ודרישות הון

ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה על מנת שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה ושומרה ביטוח כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי המפקח על הביטוח (להלן - המפקח).

מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (להלן - מבטחים פנסיה) מחויבת לעמוד בתנאים של הון עצמי מינימלי על-פי תקנות מס הכנסה (כללים לאישור לניהול קופות גמל), תשכ"ד-1964.

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה ושל שומרה ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח) (תיקון) התשס"ד-2004 (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח.

החברה	
ליום	ליום
31 בדצמבר	30 ביוני
2008	2009
מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	

הון עצמי מינימלי:

1,815,151	2,189,179
-----------	-----------

הסכום הנדרש על-פי תקנות ההון והנחיות המפקח (א) (ג)

הסכום הקיים על-פי תקנות ההון והנחיות המפקח:

1,277,144	1,651,289
638,572	694,599

הון ראשוני

הון משני

1,915,716	2,345,888
-----------	-----------

100,565	156,709
---------	---------

עודף (ב)

הון ראשוני:

80,191	81,111
1,277,144	1,651,289

הסכום המינימלי הנדרש על-פי התקנות

הסכום המחושב על-פי התקנות

1,196,953	1,570,178
-----------	-----------

עודף

(א) הסכום הנדרש כולל, בין היתר, דרישות הון בגין:

הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים וביטוח מפני מחלות

ואשפוז

בגין סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים

נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון (בעיקר הלוואות

ומקדמות לסוכנים)

השקעה בחברות מאוחדות

תוספת הון מיוחדת (ג)

568,918	569,285
146,677	149,205
130,584	134,605
702,421	698,406
-	364,863

1,548,600	1,916,364
-----------	-----------

(ב) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

(ג) הסכום הנדרש הינו לאחר תוספת הון מנהלית שהוטלה על החברה כחלק מהיתר השליטה של הקבוצה שנתן המפקח ביום 16 בדצמבר, 2007. ראה גם סעיף 8 להלן.

באור 4: - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. (המשך)

שומרה ביטוח	
ליום	ליום
31 בדצמבר	30 ביוני
2008	2009
מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	

הון עצמי מינימלי:

88,236	96,148
--------	--------

הסכום הנדרש על-פי תקנות ההון והנחיות המפקח

הסכום הקיים על-פי תקנות ההון והנחיות המפקח:

42,430	113,391
21,215	32,781

הון ראשוני

הון משני

63,645	146,172
--------	---------

פעולות לאחר תאריך המאזן:

16,000	-
10,000	-
2,000	-

הקצאת הון מניות לחברה
הנפקת שטר הון לחברה
תוספת בגין שטרי הון שהוכרו בעקבות הקצאת מניות

91,645	-
--------	---

3,409	50,024
-------	--------

עודף

הון ראשוני:

53,444	54,060
42,430	113,391

הסכום המינימלי הנדרש על-פי התקנות

הסכום המחושב על-פי התקנות

(11,014)	59,331
----------	--------

16,000	-
--------	---

הקצאת הון מניות לחברה

4,986	59,331
-------	--------

עודף

סכום ההשקעות שיש חובה להעמידם כנגד עודפי הון בהתאם
להוראות המפקח

2,536	4,185
-------	-------

3. בחודש יוני 2008 פורסם חוזר בדבר אופן יישום כללי המדידה וההצגה לפי ה- IFRS לצורך חישוב ההון הנדרש וההון המוכר של חברות ביטוח, החל מהדוחות הכספיים בגין הרבעון השני לשנת 2008. מטרת החוזר הייתה לקבוע הוראות לעניין אופן יישום תקנות ההון לגבי השקעות בחברות מוחזקות (לרבות חברות ביטוח וחברות מנהלות שבשליטת חברת הביטוח). על-פי החוזר, דרישות ההון לפי תקנות ההון יוסיפו להיות מבוססות על דוחות סולו. לצורך חישוב ההון המוכר לפי תקנות ההון, ההשקעה של חברת ביטוח בחברת ביטוח או בחברה מנהלת נשלטת וכן בחברות מוחזקות אחרות תחושב על בסיס אקוויטי בשרשור מלא. לגבי ההון העצמי הכלול בדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") בהתאם להוראות החוזר האמור, ראה נספח א' לדוחות כספיים אלו.

באור 4: - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

4. בחודש יוני 2009 פורסמה טיוטת תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח) (תיקון), התשס"ט - 2009 (להלן - הטייטה).

במסגרת הטייטה מוצע להוסיף לדרישות ההון הקיימות דרישות הון בגין קטגוריות אלו:

- א. תוכניות מבטיחות תשואה בביטוח חיים שאין כנגדן או כנגד חלקן אגרות חוב מיועדות.
- ב. סיכונים תפעוליים.
- ג. סיכונים אשראי לפי מידת הסיכון המאפיינת את הנכסים השונים.
- ד. סיכונים קטסטרופה בביטוח כללי.
- ה. דרישות הון בגין החזקת המבטחת בחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה.
- ו. דרישות הון בגין ערבויות.

בהתאם לטיטות התקנות, מבטח שההון העצמי הנדרש ממנו ביום פרסום התקנות יהיה קטן מההון העצמי הנדרש על פי הטייטה (להלן - ההפרש), יהיה חייב להגדילו לסכום הנדרש בשיעורים הבאים: לפחות 30% מההפרש עד ליום מועד פרסום הדוח הכספי ל- 31 בדצמבר, 2009, לפחות 30% נוספים מההפרש עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2010 והיתרה עד 40% מההפרש עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2011. לעניין השלכת טיוטת התקנות על ההון הנדרש מהחברה ומשומרה ביטוח, ראה סעיף 6 להלן.

5. בחודש יוני 2009 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת), התשס"ט - 2009 וכן טיוטת חוזר בדבר דרישות ההון מחברות מנהלות (להלן - ההוראות). בהתאם להוראות מוצע להרחיב את דרישות ההון מחברות מנהלות. דרישות ההון החדשות תכלולנה דרישות הון בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים אך לא פחות מהון עצמי התחלתי בסך 10 מליון ש"ח. כמו כן נקבעו דרישות הון בגין נכסים בלתי מוחשיים לרבות בגין הוצאות רכישה נדחות. בהתאם להוראות, חברה מנהלת שקיבלה רישיון לפני יום פרסום חוזר זה והונה העצמי ביום הפרסום קטן מההון העצמי המינימלי הנדרש כאמור, תגדיל את הונה העצמי לכל הפחות במחצית מהסכום הנדרש עד ליום 31 במרס, 2010 ואת יתרת הסכום עד ליום 31 בדצמבר, 2010. לעניין השלכת טיוטת ההוראות על ההון העצמי הנדרש ממבטחים פנסיה על החברה, ראה סעיף 6 להלן. למועד הדוחות הכספיים טרם הושלמו הליכי כניסת ההוראות לתוקף.

6. על פי אומדן ראשוני שביצעה החברה והחברות המאוחדות שומרה ביטוח ומבטחים פנסיה, בהתייחס לתיקונים המוצעים בסעיפים 4 ו- 5 לעיל, אזי נכון לתאריך הדוח, היתה דרישת ההון הכוללת גדלה בכ- 680 מיליון ש"ח, כתוצאה מהגדלת הדרישה כאמור מתבטלת תוספת ההון המיוחדת בסך של כ- 365 מיליון ש"ח כך שסך הדרישה גדלה בסך של כ- 315 מ' ש"ח.

מתקיימים דיונים עם המפקח על הביטוח ובשלב זה לא ידוע מתי יכנסו התיקונים המוצעים לתוקף ומה יהיו פרטי ההסדרים שיקבעו בהם.

7. ביום 25 בינואר, 2009 פרסם המפקח מכתב בדבר הקלה בהון הנדרש מחברות ביטוח לעניין שיעור ההון המשני ולעניין חריגה פאסיבית כדלקמן:

בגין כל גידול בהון הראשוני שנוצר כתוצאה מהזרמת כספים לחברת הביטוח על ידי בעלי השליטה בה החל מיום 1 בדצמבר, 2008 ועד ליום 30 ביוני, 2009 (להלן - ההגדלה) תהיה חברת הביטוח רשאית לכלול במסגרת ההון העצמי המוכר הון משני בשיעור של 75% מסך ההגדלה, ולא בשיעור של 50% כפי שנקבע בתקנות ההון, וזאת עד לתקרה של 60% מסך ההון הראשוני. הגדלת שיעור ההון המשני כאמור לעיל תופחת בקו ישר החל מיום 30 ביוני, 2009 ועד ליום 30 ביוני, 2010.

באור 4: - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

7. (המשך)

נכס המוחזק בניגוד לתקנות ההשקעה (נכס לא מוכר), לא ייחשב כנכס לא מוכר כהגדרתו בתקנות ההון, וזאת בכפוף לכך שהחריגה מהמגבלות והתנאים נוצרה לאחר יום 1 באוקטובר, 2008, ועקב שינוי של נכסי ההשקעה, או עקב קיטון בסך הערך הנקוב של נייר ערך סחיר, או עקב ירידת דירוג נייר ערך או דירוג מבטח משנה, או עקב שינוי בהתחייבויות המבטח או עקב שינוי בהון העצמי של המבטח, אך בכל מקרה לא בשל השקעה חדשה בנכס השקעה בכפוף לאישור מראש של המפקח. נכון לתאריך המאזן לחברה מספר חריגות פאסיביות אשר נחשבות כנכס לא מוכר ונלקחו בדרישות ההון כאמור בסעיף 2 לעיל.

8. היתר שליטה לבעלי השליטה בגופים המוסדיים:

בהיתר שנתן המפקח לבעל השליטה בחברה ובחברות המאוחדות, אשר נכנס לתוקף ביום 16 בדצמבר, 2007 (להלן - היתר השליטה), התחייבה החברה האם, בהיותה בעלת השליטה, במישרין או בעקיפין, בחברה, במבטחים פנסיה, בשומרה ביטוח (להלן - הגופים המוסדיים), להשלים בכל עת את ההון העצמי של הגופים המוסדיים עד לסכום הקבוע בתקנות הפיקוח או כל תקנה או דין אחר שיבואו במקומן.

תקרת ההתחייבות כאמור לעיל, לא תעלה על הנמוך מבין 50% מההון הנדרש או 846 מיליוני ש"ח לעניין החברה, ועל הנמוך מבין 50% מההון הנדרש או 32 מיליוני ש"ח לעניין שומרה ביטוח (הסכומים צמודים למדד שפורסם בחודש יולי 2007).

ההתחייבות תמומש רק כאשר ההון העצמי של הגופים המוסדיים יהיה שלילי, ובגובה סכום ההון השלילי, ובלבד שסכום ההשלמה לא יעלה על תקרת ההתחייבות כאמור. התחייבות זו היא בלתי הדירה, ותהיה תקפה כל עוד החברה האם שולטת במישרין או בעקיפין בגופים המוסדיים בכפוף לאמור להלן.

ההתחייבות כאמור לעיל, תפוג מאליה במועד המוקדם בו יתקיימו אחד משני התנאים המפורטים להלן:

1. להונה העצמי של החברה יוזרמו 300 מיליוני ש"ח נוספים ממקורות חיצוניים ובנוסף, לא יפחת ההון העצמי הקיים בחברה מ-120% מההון העצמי הנדרש מהחברה לפי תקנות ההון (להלן - תוספת הון מנהלית).

2. החברה ושומרה ביטוח יעמידו את מלוא ההון העצמי הנדרש לפי טיוטת תקנות ההון החדשות כפי שיאושרו (ראה סעיף 4 לעיל).

ביום 1 ביוני, 2008 פגה ההתחייבות, וזאת לאחר שהתקיים התנאי בסעיף 1 לעיל. החברה נדרשת להמשיך ולעמוד בתנאי לפיו לא יפחת ההון העצמי הקיים בחברה מ-120% מההון העצמי הנדרש ממנה לפי תקנות ההון, וזאת עד למועד כניסתן לתוקף של תקנות ההון החדשות ועמידת החברה בהוראות התקנות כאמור.

לאור ההפסדים שנגרמו לחברה במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2008 (בעיקר בשל המשבר בשוק ההון), ולאור העובדה שהחברה לא עמדה בדרישה לתוספת ההון המנהלית כאמור, פנתה החברה למפקח בהתאם לתנאי היתר השליטה בבקשה להסיר את הדרישה האמורה על רקע המשבר. בהמשך לאמור הודיעה החברה למפקח כי בכוונתה לפנות לחברה האם בבקשה לשקול הפקדה מחדש של כתב ההתחייבות הנ"ל אשר יבטל את דרישת תוספת ההון המנהלית. בחודש מרס 2009, אישר דירקטוריון החברה האם את מתן כתב ההתחייבות האמור וכתוצאה מכך בוטלה דרישת תוספת ההון המנהלית. כתב ההתחייבות החדש ניתן בהתאם ובכפוף לתנאי היתר השליטה ובפרט לענין התנאים אשר בהתקיימם יפוג מאליו תוקף כתב ההתחייבות החדש כמפורט לעיל. לדוח הכספי ביום 31 במרס, 2009 עמדה החברה בתנאי כתב ההתחייבות לרבות בתוספת ההון המנהלית, (ראה סעיף 2 ג'), ולפיכך פג תוקף כתב ההתחייבות.

9. ביום 30 במרס 2009 פרסם המפקח חוזר לפיו החל מהדוחות הכספיים לשנת 2008 ועד ליום 30 בדצמבר, 2010, חברת ביטוח וחברה מנהלת לא תחלק דיבידנד אלא באישורו המוקדם של המפקח. בהתאם לחוזר, ככלל לא תאושר חלוקת דיבידנד בשיעור העולה על 25% מהרווח המותר לחלוקה. ביום 10 במאי, 2009 קיבלה מבטחים פנסיה אישור מהמפקח לחלק עד 150 מיליוני ש"ח כדיבידנד לחברה. טרם התקבלה החלטה בדירקטוריון מבטחים פנסיה על חלוקת הדיבידנד.

באור 5: - התחייבויות תלויות

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

התובענות הייצוגיות והבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים 19-1 להלן, אשר בהן, להערכת הנהלת החברה וכן הנהלת שומרה (לעניין תובענות 8, 12, 15 ו-19) המתבססת בין היתר, על חוות דעת משפטיות שקיבלו, יותר סביר ("More likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ושומרה תתקבלנה והבקשות לאישור התובענות כייצוגיות תדחנה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן, ביחס לתביעה, כולה או חלקה, יותר סביר כי טענות ההגנה של החברה ידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה ו/או שומרה.

להערכת הנהלת החברה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, במקום בו נדרשו הפרשות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה ו/או חברות מאוחדות. ההפרשות שכללה החברה והחברה המאוחדת – שומרה ביטוח הינן בסכומים לא מהותיים.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים 20-21 להלן, אשר הוגשו לאחרונה, לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשה לאישור התובענות כייצוגיות, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תובענות אלו.

להלן פירוט הבקשות בגין תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות:

1. ביום 21 בספטמבר, 2004 הוגשה כנגד החברה וסוכנות ביטוח הפועלת עימה תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק הפיקוח. לטענת התובע הטענה החברה, כמו גם סוכנות הביטוח, את מבוטחיה בביטוח כלי שיט, בכך שהנפיקה פוליסות לביטוח כלי שיט בלא שהיה בידיה רישיון מבטח בענף זה. במסגרת התביעה, מבקש התובע להשיב את הפרמיות ששולמו לחברה על ידו ועל-ידי מבוטחים אחרים כאמור, במהלך שבע השנים שקדמו להגשת כתב התביעה. סכום התביעה האישית של התובע עומד על סך של 330 דולר. סכום התובענה הייצוגית לא כומת על-ידי התובע, והוא מבקש לכמתו לאחר קבלת פרוטוקול מהחברה.

ביום 23 בינואר, 2009, ניתנה החלטה הדוחה את בקשת האישור ככל שהיא מתייחסת לעילת ההטענה בנזיקין ועילת הפרת חובה חקוקה אך מאשרת את התובענה כייצוגית ככל שהיא מתייחסת לעילת עשיית עושר ולא במשפט, כאשר הסעד הנתבע הוא השבה או פיצוי עד לגובה הפרמיה ששולמה עבור כל אחת מן הפוליסות בתקופה הרלבנטית בה לא היה בידי החברה היתר בענף בכפוף להפחתות בהתאם לעקרונות ההשבה. החברה הגישה כתב הגנה ובקשה לעיכוב ביצוע ההחלטה לאשר את התובענה כייצוגית. במקביל הגישה החברה לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור ולבית המשפט המחוזי בקשה לעיכוב ביצוע ההחלטה. בהמשך לקדם משפט שהתקיים בתיק, הגישו הצדדים בחודש יולי 2009 בקשה לאישור הסכם פשרה עליו חתמו ושעיקריו הם: מתן פיצוי לכל מי שנמנה על הקבוצה הייצוגית בסך של 42.5 ש"ח בגין כל פוליסה לביטוח כלי שיט שנרכשה בתקופה הרלבנטית לתובענה. הסכם הפשרה מותנה בתנאי מתלה והוא אישורו הבלתי מותנה של ההסכם על כל מרכיביו על ידי בית המשפט בפסק דין חלוט. בהתאם, פרסמה החברה ביום 29 ביולי, 2009 הודעה מתאימה בעיתונות.

2. ביום 19 בדצמבר, 2004 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה כנגד החברה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). עניינה של התביעה הינה טענה של הטעיה צרכנית במכירת הרחבות לפוליסת דירה ללא בקשת המבוטח ו/או הסכמתו.

הסעד העיקרי המבוקש בתובענה הינו להשיב לתובעים את דמי הביטוח שנגבו בגין ההרחבות כאמור במהלך שבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה. החברה הגישה תשובה לבקשה. התובע הגיש בקשה לתיקון הבקשה והתביעה. בקשה זו לתיקון התביעה והבקשה התקבלו ועל כך הגישה החברה ערעור שנדחה. בהתאם, הגיש התובע בקשה מתוקנת והחברה הגישה את תגובתה לבקשה המתוקנת. ביום 19 במאי, 2008 התקיים דיון והצדדים הגישו סיכומיהם בכתב.

3. ביום 21 בנובמבר, 2005 הוגשה כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - בקשת האישור). עניינה של התובענה הוא בפרשנות נספח לפוליסות ביטוח חיים המתייחס לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית (להלן - נספח נכות תאונתית). הטענה המרכזית בתובענה הינה כי החברה מסייגת את חבותה בכל הקשור לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית הכלול בנספח נכות תאונתית, וזאת דרך חישוב תגמולי הביטוח שלא בהתאם להוראות הנספח, ולפיכך מפרה החברה את חובת הגילוי הקבועה בחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו מכוחו, פעולה שהינה, לפי הטענה, גם בבחינת הטעיה לאחר קרות האירוע הביטוחי בנוגע להיקף הכיסוי הביטוחי ובניגוד להוראות החוק האמור.

באור 5: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

3. (המשך)

הסעד המבוקש על-ידי התובע הינו תשלום הפער בין סכום הפיצוי המגיע לו לטענתו לפי פרשנותו את הפוליסה ובין סכום הפיצוי ששולם לו בפועל לפי פרשנות החברה את הפוליסה, וזאת לגבי כלל המבוטחים שהיו זכאים לפיצוי על-פי נספח נכות תאונתית והתשלום בוצע בשבע השנים האחרונות. סכום התביעה האישית של התובע הועמד על סך של 17,599 ש"ח, בעוד שלגבי כלל חברי הקבוצה אין בידי התובע נתונים המאפשרים עריכת אומדן של הנזק הכולל. החברה הגישה את תגובתה לבקשה בחודש אפריל, 2006. התלונה בעניין העולה בתובענה שהגיש המבקש למפקח נמצאה מוצדקת, ובהחלטת סגנית המפקח מיום 17 במאי, 2006 (להלן - ההכרעה) נקבע, כי על החברה לחשב ממועד ההכרעה ואילך, את תגמולי הביטוח על-פי הפוליסה בדרך שנקבעה בהכרעה ולא בדרך בה נהגה החברה לחשב את תגמולי הביטוח. על הכרעה זו הגישה החברה ערעור ביום 30 באוקטובר, 2006. התיק בערעור קבוע לסיכומים בכתב. ביום 11 בינואר, 2009, ניתנה החלטה המאשרת את בקשת האישור בהתאם לעילות ולסעדים כמפורט בהחלטה. כן נקבע כי על החברה להגיש כתב הגנה. החברה הגישה לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על החלטה זו וכן, לבית המשפט המחוזי, בקשה לדחיית מועד בירורה של התובענה הייצוגית אשר נדחתה על-ידי בית המשפט. על החלטה זו לדחיית הבקשה הגישה החברה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, אשר קבע בהחלטה מיום 13 במאי, 2009 כי בשלב זה לא יוגשו כתבי הגנה ולא תפורסם מודעה בעיתון.

4.

ביום 3 באפריל, 2006 הוגשה כנגד החברה תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכוח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התביעה והבקשה בגבייה, לפי הנטען, של תשלומים בלתי חוקיים, לכאורה, אשר גבתה החברה מציבור מבוטחיה שהתקשרו עימה בפוליסת ביטוח בריאות או פוליסת ביטוח חיים. לטענת התובעים, החברה עושה לעצמה מנהג בעת התקשרותה עם מבוטחיה בפוליסה חדשה וכן בעת ביצוע שינויים ו/או הרחבות בפוליסה קיימת, לחייב את המבוטחים, ובכללם התובעים, בפרמיה למן ה-1 בחודש בו התקשרו עם החברה או הרחיבו את הכיסוי הביטוחי (לפי העניין) וזאת גם באותם מקרים בהם ההתקשרות בוצעה לאחר ה-1 בחודש ולעתים אף בסוף החודש. לטענת התובעים אין חולק כי בגין כל התקופה שמה-1 בחודש הרלבנטי ועד למועד בו התקשר המבוטח עם החברה, לא ניתן הכיסוי הביטוחי נשוא הפוליסה החדשה או ההרחבה.

לטענת התובעים, במעשיה הנטענים, הטעתה החברה את ציבור לקוחותיה תוך הפרת חובת תום הלב כלפיהם וכי הם והקבוצה אותה הם מבקשים לייצג זכאים להשבה של החלק העודף של הפרמיה שנגבתה מהם שלא כדין. הנזק האישי של התובעים הועמד על ידם על סך של 389 ש"ח. הצדדים ניהלו מגעים לסיום המחלוקת ביניהם בדרך של פשרה. ביום 16 באוקטובר, 2007 חתמו הצדדים על הסכם פשרה אשר הוגש לבית המשפט בצירוף בקשה לאישור.

ביום 28 בנובמבר, 2007 התקיים דיון מקדמי, במסגרתו הורה בית המשפט לצדדים למסור לו שמות של מומחים מוצעים בלתי תלויים. ביום 12 בדצמבר, 2007 מינה בית המשפט מומחה אשר בחן את סבירותו של הסכם הפשרה. התיק נקבע לדיון בחודש יוני 2008. הצדדים הגישו בקשה לדחיית מועד הדיון עד להשלמת הבדיקה של המומחה. ביום 22 באוקטובר, 2008 הגישו הצדדים הסכם פשרה מתוקן ובמסגרת הדיון שהתקיים התבקש המומחה להגיש חוות דעת משלימה. לאחר הגשת חוות הדעת המשלימה הורה בית המשפט על פרסום הסכם הפשרה והעברת עותק ממנו ליועץ המשפטי לממשלה. ביום 19 במרס, 2009 הגיש היועץ המשפטי לממשלה עמדתו בתיק. בהמשך לדיון והערות בית המשפט הגישו הצדדים לאישור הסכם פשרה מתוקן נוסף.

5.

ביום 25 באפריל, 2006 הוגשה כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התובענה בפוליסת אובדן כושר עבודה (להלן-הפוליסה) של החברה. לטענת התובעים, בפוליסה קבוע תנאי שעניינו "תקופת המתנה" (בת שלושה חודשים), שמשמעותו היא כי תגמולי ביטוח בגין אירוע ביטוחי בתקופת הפוליסה ישולמו רק החל מתום תקופת ההמתנה ובתנאי שהמבוטח עדיין חסר כושר עבודה במועד זה וכל עוד נמשך אי הכושר. לטענת התובעים, החברה (כמו גם חברות ביטוח נוספות הנתבעות בתובענה, להלן ביחד - הנתבעות) גובה דמי ביטוח גם בשלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הביטוח וזאת למרות שלפי תנאי הפוליסה, מבוטחים לא יהיו זכאים לקבלת תגמולי ביטוח לפי הפוליסה במידה ומקרה הביטוח יארע בשלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הביטוח בשל תקופת ההמתנה הנזכרת.

באור 5: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

5. (המשך)

על בסיס האמור טוענים התובעים כי הנתבעות הטעו אותם, פעלו בחוסר תום לב, הפרו חובות שבדין, פעלו ברשלנות, הפרו חובות חקוקות ועשו עושר ולא במשפט וכי התנאי בדבר "תקופת המתנה" הינו תנאי מקפח בחוזה אחיד.

הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו, אישור התובענה הייצוגית, מתן צו המחייב את הנתבעות להפסיק ולגבות דמי ביטוח בגין תקופת שלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הפוליסה וכן חיוב הנתבעות להשיב את דמי הביטוח שגבו מחברי הקבוצה בגין התקופה האמורה. לטענת התובעים ובהתבסס על חוות דעת שצורפה לתובענה מטעמם, הנזק הכולל של הקבוצה לשנים 2004 - 1998 מוערך באופן ראשוני בסך של 47.6 מליון ש"ח לכלל הנתבעות ומתוכו (על-פי חוות הדעת) סך של 5.4 מליון ש"ח כנגד החברה. החברה הגישה תשובתה ביום 6 בנובמבר, 2006. התיק נקבע לסיכומים בכתב אשר הוגשו על-ידי הצדדים. ביום 3 בפברואר 2009, ניתן פסק דין המאשר את בקשת האישור בעילות של הטעיה, הפרת חובה חקוקה, הפרת תום לב, תנאי מקפח בחוזה אחיד ועשיית עושר ולא במשפט. כן נקבע כי על החברה להגיש כתב הגנה. החברה הגישה בקשה לדחיית מועד בירורה של התביעה הייצוגית, לדחיית מועד הגשת כתב הגנה ולדחיית מועד פרסום המודעה, וזאת עד להכרעת בית המשפט העליון בבקשת רשות ערעור שהגישה החברה על ההחלטה לאשר את התובענה כייצוגית. במקביל, הורה בית המשפט המחוזי על דחיית מועד בירור התובענה הייצוגית עד להכרעה בבקשת רשות הערעור הנ"ל.

6. ביום 20 באוגוסט, 2007 הוגשה כנגד החברה כמו-גם כנגד חברות ביטוח נוספות (להלן - הנתבעות), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התובענה הוא דרישה להחזיר מלוא תשלומי 3 פרמיות חודשיות ראשונות ששולמו על-ידי מבוטחים חדשים שהצטרפו לביטוח בריאות ו/או "ביטוח ניתוח" (להלן - פוליסות בריאות) של הנתבעות, בגין תקופת אכשרה בת 3 חודשים שתחילתה במועד תחילת תוקפן של פוליסות הביטוח (להלן - תקופת אכשרה). לטענת התובעים, מכיוון שעל-פי תנאי פוליסות הבריאות מקרה ביטוח שחל במהלך תקופת האכשרה לא מוכר כמקרה שלגביו חל כיסוי ביטוחי, אזי לכאורה המבוטח משלם דמי ביטוח עבור מוצר ו/או שירות שאיננו מסופק לו משך תקופת האכשרה, ומכאן שגביית דמי הביטוח בתקופה זו הינה שלא כדין. הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו החזר מלא של דמי הביטוח ששולמו על-ידי מבוטחים בפוליסות הנ"ל במהלך תקופת האכשרה והפסקת גביית דמי ביטוח בגין תקופה אכשרה בעתיד. הנזק האישי של התובע שהינו מבוטח החברה הועמד על סך של 280 ש"ח (משוערך ליום הגשת התביעה) בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות (לרבות בגין פוליסות שבוטלו בעבר) חושב והוערך על-ידי התובעים בסך של כ- 731 מליון ש"ח. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

7. ביום 8 באוגוסט, 2007 הוגשה כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התובענה הוא הפחתת תגמולי ביטוח בקרות מקרה ביטוח של אובדן גמור או אובדן גמור להלכה בביטוח רכב, וזאת, על-פי הטענה, שלא כדין ובניגוד להנחיית המפקח לפיה על מבטח לפרט בפני המבוטח בשלב הצעת הביטוח פירוט של המשתנים המיוחדים שבמחירון העשויים להשפיע על ערך הרכב לצורך חישוב תגמולי הביטוח במקרי ביטוח כאמור וזאת תוך ביצוע הטעיה, הפרת חוזה והתעשרות שלא כדין. הסעד המבוקש בתובענה הינו השבה של ההפרש בין סכום תגמולי הביטוח ללא השפעת המשתנים הנ"ל לבין סכום תגמולי הביטוח שהחברה שילמה בפועל. הנזק האישי לתובע על-פי התובענה הועמד על סך של 4,550 ש"ח, בעוד שהנזק המצרפי לכלל חברי הקבוצה הוערך על-ידי התובע בסך של 87 מליון ש"ח. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.

8. תובענה דומה לזו המפורטת בסעיף 7 לעיל, הוגשה ביום 22 ביולי, 2007, כנגד שומרה. הנזק המצרפי לכלל חברי הקבוצה הוערך על-ידי התובע בסך של 60 מיליון ש"ח. שומרה טרם הגישה תגובתה לבקשה.

באור 5: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

9. ביום 3 בינואר, 2008, הוגשה כנגד החברה, כמו-גם כנגד חברות ביטוח נוספות (להלן - הנתבעות), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התובענה הוא בדרישה להחזר סכומים שנטען כי נגבו ביתר ושללא כדין בגין מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות". על-פי הטענה, הגביה ביתר נובעת הן מגביה בשיעור העולה על השיעור המותר, הן בשל גביית מרכיב התת שנתיות בגין חלקים או תשלומים בפוליסה שהתשלום אינו אמור לחול עליהם (כגון בגין חלק החיסכון בפוליסה או בגין תשלום המכונה "גורם פוליסה") וכן בשל גביית המרכיב האמור בפוליסות שאינן פוליסות ביטוח חיים, והכל בניגוד להנחיות המפקח. עילות התביעה העיקריות הנטענות הן: הפרת הוראות חוק הפיקוח, תקנות הפיקוח וחוזרי המפקח, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו החזר סכום התת שנתיות שנגבה שלא כדין כמתואר בתובענה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר לעיל. הנזק האישי של כל התובעים ביחד הוערך על-פי העולה מכתב התביעה בסך כולל של כ- 1,683 ש"ח (בגין שנת ביטוח אחת) בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות (בגין תקופה של 7 השנים האחרונות) חושב והוערך על-ידי התובעים בסך של כ- 2.3 מיליארד ש"ח, מתוכם יוחס לחברה סך נזק כולל של כ- 229 מיליון ש"ח, והכל בהתבסס על הערכות והנחות שהניחו התובעים לענין זה. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.
10. ביום 3 בינואר, 2008 הוגשה כנגד החברה, כמו-גם כנגד חברות ביטוח נוספות (להלן - הנתבעות), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התובענה הוא בדרישה להחזר הסכומים שנטען כי נגבו ביתר ושללא כדין בגין מרכיב דמי הניהול בפוליסות ביטוח חיים מסוג "משתתף ברווחים", בניגוד לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאים בחוזי ביטוח), התשמ"ב-1981 (להלן - תקנות הפיקוח). על-פי הטענה, הגביה שלא כדין הינה בשתי דרכים: (א) גביית דמי ניהול קבועים בשיעור גבוה מהמותר (למעלה משיעור של 0.05% לחודש מהשווי המשוערך של תיק ההשקעות) ו- (ב) גביית דמי ניהול משתנים מדי חודש במקום לגבות את דמי הניהול בסוף השנה. עילות התביעה הנטענות הן: הטעיה ומצג שווא, הפרת הוראות חוק הפיקוח, תקנות הפיקוח וחוזרי המפקח, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו החזר סכום דמי הניהול העודפים שנגבו על-פי הטענה שלא כדין או התשואה שהפסידו כמתואר בתובענה, וכן מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר לעיל. הנזק האישי של התובע שהינו מבוטח של החברה הועמד על סך של 5.45 ש"ח (בגין שנת ביטוח אחת), בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות (בגין תקופה של 7 השנים האחרונות) חושב והוערך על-ידי התובעים בסך של כ- 244 מיליון ש"ח, מתוכם יוחס לחברה סך נזק כולל של כ- 18 מיליון ש"ח, והכל בהתבסס על הערכות והנחות שהניחו התובעים לענין זה. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.
11. ביום 18 בפברואר, 2008 הוגשה כנגד החברה, כמו גם כנגד חברות ביטוח נוספות (להלן - חברות הביטוח הנוספות, וביחד - הנתבעות), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכוח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התובענה הינה הטענה לפיה הנתבעות אינן משלמות, כביכול, כחלק מתשלום תגמולי ביטוח בביטוחי רכב רכוש וביטוח רכב צד ג' למבוטחים או ניזוקים שהינם "עוסקים" לפי חוק מס ערך מוסף, את רכיב המע"מ בגין עלות תיקוני הרכב, ירידת ערך הרכב ועלות חוות דעת השמאים, אשר בעלות תשלומם נשאו התובעים, וזאת שלא כדין, באופן בו תקבולי הביטוח שולמו, לכאורה, בחסר, מאחר ולטענת התובעים, על-פי הדין אין באפשרותם של בעלי הרכבים המסחריים לנכות באופן מלא את תקבולי המע"מ ששילמו. התובעים טוענים (כנגד חברות הביטוח הנוספות בלבד) כי הן אינן כוללות את רכיב המע"מ במסגרת חישוב ירידת ערך הרכב, על אף כי החל מחודש יולי 2005, אוסרות תקנות מס ערך מוסף, על "עוסק" לנכות את רכיב המע"מ לצורכי מס התשומות בגין רכישה או יבוא של "רכב פרטי", אפילו הרכב משמש או נועד לשמש את העוסק אך ורק לצרכי עסקו. הנזק האישי לתובע מס' 2, בגין האירוע המיוחס לחברה, מוערך על ידו, כנזכר בתביעה, בסך של 108 ש"ח, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית. התובעים אומדים את סכום התביעה כנגד כל הנתבעות, בשם כל הקבוצה אותם הם מבקשים לייצג בסך של 100 מיליוני ש"ח.

באור 5: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

11. (המשך)

הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה - כל אדם ו/או תאגיד, אשר לא קיבל החזר מע"מ (מלא או חלקי) מהנתבעות במסגרת קבלת תקבולי ביטוח (על תיקונים, חוות דעת שמאי וירידת ערך הרכב), אשר התקבלו במשך שבע השנים שקדמו להגשת הבקשה, ו/או כל אדם ו/או תאגיד, אשר בתחשיב הפיצוי שקיבל מהנתבעות בגין ירידת ערך הרכב לא הובא בחשבון רכיב המע"מ על ערך הרכב במועד הרלבנטי לעריכת התחשיב הנ"ל, וזאת החל מיום 10 ביולי, 2005 ואילך. התובעים מציינים, כי בשלב זה אין באפשרותם לדעת את המספר המדויק של יחיד הקבוצה המיוצגת. עילות התביעה הנטענות הן: הטענה והפרת חובת גילוי על-פי הוראות חוק הגנת הצרכן, הפרת חובה חקוקה לרבות חוק חוזה ביטוח, התנהגות שלא בתום לב ושלא בדרך מקובלת בניגוד לחוק החוזים (חלק כללי) ועשיית עושר ולא במשפט. הסעדים המבוקשים על-ידי התובעים הינם: מתן פסק דין עשה/הצהרתי לפיו על הנתבעות להביא בחשבון את רכיב המע"מ בכלל החישוב לירידת ערך הרכב, מתן פסק דין עשה/הצהרתי לפיו על כל אחת מהנתבעות לשלם במסגרת תקבולי הביטוח, בגין תיקון הרכב, שמאות וירידת ערך הרכב, את אותו חלק המע"מ אשר על-פי הדין לא ניתן לנכותו באמצעות מס תשומות; להורות לכל אחת מהנתבעות לשלם ליחיד הקבוצה המיוצגת (ובכללם לתובעים) את המע"מ על תקבולי הביטוח בגין תיקונים לרכב, בדיקת ודו"ח שמאי (וירידת ערך הרכב מיום 10 ביולי, 2005 ואילך), בשיעור אותו חלק המע"מ שאינו ניתן לניכוי במס תשומות על-פי הדין, וזאת לשבע השנים שקדמו להגשת בקשת האישור, בתוספת ריבית מיוחדת לפי סעיף 28א' לחוק חוזה ביטוח, או הפרשי הצמדה וריבית כדין. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

12. ביום 20 בפברואר, 2008 הוגשה כנגד החברה, וכנגד שומרה, כמו גם כנגד חברות ביטוח נוספות, וכנגד תאגיד נוסף שאיננו מבטח (להלן ביחד - הנתבעות), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - התובענה). עניינה של התובענה, הינה, לפי הטענה, בהטעיה, באי גילוי ובהתעשרות שלא כדין של הנתבעות באמצעות גביית דמי ביטוח בפוליסת ביטוח מקיף לרכב, בגין כיסוי ביטוחי נוסף [ריידר] מפני גניבה ו/או החלפה של מערכת שמע לרכב בדגמי רכבים בהם מורכבת מערכת שמע אינטגרלית מקורית (להלן - מערכת שמע אינטגרלית). לטענת התובעים, מדובר בגביית שווא, שכן בפועל, הנתבעות לא נדרשות לממש הכיסוי ו/או שהן נדרשות לממשו בהיקף כה זניח, עד כי לא ראוי לחייב בגינו בדמי ביטוח בסכום כלשהו או בסכום השווה לזה הנגבה על ידן בפועל. כמו כן, טוענים התובעים כי הנתבעות לא יידעו ו/או גילו למבוטחיהן כי ניתן להסיר מפוליסת הביטוח את הכיסוי הביטוחי של מערכת השמע האינטגרלית. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל מבוטח אשר רכש פוליסת ביטוח מקיף ו/או מנוי לכיסוי ביטוחי של חבילה ספציפית מאת הנתבעות, ואשר שילם בשבע השנים האחרונות, במסגרת פוליסת ביטוח מקיף לרכב, דמי ביטוח ו/או דמי מנוי עבור כיסוי ביטוחי למערכת שמע אינטגרלית.

התובעים מעמידים את הנזק האישי לכל אחד מחברי הקבוצה על סך של כ- 50 ש"ח, בממוצע. התובעים טרם אמדו את הנזק לקבוצה, אך מעריכים כי מדובר בעשרות רבות של מיליוני ש"ח. עילות התביעה הינן מכוח חוק החוזים (חלק כללי), חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), חוק הגנת הצרכן, חוק המכר, פקודת הנזיקין (נוסח חדש), וחוק עשיית עושר ולא במשפט. הסעדים העיקריים המבוקשים על-ידי התובעים הינם ביטול ההוראה בפוליסה הנוגעת לכיסוי ביטוחי למערכת שמע אינטגרלית ברכב, מתן צו עשה כנגד הנתבעות שיורה על החזר דמי הביטוח בגין כיסוי למערכת שמע אינטגרלית, או לכל הפחות החלק היחסי מדמי הביטוח כאמור (המשקלל את שיעור הסיכון בפועל), שנגבו על-ידי הנתבעות, על-פי הטענה, שלא כדין וכן בקשה להמצאת מסמכים לצורך בירור וכימות הנזק הנתבע וזיהוי מדויק של הקבוצה. החברה הגישה תגובתה לבקשה. בהמשך לבקשת הסתלקות שהגישו התובעים בתיק זה, אישר בית המשפט ביום 30 ביוני, 2009, את בקשת ההסתלקות ובהתאם מחק את הבקשה לאישור התובענה כיצוגית ודחה את התביעה האישית של התובעים.

13. ביום 23 במרס, 2008 הוגשה כנגד החברה (להלן - הנתבעת), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - התובענה). עניינה של התובענה הוא, לפי הטענה, בהפרה לכאורה של סעיף 28(א) לחוק חוזה ביטוח, התשמ"א - 1981 ותקנה 27(ז) לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו - 1986, המורות כי מקום בו מוגשת תביעה לתגמולי ביטוח, והכספים משולמים לתובע בחלוף 30 ימים מאת הגשת התביעה, על המבטח להוסיף לתגמולי הביטוח ריבית שנתית בשיעור 4% בעבור התקופה שמחלוף 30 יום ממועד הגשת התביעה ועד למועד התשלום בפועל. לטענת התובע, הנתבעת נמנעת מתשלום תוספת הריבית כאמור ומחתימה את התובעים על כתבי סילוק. בכך, לטענת התובע, מתעשרת הנתבעת שלא כדין.

באור 5: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

13. (המשך)

הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג כוללת כל אדם אשר, במשך 7 השנים הקודמות להגשת התובענה, קיבל מהנתבעת תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב פרטי, בין אם היה מבוטח אצל הנתבעת בביטוח מקיף ובין אם קיבל תגמולי ביטוח כצד ג' (נפגע), מקום בו שולמו לאותו אדם תגמולי הביטוח בחלוף 30 יום ומעלה מיום הגשת התביעה לנתבעת וללא שצורפה לכספי תגמולי הביטוח ריבית שנתית בגובה 4% כמתחייב מהוראות הדין. הנזק האישי לו טוען התובע הינו כ-14 ש"ח, והוא מעריך את סך הנזק לקבוצה כולה בכ-19.3 מיליון ש"ח. עילות התביעה הן: הפרת חובות חקיקות מכוח חוק חוזה ביטוח ותקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי) וכן עשיית עושר ולא במשפט. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

14. ביום 14 באפריל, 2008 הוגשה כנגד החברה בבית הדין לעבודה (להלן - הנתבעת) תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - התובענה). עניינה של התובענה הוא, לפי הטענה, בהפליה לרעה של נשים במסגרת פוליסות המכונות "ביטוחי מנהלים", שהופקו לפני שנת 2001. על-פי הטענה, הנתבעת נוהגת לזכות נשים מבוטחות, בהגיען לגיל הפרישה, בגמלה חודשית נמוכה מזו שמקבל מבוטח גבר בעל נתונים זהים, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר. לעומת זאת, לפי הטענה, הנתבעת גובה מנשים פרמיות "ריסק" בשיעור זהה לזה שהיא גובה מגברים, על אף ששיעורי התמותה של נשים הינם נמוכים בהרבה. בכך, לטענת התובעת, יש משום הפליה אסורה מאחר והנתבעת מבחינה בין המגדרים כאשר ההבחנה פועלת לטובתה.

הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כלל הנשים אשר רכשו מהנתבעת פוליסות המכונות "ביטוח מנהלים" בהן נערכה הבחנה בין גברים לנשים לעניין תשלום הגמלא אך לא נעשתה הבחנה בין המינים לעניין פרמיית ריסק. התובעת איננה מציינת את הנזק האישי שנגרם לה, לטענתה. התובעת טוענת כי לאור היקף הקבוצה (המוערך על ידה בעשרות אלפי נשים) הנזק שנגרם לכלל חברות הקבוצה (המוערך על ידי בעשרות אלפי הפליה בניגוד לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים, בכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים (להלן: "חוק איסור הפליה"); הפרת הוראות חוק הפיקוח; עשיית עושר ולא במשפט; הפרת חוק הגנת הצרכן וקביעת "תנאי מקפח" בחוזה אחיד כמשמעותו בחוק החוזים האחידים. הסעדים העיקריים המבוקשים על-ידי התובעת הינם כי בית הדין יקבע ו/או יורה כי: א) ההפליה בה נוהגת הנתבעת, לפי הטענה, מנוגדת לדין, וכל הוראה בפוליסה ו/או כל פעולה מכוחה של הפליה זו - בטלות ומבוטלות; ב) בידי התובעת ויתר חברות הקבוצה הזכות לבחור בין החלופות הבאות: 1) להשוות את מקדמי הגמלה למבוטחת אישה לאלה הנוהגים למבוטח גבר באותו גיל, ולהורות כי במקרה של תשלום חד פעמי במקום גמלא יוגדל הסכום החד פעמי למבוטחת אישה בהתאם ליחס שבין מקדם הגמלא למבוטח גבר למקדם הגמלה למבוטחת אישה בגיל הרלבנטי. 2) הפחתה רטרואקטיבית ופרוספקטיבית של סכומי הריסק שנגבו מהתובעת בפוליסה נשוא התובענה ויתר המבוטחות בפוליסה מסוג זה, והעמדתם על סכומי הריסק הראויים למבוטחת אישה, כאשר הסכומים שיופחתו יצורפו לסכומי הצבירה לחיסכון של התובעת. כמו כן, התובעת מבקשת מבית הדין להתיר פיצול סעדים כך שניתן יהיה לתבוע בנפרד את הפיצוי ללא הוכחת נזק כקבוע בחוק איסור הפליה. החברה הגישה בקשה לסילוק התובענה על הסף בשל העדר סמכות עניינית של בית הדין לעבודה לדון בתובענה. בית הדין התיר לחברה לא להגיש את תגובתה לגוף התובענה והבקשה עד להכרעה בבקשה לסילוק. ביום 2 באוקטובר 2008, נעתר בית הדין לבקשת הסילוק הנ"ל. על החלטה זו הוגש ערעור לביה"ד הארצי ובחודש ינואר 2009 הוגשו סיכומים מטעם החברה במסגרת ערעור זה.

15. ביום 30 ביולי, 2008 הוגשה כנגד שומרה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - התובענה). עניינה של התובענה הינה, לפי הטענה, בהפרה לכאורה של סעיפים 65, 67, 56 (א) ו-56 (ג) לחוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, סעיף 12(א) לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 והוראה של המפקח על הביטוח, המורים כי מקום בו מוגשת תביעת צד ג' לתגמולי ביטוח, על המבטח לשלם לידי צד ג' את מלוא הסכומים שהמבוטח צריך היה לשלם בשל מקרה הביטוח, לרבות את שכר טרחת השמאי. לטענת התובע, שומרה נמנעת משלם ו/או להשיב לצד ג' את מלוא שכר טרחת השמאי. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל אדם אשר היה זכאי לקבל משומרה, כצד ג', כספים ו/או תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב במהלך 7 השנים האחרונות, ושומרה לא השיבה ו/או שילמה לידי, את מלוא הסכום ששילם בגין שכר טרחת השמאי ו/או חלק ממנו. התובע העמיד את נזקו האישי על סך של 150 ש"ח, ומעריך את הנזק הכולל לקבוצה בכ-6.8 מיליון ש"ח. עילות התביעה הנטענות הן הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט. שומרה טרם הגישה תגובתה לבקשה.

באור 5: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

16. ביום 3 באוגוסט, 2008 הוגשה כנגד החברה, תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "התובענה"). עניינה של התובענה, לפי הטענה, באי תשלום שיפוי למבוטחי הנתבעת בביטוחי רכב, בגין הנזק שנגרם לאמצעי המיגון שהותקן ברכב על-פי דרישתה תוך הפרת הוראות סעיף 1 לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 (להלן: "הפוליסה התקנית"). הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל מבוטח אשר זכה, החל מיום 1 באפריל, 2004 לקבל מהחברה תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב פרטי או מסחרי עד 4 טון, לרבות בשל אובדן גמור, אובדן להלכה או גניבה עת היה מבוטח אצל החברה בביטוח לפי פרק א' לפוליסה התקנית ולא קיבל את כל ו/או חלק מתגמולי הביטוח בגין אובדן או נזק שנגרם לאמצעי המיגון כאמור.

התובע העמיד את נזקו האישי על סך של 550 ש"ח ובהסתמך על נתונים מדוחותיה הכספיים של החברה ועל חישובים שביצע לעניין זה, העריך את הנזק הכולל לקבוצה כהגדרתה לעיל בכ-23 מיליון ש"ח. עילות התביעה הנטענות הינן הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

17. תובענה דומה לזו המפורטת בסעיף 15 לעיל, הוגשה ביום 2 בנובמבר, 2008 כנגד החברה. התובע מעמיד את נזקו האישי על סך של 1,350 ש"ח, ומעריך את סך הנזק לקבוצה כולה בכ-20 מיליון ש"ח. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.

18. ביום 9 בנובמבר, 2008 הוגשה כנגד החברה, תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "התובענה"). עניינה של התובענה הינו, לפי הטענה, בהפרה לכאורה של הוראות שונות בחוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, בתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 וכן הוראות המפקח לעניין מנגנון שמאות בביטוח רכב, המורים כי מקום בו מוגשת תביעת צד ג' לתגמולי ביטוח, על המבטח לשלם לידי צד ג' את מלוא הסכומים שהמבוטח צריך היה לשלם בשל מקרה הביטוח עד לסכום הנקוב במפרט הפוליסה. לטענת התובע, הנתבעת נמנעת מלשלם את מלוא הסכומים שהמבוטח על-פי הפוליסה צריך היה לשלם לצד ג' הנפגע בשל מקרה הביטוח, בגין ירידת ערך הרכב. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל אדם ו/או אישיות משפטית אחרת, אשר היה זכאי לקבל מהנתבעת, כצד ג', כספים ו/או תגמולי ביטוח בשל נזק של ירידת ערך לרכב במהלך 7 השנים הקודמות למועד הגשת תובענה זו, והנתבעת לא העבירה לידי מלוא הכספים שהיו מגיעים לו בגין ירידת הערך של הרכב. עילות התביעה הן הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט. התובע העמיד את נזקו האישי על סך של 1,500 ש"ח, והוא מעריך את סך הנזק לקבוצה כולה, בהתבסס על הנחות וחישובים שונים, בכ-50 מיליון ש"ח. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.

19. תובענה דומה לזו המפורטת בסעיף 18 לעיל, הוגשה ביום 25 בינואר, 2009 כנגד שומרה. התובע מעמיד את נזקו האישי על סך של 1,012 ש"ח, ומעריך את סך הנזק לקבוצה כולה בכ-11 מיליון ש"ח. שומרה טרם הגישה תגובתה לבקשה.

20. ביום 1 באפריל, 2009 הוגשה כנגד החברה, תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "התובענה"). עניינה של התובענה הינו פוליסות ביטוח בריאות הכוללות זכות לקבלת מחצית ערכו של "טופס 17" מטעם קופת החולים במקרים בהם המבטח לא השתתף במימון ניתוח המכוסה על-פי הפוליסה. הטענה המרכזית בתובענה הינה כי בכל הקשור לכיסוי הנ"ל הנתבעת מחשבת את תגמולי הביטוח באופן המפחית את סכום התגמולים המגיע לתובעת ולחברי הקבוצה לפי הבנתה וזאת תוך הטעיה של המבוטחים והפרת חוזה הביטוח בניגוד לדין. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כל מבוטח בפוליסת בריאות הכוללת כיסוי כאמור שנותחו בניתוח שלא מומן על-ידי הנתבעת ב-7 השנים שקדמו להגשת התביעה ולחילופין ב-3 השנים שקדמו להגשת התביעה (להלן: "חברי הקבוצה"). עילות התביעה הן הטעיה והפרת חוזה הביטוח. הסעדים העיקריים המבוקשים הינם חיוב הנתבעת להשיב לכל חברי הקבוצה סכום השווה למחצית ערכו של טופס התחייבות של קופת חולים לכיסוי עלות הניתוח ו/או הטיפול שניתן, צו המורה לנתבעת לחשב מעתה ואילך את הסכום המגיע למבוטחים לעניין זה לפי עמדת התובעת וכן מתן סעד הצהרתי הקובע כי הנתבעת הפרה את ההוראות הרלבנטיות בפוליסה או לחילופין מטעה את חברי הקבוצה כמבואר בתביעה. התובעת מעמידה את נזקה האישי על סך של 2,420 ש"ח ומעריכה את סך הנזק לקבוצה כולה בסך העולה על 10 מיליון ש"ח.

באור 5: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

21. ביום 14 ביולי, 2009 התקבלה במשרדי החברה, תביעה כנגדה כמו גם כנגד חברות ביטוח אחרות (להלן: "הנתבעת" ו-"הנתבעות", בהתאמה), וכן בקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "התביעה" או "הבקשה"). עניינה של התובענה הינו, לטענת התובע, תשלום בחסר של פיצויים המשולמים לנהגי מוניות על ידי הנתבעות בתביעות רכב (צד ג') בגין ימי עמידה (השבתה) של מוניות שנפגעו בתאונת דרכים. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל נהגי המוניות שרכבם היה מעורב בתאונת דרכים ואשר הגישו עקב כך, במהלך שבע השנים שקדמו למועד הגשתה של התובענה, תביעות צד ג' כנגד הנתבעות, מכוחן שולמו להם על ידי הנתבעות (כ"פשרה" ושלא במסגרת פסק דין) כספים עבור "ימי עמידה" שמקורם בנזק רכוש (להלן: "חברי הקבוצה"). עילות התביעה הנטענות הן רשלנות, הפרת חובות חקוקות וחוסר תום לב במו"מ. הסעדים העיקריים המבוקשים על ידי התובע הינם: לחייב הנתבעות בהשבת הפרש הסכומים אותם נמנעו מלשלם שלא כדין; לחייב הנתבעות לשלם, מעתה ואילך, לחברי הקבוצה בגין ימי עמידה סכומים שיבטאו את נזקיהם של חברי הקבוצה בפועל; לאסור על המשיבות להתנות את תשלום יתר רכיבי הנזק כתוצאה מתאונה, שאינם שנויים במחלוקת בין הצדדים, בחתימתם של חברי הקבוצה על כתב "קבלה ושחרור" וכן להורות על כל סעד אחר לטובת חברי הקבוצה, כפי שימצא בית המשפט לנכון. התובע מעמיד את נזקו האישי (הנובע מהתובענה האישית כנגד הנתבעת) על סך של 470 ש"ח, ומעריך את סך הנזק לקבוצה כולה וכנגד כלל הנתבעות, בסך העומד על כ- 132 מליון ש"ח. התובע לא אמד את חלקה של הנתבעת מתוך הנזק הכולל לקבוצה.

ב. תביעות

בחודש דצמבר 2003, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה (להלן - התביעה) בסך 6.5 מליוני ש"ח כנגד החברה, ממלא מקום המנהל הכללי שלה לשעבר ואחרים על-ידי סוכני ביטוח ואחרים (להלן - התובעים). עניינה של התביעה הוא חדירה שבוצעה לפני מספר שנים, למאגר המידע של החברה על-ידי מתחרים עסקיים של התובעים וטענה, כי בעקבות חדירה זאת, הושג מידע אשר שימש את המתחרים לפגוע בעסקי התובעים. החברה הגישה תביעה שכנגד, בגין חוב של עמלות עודפות ששולמו לתובעים בסך של 4.7 מליוני ש"ח. הסיכוי לגבות מהתובעים סכום זה נראה קלוש. להערכת הנהלת החברה, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטית, היקף הנזקים הנתבע על-ידי התובעים נראה בשלב זה כמוגזם, ובכל מקרה, תעמוד לחברה זכות קיזוז של חוב העמלות העודפות. לאור האמור לעיל, לא נרשמה הפרשה בדוחות הכספיים. ביום 8 ביולי, 2007 ועל רקע העובדה כי התובעים בתובענה האמורה לא התייצבו ולא יצרו קשר עם פרקליטם שוחרר הפרקליט מייצוג ובית המשפט הורה על הפסקת התובענה וקבע כי חידוש התובענה יעשה רק אם תוגש בקשה לא יאוחר מ- 24 חודש מיום ההחלטה ובאם לא תוגש תימחק התובענה ללא צורך בהחלטה נוספת. מאידך, התובענה שכנגד תיוותר על כנה. ביום 2 בדצמבר, 2007. ובהמשך להחלטת בית המשפט מיום 8 ביולי, 2007, קבע בית המשפט כי לאור העובדה שהתובעים לא הגישו תצהירים ולא התייצבו במסגרת התובענה שכנגד, זכאית החברה ליטול פסק דין נגד הנתבעים שכנגד (התובעים בתביעה העיקרית). לאור האמור, ובשל מעבר תקופת 24 החודשים הנ"ל, התובענה נמחקה מאליה.

באור 6: - מסים על ההכנסה

א. שיעורי המס החלים על החברה

בהתאם לאישור הכנסת בחודש יוני 2009, פורסם ברשומות ביום 1 ביולי, 2009 צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (הוראת שעה), התשס"ט – 2009, לפיו בתקופה שמיום 1 ביולי, 2009 ועד ליום 31 בדצמבר, 2010 יהא שיעור מס השכר ומס הרווח המוטל על מוסדות כספיים 16.5% במקום 15.5% (להלן – התיקון).

בנוסף, ביום 23 ביולי, 2009, פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 – 2010) התשס"ט 2009, אשר קבע בין היתר, הפחתה הדרגתית של המס על הכנסתו החייבת של חבר בני אדם עד ל- 18% בשנת 2016 ואילך (להלן – חוק ההתייעלות).

שנה	שיעור מס חברות	שיעור מס רווח %	שיעור מס כולל במוסדות כספיים
2009	26	16.0 (*)	36.21
2010	25	16.5	35.62
2011	24	15.5	34.20
2012	23	15.5	33.33
2013	22	15.5	32.47
2014	21	15.5	31.60
2015	20	15.5	30.74
2016 ואילך	18	15.5	29.00

(*) שיעור מס ממוצע.

תיקון שיעור מס הרווח הושלם למעשה במהלך תקופת הדיווח ואילו תיקון שיעור מס החברות הושלם לאחר תאריך המאזן. אי לכך, השלכת השינוי בשיעורי מס החברות, כאמור, תקבל ביטוי במסגרת הדוחות הכספיים לרבעון השלישי של שנת 2009. המסים השוטפים והמסים הנדחים ליום 30 ביוני, 2009 חושבו בהתאם לשיעורי המס הכוללים את תיקון שיעור מס הרווח בלבד. השפעת השינוי בשיעור מס הרווח על תוצאות הקבוצה לתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2009 אינה מהותית.

הקבוצה בוחנת את השפעת השינוי בשיעורי מס החברות על יתרות המסים הנדחים.

ב. בחודש אוגוסט 2009 פרסמה רשות המסים את דוח הועדה לבחינת ההשלכות המס הכרוכות ביישום המלצות ועדת בכר. מטרת הועדה הייתה לקבוע כללים אחידים למיסוי עסקאות רכישה מול קופות גמל, קרנות פנסיה וקרנות נאמנות הן למוכרים והן לרוכשים. המלצות הועדה אומצו על ידי מנכ"ל רשות המסים. להמלצות הועדה תתכן השפעה על השלכות המס של חברות הקבוצה. להערכת הנהלת החברה ההשפעה על הדוחות הכספיים בהנחה שההמלצות הועדה ייושמו אינה מהותית.

ג. שומות מס במחלוקת

1. לחברה הוצאו שומות לפי מיטב שפיטה לשנות המס 2004 ו- 2005. הסוגיה שבמחלוקת הינה בקשר להתרת ההוצאה בגין הפחתת המוניטין שנבע לחברה ברכישת מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (להלן - מבטחים פנסיה). החברה חולקת על עמדת פקיד השומה והגישה השגות על השומות. למנורה ביטוח אין חשיפה כספית בגין שומות כאמור.

2. לאחר תאריך המאזן הוצאו למבטחים פנסיה שומות מס, לפי מיטב השפיטה, לשנות מס 2005-2007, שמהותן היוון הוצאות רכישה בגין עמיתים חדשים. לטענת פקיד השומה אין להתיר את ההוצאות הנ"ל בשנת היווצרותן אלא בדרך של פריסה לתקופה של 15 שנים. מבטחים פנסיה חולקת על טענות פקיד השומה המהוות בסיס לדרישה האמורה והגישה השגות בהתאם. מבטחים פנסיה לא הפרישה בגין השומות לפי מיטב השפיטה שכן יש לטענתה טיעונים טובים שהשגותיה יתקבלו.

3. בחודש אוגוסט 2009 זומנה מבטחים פנסיה לפקיד שומה להליך שימוע לגבי כוונת מנהל רשות המסים לפתוח את שומת מבטחים פנסיה לשנת המס 2004 לפי סעיף 145 לפקודת מס הכנסה. עילת ההליך, כפי שנמסר למבטחים פנסיה, הינה הוצאת שומה חלופית במסגרת דיוני שומה המתנהלים עם החברה בקשר לדרישתה להתרת הוצאה בגין הפחתת המוניטין שנבע בגין רכישת מבטחים פנסיה. תוצאות השימוע טרם נמסרו למבטחים פנסיה ולפיכך אין מבטחים פנסיה יכולה להעריך את השפעתו.

באור 7: - פרטים על אירועים מהותיים בתקופת של 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009

בתקופה המדווחת נרשמו עליות ניכרות בשווקי ההון בארץ, בפרט במדדי המניות ואגרות החוב הקונצרניות, עלייה במדד המחירים לצרכן, ירידה חדה בריבית המוניטרית והתחזקות בשער הדולר מול השקל. העליות בשווקי ההון נמשכו אף לאחר תאריך המאזן.

בפוליסות המשתתפות ברווחים בביטוח חיים, בשל התשואה השלילית המצטברת שהושגה משנת 2008 ועד למועד הדוח, מנורה ביטוח לא גבתה דמי ניהול משתנים אלא דמי ניהול קבועים בלבד, וזאת על אף התשואה החיובית שהושגה בתיק ההשקעות זה בתקופה המדווחת. כל עוד לא תושג תשואה ריאלית חיובית שתכסה את הפסדי ההשקעות שנצברו לחובת המבוטחים עד כה, לא תוכל החברה לגבות דמי ניהול משתנים.

אומדן דמי הניהול שלא ייגבו בשל התשואה השלילית עד לאחר השגת תשואה חיובית מצטברת כאמור, יסתכם ליום 30 ביוני, 2009 בסך של 118.8 מליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר יסתכם האומדן האמור בסך של כ- 321.9 מליון ש"ח). ליום 31 ביולי, 2009 הסתכם האומדן בכ- 93.4 מליון ש"ח.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - דוחות סולו), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט העניינים הבאים:

- א. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
- ב. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת שהחזקת זכויות אלה הוא עיסוקה היחיד.

דוח על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר 2008	ליום 30 ביוני 2009		
מבוקר	2008 (*)	2009	
	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
549,461	531,311	555,538	נכסים בלתי מוחשיים
48,289	-	-	נכסי מסים נדחים, נטו
771,041	773,065	787,942	הוצאות רכישה נדחות
157,199	151,749	151,344	רכוש קבוע, נטו
524,970	522,370	630,998	השקעות בחברות בנות
27,480	26,470	27,480	נדל"ן להשקעה
767,334	794,229	935,934	נכסי ביטוח משנה
142,953	134,831	71,767	נכסי מסים שוטפים
107,203	110,894	102,066	חייבים ויתרות חובה
468,326	536,882	547,100	פרמיות לגבייה
7,136,009	8,738,344	9,035,008	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
1,237,570	1,733,231	1,783,074	נכסי חוב סחירים
4,410,950	4,467,369	4,432,512	נכסי חוב שאינם סחירים
106,264	169,597	146,532	מניות
178,513	127,842	209,209	אחרות
5,933,297	6,498,039	6,571,327	סה"כ השקעות פיננסיות אחרות
425,016	380,614	52,741	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
301,319	307,915	535,060	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
17,359,897	19,506,713	20,004,305	סך כל הנכסים
7,704,355	9,270,735	9,233,391	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה (*) סווג מחדש

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוח על המצב הכספי (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2008	ליום 30 ביוני 2008 (*)	2009	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
			הון עצמי:
291,331	258,870	291,331	הון מניות
324,687	141,148	324,687	פרמיה על מניות
-	136,000	-	שטר הון צמית
(53,669)	47,038	107,744	קרנות הון
714,795	960,552	927,527	עודפים
1,277,144	1,543,608	1,651,289	סה"כ הון עצמי
			התחייבויות:
7,358,117	7,276,567	7,695,636	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
7,082,009	8,647,390	8,896,650	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
-	106,224	77,097	התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו
81,927	67,919	80,688	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
728,682	664,897	769,156	זכאים ויתרות זכות
832,018	1,200,108	833,789	התחייבויות פיננסיות
16,082,753	17,963,105	18,353,016	סך כל ההתחייבויות
17,359,897	19,506,713	20,004,305	סך כל ההון העצמי וההתחייבויות

(*) סווג מחדש

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2008	2008	2009	2008	2009	
מבוקר	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
3,564,012	893,229	884,263	1,786,515	1,781,529	פרמיות שהורווחו ברוטו
575,085	134,562	175,693	275,415	329,076	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
2,988,927	758,667	708,570	1,511,100	1,452,453	פרמיות שהורווחו בשייר
(1,837,343)	378,919	1,172,192	(16,829)	2,055,570	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
63,474	16,426	17,300	32,175	32,704	הכנסות מדמי ניהול
118,241	28,845	39,310	51,414	76,677	הכנסות מעמלות
1,333,299	1,182,857	1,937,372	1,577,860	3,617,404	סך כל ההכנסות
1,075,915	872,916	1,705,341	1,240,232	3,067,332	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(424,037)	(36,065)	(139,558)	(193,080)	(221,520)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
651,878	836,851	1,565,783	1,047,152	2,845,812	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
710,230	193,380	173,985	359,484	353,938	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
219,847	61,190	64,923	116,301	120,120	הוצאות הנהלה וכלליות
100,639	37,839	29,182	53,874	33,796	הוצאות מימון
1,682,594	1,129,260	1,833,873	1,576,811	3,353,666	סך כל ההוצאות
46,463	17,173	30,340	36,201	73,221	חלק ברווחי חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
(302,832)	70,770	133,839	37,250	336,959	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(85,510)	24,500	47,885	13,500	124,227	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
(217,322)	46,270	85,954	23,750	212,732	רווח נקי (הפסד)

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2008	2009	
2008	2008	2009	2008	2009	
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר			
		אלפי ש"ח			
(217,322)	46,270	85,954	23,750	212,732	רווח (הפסד) לתקופה
					רווח (הפסד) כולל אחר:
(420,420)	(11,019)	93,476	(41,926)	211,339	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
159,920	(4,174)	(29,366)	(6,155)	(34,325)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
125,284	17,461	6,283	23,931	9,023	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
48,002	(835)	(24,681)	8,887	(65,225)	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
(25,857)	1,526	13,954	799	35,842	חלק החברה ברווח (הפסד) כולל אחר של חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
(113,071)	2,959	59,666	(14,464)	156,654	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
(330,393)	49,229	145,620	9,286	369,386	סך-הכל רווח (הפסד) כולל

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2009					
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות בלתי מבוקר אלפי ש"ח	התאמות וקיזוזים	סה"כ	
902,926	878,603	-	-	1,781,529	פרמיות שהורווחו ברוטו
109,308	219,768	-	-	329,076	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
793,618	658,835	-	-	1,452,453	פרמיות שהורווחו בשייר
1,915,914	132,444	11,493	(4,281)	2,055,570	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
32,704	-	-	-	32,704	הכנסות מדמי ניהול
20,131	56,546	-	-	76,677	הכנסות מעמלות
2,762,367	847,825	11,493	(4,281)	3,617,404	סך כל ההכנסות
2,446,995	620,337	-	-	3,067,332	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(90,074)	(131,446)	-	-	(221,520)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,356,921	488,891	-	-	2,845,812	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
158,818	195,120	-	-	353,938	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
86,831	32,826	4,744	(4,281)	120,120	הוצאות הנהלה וכלליות
2,038	1,712	30,046	-	33,796	הוצאות מימון
2,604,608	718,549	34,790	(4,281)	3,353,666	סך כל ההוצאות
56,870	14,499	1,852	-	73,221	חלק ברווחי חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
214,629	143,775	(21,445)	-	336,959	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
ליום 30 ביוני, 2009					
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות בלתי מבוקר אלפי ש"ח	התאמות וקיזוזים	סה"כ	
4,573,017	3,122,619	-	-	7,695,636	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
8,896,650	-	-	-	8,896,650	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו (המשך)

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2008					
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	לא מיוחס למגזרי פעילות בלתי מבוקר אלפי ש"ח	התאמות וקיזוזים	סה"כ		
908,015	878,500	-	1,786,515		פרמיות שהורווחו ברוטו
95,348	180,067	-	275,415		פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
812,667	698,433	-	1,511,100		פרמיות שהורווחו בשייר
(111,789)	108,622	(11,925)	(16,829)	(1,737)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
32,175	-	-	32,175	-	הכנסות מדמי ניהול
25,021	26,393	-	51,414	-	הכנסות מעמלות
758,074	833,448	(11,925)	1,577,860	(1,737)	סך כל ההכנסות
557,599	682,633	-	1,240,232	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(55,140)	(137,940)	-	(193,080)	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
502,459	544,693	-	1,047,152	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
165,914	193,570	-	359,484	-	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
81,873	31,802	4,363	116,301	(1,737)	הוצאות הנהלה וכלליות
4,217	1,021	48,636	53,874	-	הוצאות מימון
754,463	771,086	52,999	1,576,811	(1,737)	סך כל ההוצאות
44,275	(8,050)	(24)	36,201	-	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
47,886	54,312	(64,948)	37,250	-	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

ליום 30 ביוני, 2008					
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	לא מיוחס למגזרי פעילות בלתי מבוקר אלפי ש"ח	התאמות וקיזוזים	סה"כ		
4,262,721	3,013,846	-	7,276,567		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
8,647,390	-	-	8,647,390		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2009					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות בלתי מבוקר אלפי ש"ח	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	
884,263	-	-	441,164	443,099	פרמיות שהורווחו ברוטו
175,693	-	-	123,699	51,994	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
708,570	-	-	317,465	391,105	פרמיות שהורווחו בשייר
1,172,192	(2,256)	16,350	75,337	1,082,761	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
17,300	-	-	-	17,300	הכנסות מדמי ניהול
39,310	-	-	33,892	5,418	הכנסות מעמלות
1,937,372	(2,256)	16,350	426,694	1,496,584	סך כל ההכנסות
1,705,341	-	-	345,509	1,359,832	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(139,558)	-	-	(74,533)	(65,025)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,565,783	-	-	270,976	1,294,807	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
173,985	-	-	98,214	75,771	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
64,923	(2,256)	2,394	19,859	44,926	הוצאות הנהלה וכלליות
29,182	-	26,214	907	2,061	הוצאות מימון
1,833,873	(2,256)	28,608	389,956	1,417,565	סך כל ההוצאות
30,340	-	1,193	3,375	25,772	חלק ברווחי חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
133,839	-	(11,065)	40,113	104,791	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2008					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות בלתי מבוקר אלפי ש"ח	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	
893,229	-	-	438,848	454,381	פרמיות שהורווחו ברוטו
134,562	-	-	87,934	46,628	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
758,667	-	-	350,914	407,753	פרמיות שהורווחו בשייר
378,919	(847)	5,254	60,049	314,463	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
16,426	-	-	-	16,426	הכנסות מדמי ניהול
28,845	-	-	13,819	15,026	הכנסות מעמלות
1,182,857	(847)	5,254	424,782	753,668	סך כל ההכנסות
872,916	-	-	283,038	589,878	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(36,065)	-	-	(7,328)	(28,737)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
836,851	-	-	275,710	561,141	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
193,380	-	-	99,306	94,074	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
61,190	(847)	2,384	17,099	42,554	הוצאות הנהלה וכלליות
37,839	-	34,667	54	3,118	הוצאות מימון
1,129,260	(847)	37,051	392,169	700,887	סך כל ההוצאות
17,173	-	(495)	(6,294)	23,962	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
70,770	-	(32,292)	26,319	76,743	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2008					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות מבוקר אלפי ש"ח	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
3,564,012	-	-	1,737,697	1,826,315	פרמיות שהורווחו ברוטו
575,085	-	-	375,800	199,285	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
2,988,927	-	-	1,361,897	1,627,030	פרמיות שהורווחו בשייר
(1,837,343)	(3,468)	(203,688)	113,709	(1,743,896)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
63,474	-	-	-	63,474	הכנסות מדמי ניהול
118,241	-	-	58,294	59,947	הכנסות מעמלות
1,333,299	(3,468)	(203,688)	1,533,900	6,555	סך כל ההכנסות
1,075,915	-	-	1,316,587	(240,672)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(424,037)	-	-	(231,598)	(192,439)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
651,878	-	-	1,084,989	(433,111)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
710,230	-	-	403,593	306,637	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
219,847	(3,468)	8,688	59,737	154,890	הוצאות הנהלה וכלליות
100,639	-	91,337	2,275	7,027	הוצאות מימון
1,682,594	(3,468)	100,025	1,550,594	35,443	סך כל ההוצאות
46,463	-	(2,670)	(30,762)	79,895	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
(302,832)	-	(306,383)	(47,456)	51,007	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

ליום 31 בדצמבר, 2008					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות מבוקר אלפי ש"ח	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
7,358,117	-	-	2,924,054	4,434,063	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
7,082,009	-	-	-	7,082,009	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו

ל-6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2009					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (*)	סה"כ	
		בלתי מבוקר אלפי ש"ח			
220,545	375,043	274,244	127,194	997,026	פרמיות ברוטו
5,013	119,110	157,808	47,154	329,085	פרמיות ביטוח משנה
215,532	255,933	116,436	80,040	667,941	פרמיות בשייר
(30,509)	18,267	964	2,172	(9,106)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
185,023	274,200	117,400	82,212	658,835	פרמיות שהורווחו בשייר
73,540	17,485	8,163	33,256	132,444	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	9,743	39,896	6,907	56,546	הכנסות מעמלות
258,563	301,428	165,459	122,375	847,825	סך כל ההכנסות
193,115	227,954	131,241	68,027	620,337	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(202)	(50,431)	(70,027)	(10,786)	(131,446)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
192,913	177,523	61,214	57,241	488,891	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
17,229	82,967	67,733	27,191	195,120	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה
10,163	11,008	7,634	4,021	32,826	אחרות
-	493	1,153	66	1,712	הוצאות הנהלה וכלליות
220,305	271,991	137,734	88,519	718,549	הוצאות מימון
9,991	2,960	2,369	(821)	14,499	סך כל ההוצאות
48,249	32,397	30,094	33,035	143,775	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
1,489,678	449,582	362,205	821,154	3,122,619	רווח לפני מסים על ההכנסה
					התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני, 2009 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית ואחריות דירקטורים אשר הפעילות בגינם מהווה 82% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

ל-6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2008					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (*)	סה"כ	
		בלתי מבוקר אלפי ש"ח			
190,598	358,805	261,079	126,614	937,096	פרמיות ברוטו
4,838	39,521	123,487	42,004	209,850	פרמיות ביטוח משנה
185,760	319,284	137,592	84,610	727,246	פרמיות בשייר
(4,624)	(12,491)	(2,286)	(9,412)	(28,813)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
181,136	306,793	135,306	75,198	698,433	פרמיות שהורווחו בשייר
57,935	16,254	8,013	26,420	108,622	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	(857)	27,871	(621)	26,393	הכנסות מעמלות
239,071	322,190	171,190	100,997	833,448	סך כל ההכנסות
184,610	250,737	153,226	94,060	682,633	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
5,429	(31,141)	(64,508)	(47,720)	(137,940)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
190,039	219,596	88,718	46,340	544,693	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
15,041	82,548	70,127	25,854	193,570	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה
10,205	12,827	6,083	2,687	31,802	אחרות
-	340	681	-	1,021	הוצאות הנהלה וכלליות
215,285	315,311	165,609	74,881	771,086	הוצאות מימון
(11,320)	2,344	977	(51)	(8,050)	סך כל ההוצאות
12,466	9,223	6,558	26,065	54,312	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
					רווח לפני מסים על ההכנסה
1,394,790	437,677	346,613	834,766	3,013,846	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני, 2008 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 74% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית ואחריות דירקטורים אשר הפעילות בגינם מהווה 85% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2009					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (*)	סה"כ	
		בלתי מבוקר אלפי ש"ח			
96,659	148,942	111,351	50,411	407,363	פרמיות ברוטו
2,505	47,200	62,533	19,989	132,227	פרמיות ביטוח משנה
94,154	101,742	48,818	30,422	275,136	פרמיות בשייר
(287)	25,394	7,381	9,841	42,329	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
93,867	127,136	56,199	40,263	317,465	פרמיות שהורווחו בשייר
41,634	10,046	4,847	18,810	75,337	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	8,604	22,116	3,172	33,892	הכנסות מעמלות
135,501	145,786	83,162	62,245	426,694	סך כל ההכנסות
129,274	106,708	65,004	44,523	345,509	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
646	(27,060)	(40,259)	(7,860)	(74,533)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
129,920	79,648	24,745	36,663	270,976	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
8,984	41,236	33,968	14,026	98,214	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה
6,024	6,658	4,750	2,427	19,859	אחרות
-	314	527	66	907	הוצאות הנהלה וכלליות
144,928	127,856	63,990	53,182	389,956	הוצאות מימון
1,070	2,142	1,122	(959)	3,375	סך כל ההוצאות
(8,357)	20,072	20,294	8,104	40,113	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
					רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית ואחריות דירקטורים אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2008					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (*)	סה"כ	
		בלתי מבוקר			
		אלפי ש"ח			
83,439	143,075	103,106	51,256	380,876	פרמיות ברוטו
2,695	10,910	50,317	15,149	79,071	פרמיות ביטוח משנה
80,744	132,165	52,789	36,107	301,805	פרמיות בשייר
9,473	16,273	14,708	8,655	49,109	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
90,217	148,438	67,497	44,762	350,914	פרמיות שהורווחו בשייר
32,134	8,887	4,642	14,386	60,049	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	2,835	13,274	(2,290)	13,819	הכנסות מעמלות
122,351	160,160	85,413	56,858	424,782	סך כל ההכנסות
89,716	128,499	61,807	3,016	283,038	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
4,316	(15,385)	(26,448)	30,189	(7,328)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
94,032	113,114	35,359	33,205	275,710	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
8,078	41,523	35,799	13,906	99,306	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה
5,907	7,501	3,514	177	17,099	אחרות
-	50	4	-	54	הוצאות הנהלה וכלליות
108,017	162,188	74,676	47,288	392,169	הוצאות מימון
(7,510)	1,213	885	(882)	(6,294)	סך כל ההוצאות
6,824	(815)	11,622	8,688	26,319	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
					רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית ואחריות דירקטורים אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2008					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (*)	סה"כ	
מבוקר אלפי ש"ח					
361,150	645,042	476,578	235,569	1,718,339	פרמיות ברוטו
9,931	60,371	225,915	77,393	373,610	פרמיות ביטוח משנה
351,219	584,671	250,663	158,176	1,344,729	פרמיות בשייר
5,217	12,987	6,606	(7,642)	17,168	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
356,436	597,658	257,269	150,534	1,361,897	פרמיות שהורווחו בשייר
59,768	17,643	8,439	27,859	113,709	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	2,612	53,249	2,433	58,294	הכנסות מעמלות
416,204	617,913	318,957	180,826	1,533,900	סך כל ההכנסות
381,811	485,882	282,954	165,940	1,316,587	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(2,100)	(58,308)	(118,963)	(52,227)	(231,598)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
379,711	427,574	163,991	113,713	1,084,989	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
34,422	172,601	143,119	53,451	403,593	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה
19,398	16,251	10,147	13,941	59,737	אחרות
-	614	1,661	-	2,275	הוצאות הנהלה וכלליות
433,531	617,040	318,918	181,105	1,550,594	הוצאות מימון
(30,179)	(1,159)	2,761	(2,185)	(30,762)	סך כל ההוצאות
(47,506)	(286)	2,800	(2,464)	(47,456)	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
1,424,139	398,530	314,501	786,884	2,924,054	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
					התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2008 (מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 74% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית ואחריות דירקטורים אשר הפעילות בגינם מהווה 86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרותא. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה, המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

ליום 31 בדצמבר 2008	ליום 30 ביוני 2008 2009		
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
2,571,014	2,928,089	3,242,665	השקעות פיננסיות:
2,412,110	2,959,367	2,846,455	נכסי חוב סחירים
1,354,933	2,148,027	2,045,998	נכסי חוב שאינם סחירים
797,952	702,861	899,890	מניות
			השקעות פיננסיות אחרות
7,136,009	8,738,344	9,035,008	סך הכל השקעות פיננסיות
425,016	380,614	52,741	מזומנים ושווי מזומנים
143,330	151,777	145,642	אחר
<u>7,704,355</u>	<u>9,270,735</u>	<u>9,233,391</u>	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 ביוני, 2009				
מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	זמינים למכירה	הלוואות וחייבים	סה"כ	
בלתי מבוקר				פירוט בסעיף
אלפי ש"ח				
273,750	2,192,664	-	2,466,414	ג נכסי חוב סחירים
-	-	4,666,746	4,666,746	ד נכסי חוב שאינם סחירים
17,234	158,298	-	175,532	ה מניות
193,704	98,153	-	291,857	ו אחרות
484,688	2,449,115	4,666,746	7,600,549	סה"כ
ליום 30 ביוני, 2008				
מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	זמינים למכירה	הלוואות וחייבים	סה"כ	
בלתי מבוקר				פירוט בסעיף
אלפי ש"ח				
283,938	1,948,650	-	2,232,588	ג נכסי חוב סחירים
517	-	4,674,327	4,674,844	ד נכסי חוב שאינם סחירים
16,986	180,022	-	197,008	ה מניות
61,819	84,247	-	146,066	ו אחרות
363,260	2,212,919	4,674,327	7,250,506	סה"כ
ליום 31 בדצמבר, 2008				
מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	זמינים למכירה	הלוואות וחייבים	סה"כ	
מבוקר				פירוט בסעיף
אלפי ש"ח				
226,619	1,553,520	-	1,780,139	ג נכסי חוב סחירים
-	-	4,624,934	4,624,934	ד נכסי חוב שאינם סחירים
6,727	114,252	-	120,979	ה מניות
139,439	89,826	-	229,265	ו אחרות
372,785	1,757,598	4,624,934	6,755,317	סה"כ

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ג. נכסי חוב סחירים

ליום 30 ביוני, 2009	
הערך בספרים	עלות מופחתת
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
1,144,448	1,070,560
1,299,903	1,302,807
22,063	24,629
2,466,414	2,397,996
33,431	

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 ביוני, 2008	
הערך בספרים	עלות מופחתת
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
876,326	840,654
1,325,527	1,317,445
30,735	31,036
2,232,588	2,189,135
8,823	

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2008	
הערך בספרים	עלות מופחתת
מבוקר	
אלפי ש"ח	
920,092	867,575
840,402	1,044,273
19,645	30,232
1,780,139	1,942,080
63,047	

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ד. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 30 ביוני, 2009	
הערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

אגרות חוב ממשלתיות

2,657,266	2,262,357
-----------	-----------

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

2,534,386	2,404,389
-----------	-----------

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

5,191,652	4,666,746
-----------	-----------

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

81,917

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 ביוני, 2008	
הערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

אגרות חוב ממשלתיות

2,554,063	2,249,488
-----------	-----------

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

2,541,242	2,425,356
-----------	-----------

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

5,095,305	4,674,844
-----------	-----------

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

32,256

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2008	
הערך בספרים	שווי הוגן
מבוקר	
אלפי ש"ח	

אגרות חוב ממשלתיות

2,570,236	2,247,291
-----------	-----------

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

2,311,041	2,377,643
-----------	-----------

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

4,881,277	4,624,934
-----------	-----------

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

64,172

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ה. מניות

ליום 30 ביוני, 2009		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
175,167	190,518	מניות סחירות
365	1,298	מניות שאינן סחירות
175,532	191,816	סך הכל מניות
59,283		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 ביוני, 2008		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
196,039	217,624	מניות סחירות
969	1,248	מניות שאינן סחירות
197,008	218,872	סך הכל מניות
31,376		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2008		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
120,409	225,866	מניות סחירות
570	667	מניות שאינן סחירות
120,979	226,533	סך הכל מניות
86,335		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ו. אחרות (*)

ליום 30 ביוני, 2009		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
219,409	215,796	השקעות פיננסיות סחירות
72,448	100,355	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
291,857	316,151	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
14,308		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 ביוני, 2008		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
53,909	60,816	השקעות פיננסיות סחירות
92,157	117,355	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
146,066	178,171	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
1,841		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2008		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
165,632	196,234	השקעות פיננסיות סחירות
63,633	70,429	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
229,265	266,663	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
10,995		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

(*) השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.
